

ఆంధ్రపత్రిక సచిత్ర వారపత్రిక

25 నయోపసలు
1-5-57 గ్రహ

ANDHRA PATRIKA

ILLUSTRATED WEEKLY

రాధామాధవులు

—పాటో : వాసుదేవన్.

సంవత్సర చందా
రూ. 12.0.0
విడిపత్రిక 4 అ.

సంపుటము 61
సంచిక 85
1-5-57

సచిత్రవారపత్రిక

Founder : K. NAGESWARA RAO

హే విళిందీ నైకాళి శుద్ధ ద్వితీయ ముదవారం

సచిత్రము లెరి

౪

ముఖచిత్రం : సాళకీవారి "పెద్దరికాళి" లో ఆంజలిదేవి.

అనుకోని ముచ్చట—కె. యస్. సువర్ణ	8
చిత్రసరిణియం—యద్దనపూడి సులోచనాకాళి	6
నా నయాపైనా అనుభవం—	11
భార్యా కుమారి...?—'శ్రీనాథ'	18
దొరికిన చూపాయలు—"వనంత్ విహార్"	17
మృగ హాళి—గంగుళిశాస్త్రి	20
రెబ్బలపగడ రేడియో—కొంకి కృష్ణమూర్తి	24
పంచరంగము—బొమ్మలకథ	28
మైలురాయి—టి. పెంకమాంబ	30
పరిణామం—వి. విద్యాసాగర్	38
పనికాలోకం—డి. మణి	36
అందంలో ఆనందం—సి. ఉమాశశి	36
పసుపు: కొన్ని ఉపయోగాలు—నంగూని క్రమశతి	37
నేనవిలో పిల్లల దుస్తులు—వి. మధులత	38
మేలుకొలుపు—'వజ్రపాణి'	48
నాకలోకం—'సుకుమార్'	44
యూ రౌనందం—మధురాంతకం రాజారాం	46
సినిమా—	40

పాఠకులకు మనవి.

గౌరవార్థం ముఖచిత్రం సినితార, గిరిజ అని గమనించ ప్రార్థన.

అణ్యస్థానిలను లే గా ని
అగ్రరాజ్యముని పించు
కోదనే భవం క్రమంగా
ప్రబల మవుతోంది. మొదట
అమెరికా, తరువాతరష్యా,
ఇప్పుడు బ్రిటన్ పై నిర్వ
చనం ప్రకారం. అగ్రరాజ్య
లైనాయి. ముందు ముందు
ప్రాన్లు కూడా అణ్యస్థా
నిల తయారు చేయడానికి
అలోచిస్తోంది. ఇక ముందు

అటంబాంబులు అగ్రరాజ్యాలు

సైన్యాల్లో కాకుండా సా
మాన్య ప్రజలకూడా ధ్వం
సమెపాతరు. అలా జర
గకుండా, ఇప్పుడు కొంత
గా కనిపెట్టబడే 'గ్రేడ్డ్
మిసిలీల' మూలంగా
అణ్యస్థానిలను కావలసిన
చోటికి ప్రయోగించే అవ
కాశం వచ్చింది. ఈ
మిసిలీ ఆయుధాలను ఒక
దేశం నుంచి మరొకదానికి

జరగజోయే యుద్ధాలు అణ్యస్థానిల
తోనే జరుగుతాయనీ, అందుచేత కల్పలా
నికి, నాకొబలానికి ప్రాముఖ్యం తగ్గిపోతుం
దనీ అగ్రరాజ్యాలు అభిప్రాయపడు
తున్నాయి. అటుకొట్లకొలది ధనం ఖర్చుచేసి
అణ్యస్థానిలను తయారుచేస్తూ, ఇటు భారీ
ఎత్తున సైన్యాలను కూడా సిద్ధంగా ఉంచు
కోవడం ఏ అగ్రరాజ్యానికి సాధ్యంకాని
పరిస్థితి ఏర్పడింది. రష్యా ఇటీవల తన
సైన్యంలో కొంత భాగాన్ని తగ్గించి
వేస్తున్నానని ప్రకటించడానికి ఇదొక కార
ణమై ఉండవచ్చు. కేవలం ఈ కారణంవల్లనే
తమ సైన్యాన్ని అంచలంచెలుగా తగ్గించి
వేస్తున్నామనీ, సాధారణ సైన్యాన్ని తగ్గించు
కుని, అణ్యస్థానిలను పెంపొందించుకుంటామనీ
బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ఈమధ్య బాహటంగా
ప్రకటించింది. బెర్ల్యూడా సమావేశం ఫలి
తంగా, బ్రిటనుకు 1500 మైళ్ళ దూరం
పోగల 'గ్రేడ్డ్ మిసిలీ' ఆయుధాలను
కూడా సప్లయ్ చేయడానికి అమెరికా అంగీ
కరించింది. అంతేకాక అణ్యస్థానిలతో కూడిన
'గ్రేడ్డ్ మిసిలీల' ను నార్వే, డెన్మార్క్

మొదలైన ఉత్తర అట్లాంటిక్ రాజ్యాలలోని
తన స్థావరాలలో ప్రవేశపెట్టాలని అమెరికా
అలోచిస్తోంది.

రష్యా హెచ్చరిక

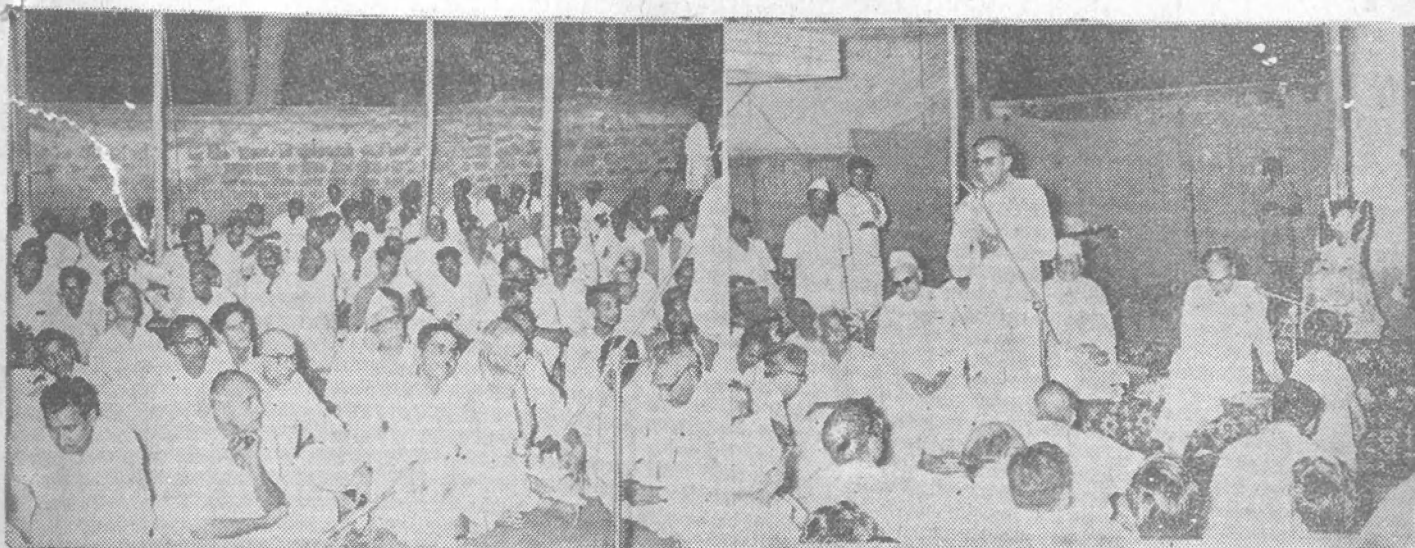
దీనికి ప్రతిక్రియగా రష్యా తూర్పు
యూరప్ రాజ్యాలలో అణ్యస్థా
నిలను ఏర్పరచుకుంటోందని
వార్తలు వస్తున్నాయి. అమెరికాకు
తమ తమ దేశాలలో అణ్యస్థానిలను
ఇవ్వడంమూలంగా, కొరవితో తలగోక్కుం
టున్నారని ఆయా ఉత్తర అట్లాంటిక్ ప్రభు
త్వాలను, జపానును రష్యా హెచ్చరించింది.
ముఖ్యంగా జర్మనీ అణుయుద్ధానికి రంగ
స్థలమై సర్వవాళనమెపాతుందని రష్యన్
వాయకులు హెచ్చరించారు.

ఇదంతా చూసే, యుద్ధం అనివార్య
మేననే భావంతో ఉభయపక్షాలూ వ్యవహా
రిస్తున్నట్లు తోస్తుంది. యుద్ధం అనివార్య
మైనపక్షంలో, అణ్యస్థానిల ప్రయోగం
కూడా అంత అనివార్యమవుతుంది, అణ్య
స్థానిల ప్రయోగం వలన కేవలం ఉభయ

కాక, ఒక ఖండం నుంచి మరొక ఖండా
నికికూడా ప్రయోగించ వీలవుతుందట.
రేవేల మైళ్ళ దూరం పోగల ఆయుధాలను
అమెరికన్లు తయారుచేసినట్లు చెబు
తున్నారు. ఇవి తమ ఒక్కరివద్దనే ఉన్నట్లు
కూడా అమెరికన్లు చెబుతున్నారు. ఇది నిజం
కావచ్చు. కాని అటంబాంబు, హైడ్రో
జన్ బాంబు, చిన్నరకం మిసిలీ తయారు
చేసిన రష్యా, ఈ పెద్దరకం వాటిని
మాత్రం తయారుచేయలేదని సంతృప్తిపడడం
సాధ్యమే.

అణ్యస్థానిల పరీక్షలు

ఈవిధంగా ఈ ఆయుధాలపాటి అనం
తంగా సాగిపోతూ ప్రపంచ ప్రజలను భీతా
హంలో ముంచెత్తుతోంది. ఆయుధాలను
భారీఎత్తున తయారుచేసే ముందు, ఒక్కొక్క
రకం ఆయుధాన్నే (పేల్చి పరీక్షించడం
ఈ అగ్రరాజ్యాలకు ఆనవాయితీ అయి
పోయింది. కొంతకాలంక్రితం అమెరికా
హైడ్రోజన్ బాంబు పరీక్షలు జరిపింది. ఇటీ
వల ఏప్రిల్ నెలలోనే రష్యాలో అనేక

హైదరాబాదు 'ఆంధ్ర ప్రతిక కార్యాలయం' లో దేశోద్ధారక వర్తంతి శ్రీ సంతవరెడ్డి ప్రసంగిస్తున్నారు. ప్రధాన వ్యాయమూర్తి శ్రీ కోకా సుబ్బారావు, సభాపతి శ్రీ కాశీకర్తారావు, శ్రీ సంతవరెడ్డి, ఆంధ్రపితామహా శ్రీ మాడపాటి నామమంత్రిరావు, ఆంధ్రప్రతిక సహాయ సంపాదకుడు శ్రీ పండితారాధ్యుల నాగేశ్వరరావు, శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి, శ్రీ కళా వెంకటరావు, శ్రీ అల్లూరి కళ్యాణారాయణరాజు, శ్రీ ఆర్. వి. రామకృష్ణరాజు, న్యాయ శ్రీ పెన్నెళ్ళ సత్యనారాయణరాజు, శ్రీ కోదాటి నారాయణరావు, రాజలింగం ప్రభుకులు (హోస్టాఫ్ నూడియో.)

ఆటంబాంబులు

అణ్వస్త్రాల పరీక్షలు వరసగా జరిగాయి. త్వరలో బ్రిటన్ పసిఫిక్ మహాసముద్రం లోని క్రిస్టున్ దీవులలో పై డ్రో జన్ బాంబును పరీక్షించబోతోంది.

ఈ పరీక్షల ఫలితంగా ప్రపంచ వాతావరణమంతా విషకలుషితమైపోతోంది. అణు ధూళితో విష క్రమేన పదార్థాలను తిండివలన, ఇంకా అనేక విధాలుగాను ప్రజల శారీరకతత్వంలో ఘోరమైన పరిణామాలు కలుగుతాయని, అంగవైకల్యంలాంటి దుష్ప్రతిభలు వంశపారంపర్యంగా కొనసాగి మానవజాతి మునుగడకే ముప్పు రావచ్చునని ప్రముఖ శాస్త్రజ్ఞులందరూ చెబుతున్నారు.

స్ట్రాంషియమ్ అనే ధాతుపదార్థం కలసిన మూడు చదరపుటంగుల ఆహారాన్ని తిన్నా, 250 ఘనపుటంగుల నీరు త్రాగినా మనిషి ప్రమాదానికి లోనవుతాడని శాస్త్రజ్ఞులు అంచనా వేశారు. మనిషి శరీరతత్వంలో మార్పులు లేదనిసంత అణువిషం ఈ పాటికే ఎన్ని దేశాలలో వ్యాపించిందో చెప్పడం కష్టం. అణువిషం తాలూకు ఫలితాలు వెంటనే కనిపించవు. నెమ్మది నెమ్మదిగా మార్పులు సంభవిస్తాయట.

యుద్ధంవస్తుందో రాదో, వస్తే అణ్వస్త్రాలు ప్రయోగింపబడతాయో లేదో అనే సమస్యకంటే, అణ్వస్త్రాల పరీక్షలమూలంగా ఏర్పడుతున్న దుష్ప్రతిభల భయమే ఇప్పుడు తీవ్రంగా ఉన్నది. ప్రముఖ శాస్త్రజ్ఞులందరూ ఈ పరీక్షలమూలంగా హాని ఉందని స్పష్టంగా చెబుతుండగా, అగ్రరాజ్య ప్రభుత్వాలు మాత్రమే 'మరేం ఘరనా' లేదని భరవనా ఇస్తున్నాయి. ఇది అతి దారుణమైన పరిస్థితి.

నెహ్రూ సవాలు

అణ్వస్త్ర పరీక్షలు జరిపి ప్రపంచ ప్రజల ఊహానికి భంగంకలిగించే హక్కు అగ్రరాజ్యాలకవరిచారు? అసలీ పరీక్షలు అంతర్జాతీయ న్యాయనూత్రాలకు, నైతిక నూత్రాలకు, విరుద్ధం అవునాకాదా? అని భారత ప్రధాని నెహ్రూ ఇటీవల న్యూఢిల్లీలో జరిగిన ఆసియా న్యాయశాస్త్ర నిపుణుల సభలో సవాలుచేశారు. ఈ విషయం పరిశీలించడం వారిని కోరారు.

అణ్వస్త్ర పరీక్షల మూలంగా, ప్రత్యేక బాధ అనుభవిస్తున్న దేశం జపాను. మూడేళ్ల క్రితం అమెరికా దిక్కినవద్ద జరిపిన పరీక్షల ఫలితంగా జపాను చాలా నష్టపడింది. ఇటీవల రష్యా జరిపిన పరీక్షలవలన జపానులో వాతావరణమంతా కలుషితమవుతోందని ప్రభుత్వమూ, ప్రజలూ, శాస్త్రజ్ఞులూ ఏకంకంతో ఘోష పెడుతున్నారు. క్రిస్టున్ దీవులవద్ద పరీక్షలమూలాన పరిస్థితి ఇంకా భయానకమవుతుందని భయపడుతున్నారు.

ఇలాంటి పరీక్షలు విరమించాలని, బ్రిటన్, అమెరికా, రష్యాదేశాలకు జపాన్ ప్రభుత్వం విజ్ఞప్తుల చెవిజ్జువులుచేసింది. ఈ విజ్ఞప్తులు అరణ్య రోదనమైనాయి. అమెరికన్ అణ్వస్త్రాలకు స్థావర మియవద్దని తాను చేసిన విజ్ఞప్తిని జపాను తిరస్కరించినందుకు ప్రతిక్రియగా రష్యా జపాను విజ్ఞప్తిని తిరస్కరించింది. తమ దేశరక్షణకు అణ్వాయుధాల త్వవసరమని, అంగుచేత పరీక్షలను విరమించలేదని బ్రిటన్ ఖరారుగా చెప్పివేసింది. అమెరికా కూడా అణ్వస్త్రపరీక్షల విరమణకు సుముఖంగా లేదు.

తాత్కాలిక విరమణ

రష్యా తనంతట తానుగా ఈ పరీక్షలను విరమించడానికి సిద్ధంగా లేనప్పటికీ, అమెరికా బ్రిటన్లు కూడా అంగీకరించిన పక్షంలో తాను విరమించగలనని స్పష్టం చేసింది. కనీసం తాత్కాలికంగానైనా విరమించుదామని రష్యా అమెరికా బ్రిటన్లకు విజ్ఞప్తి చేసింది. కాని ఆ రెండు దేశాలూ ఈ విజ్ఞప్తిని పెడచెవి పెట్టాయి. 'మాం చెస్టర్ గార్డియన్'లో పడిన ఒకవార్త ప్రకారం రష్యా ఇప్పుడు అణ్వస్త్ర పరీక్షలను తనంతట తానే బెడవతుగా, తాత్కాలికంగా విరమించవచ్చునని తెలుస్తోంది. ఇదే జరిగితే, క్రిస్టున్ దీవులవద్ద ప్రపంచాభిప్రాయానికి వ్యతిరేకంగా పరీక్షలు సాగింపదలచిన బ్రిటను ఇకకున పడినట్లువుతుంది. అయినప్పటికీ బ్రిటన్, అమెరికాలు తాత్కాలిక విరమణకు కూడా అంగీకరించే మాచన లేవి కనుపించడం లేదు.

కుంటిసాకులు

అణ్వస్త్ర పరీక్షల నిలుపుదలకు తాను సుముఖంగా లేకపోవడానికి పశ్చిమరాజ్యాలు ఒకటే కారణం బయటికి చెబుతున్నాయి. అణ్వస్త్రాలను ఎవరికీ తెలియకుండా పరీక్ష చేయదలచుకుంటే చేయడానికి వీలున్నదట. అలావీలున్నదని తమ అణుశాస్త్రనిపుణులందరూ చెబుతున్నారని బ్రిటిష్ ప్రధాని మాక్మిల్లన్ ఈమధ్య ప్రకటించారు. అందుచేత ఒకవేళ తాము పరీక్షలనిలుపుదలకు ఒడంబడినప్పటికీ రష్యా చాటుగా పరీక్షలు సాగిస్తే తాము అణ్వస్త్రాభివృద్ధిలో వెనక పడిపోమా అని మాక్మిల్లన్ ప్రశ్నిస్తున్నారు. దీనికి సమాధానంగా రష్యాన్ రక్షణ శాఖ మంత్రి మార్గల్ ఝుకోవ్, ఆకాశంలోగాని, భూమి మీద గాని, భూగర్భంలో గాని ఎక్కడ ఎంత జాగ్రత్తగా అణ్వాయుధాలను ప్రేల్పి నప్పటికీ కనిపెట్టగల సాధనాలు తిమవద్ద ఉన్నాయని వెల్లడించారు. ఇంతేకాకుండా అణ్వస్త్రాలను చాటుగా ప్రేల్పడం అసంభవమని ప్రభుత్వాలతో సంబంధంలేని శాస్త్రజ్ఞులకూడా చెబుతున్నారు. అసలు ఇప్పటికే రష్యాలో అణ్వాయుధాలు ప్రేల్పి నప్పడల్లా అమెరికా, బ్రిటన్, జపాన్

మొదలైన దేశాలు ఎప్పటికప్పుడు ఆ సంకని పెట్ట ప్రకటిస్తున్నాయి. వైగా శా విజ్ఞానమంతా ఉపయోగించి అణ్వస్త్రా కనిపెట్టిన శాస్త్రజ్ఞులు వాటి ప్రేల్పు కనిపెట్టే సాధనాలు తయారు చేయగల బోరు. చాటుగా ప్రేల్పిస్తే ఏమి చేయగల మనది కేవలం సాకుమాత్రమే.

భారత ప్రభుత్వమూ, ప్రజలూ అది నుంచీ అణ్వస్త్రాలను నిషేధించాలనీ, వాటిపరీక్షలను తక్షణం నిలిపివేయాలని ఘోష పెడుతున్నారు. ఈ ఘోష కేవలం వ్యర్థఘోషకా లేదనీ, క్రమంగా ఒక్కొక్కరి దానిలో సత్యం గ్రహిస్తున్నారనీ అనడానికి అనేక నిదర్శనాలు కనిపిస్తున్నాయి. బ్రిటిష్ లేబర్ పార్టీ అణ్వస్త్ర పరీక్షలను ఆపివేయాలంటూ తీర్మానం చేసింది. పశ్చిమ జర్మనీలోని ప్రముఖ అణుశాస్త్రజ్ఞులనే కులు తాము అణ్వస్త్ర నిర్వహణకార్యంలో తమ ప్రభుత్వంతో సహకరించబోమని స్పష్టం చేశారు. జపాన్ ప్రభుత్వం యీ పరీక్షల నిలుపుదల సమస్యను, ప్రపంచ న్యాయస్థానానికి నివేదించాలని, విక్య రాజ్య సమితి సర్వసభ్య సమావేశంలో చర్చ చేయించాలని ఆలోచిస్తున్నది.

సమితి సర్వసభ్య సమావేశంలో జపాను మిగతా ఆసియా, ఆఫ్రికా, లాటిన్ అమెరికా, కొన్ని యూరప్ దేశాలను కూడగట్టు కొని అణుపరీక్షల నిలుపుదల తీర్మానాన్ని సెగించగలిగితే అది శాంతికాముకులందరికీ ఘన విజయమవుతుంది. ఇలా సమితి సభ్యుల్లో ఎక్కువమందిని కూడగట్టుకుని రాగల మహాదవకాశం ఒక్క జపానుకే ఉన్నది. అమెరికాను కాదని ఇలా వ్యవహరించడం జపానుకు కచ్చ సాధ్యం కావచ్చును. కాని కనీసం తీవ్ర ప్రయత్నమైనా చేస్తే ముఖ్యంగా ఆసియా, ఆఫ్రికా ప్రజలకు జపానుపై సానుభూతి పెంపొందుతుంది. అలా ప్రయత్నం చేయని పక్షంలో పరీక్షలను నిలుపు చేయించానని ఇప్పుడు జపాను చెప్పున్న ప్రయత్నాన్ని కేవలం ప్రచారార్థమేననికూడా భయ ఏర్పడగలదు.

సమితిచేత అటుంటి తీర్మానం చేయించినప్పడు, ఆతిర్మానాన్ని త్రోసిరాజనీ వ్యవహరించే అగ్రరాజ్యాలు తమనైతిక ప్రతిష్ఠను, నాయకత్వాన్ని పూర్తిగా కోల్పోయిన వవుతాయి.

ఏ దుర్మహారాన పరమాణు విచ్ఛేదం జరిగిందోగాని, జరిగిననాటినుంచి నేటిదాకా ఇది ప్రపంచ ప్రజలను భయోత్పతంలో ముంచెత్తుతూనే ఉంది. మానవ శ్రేయస్సుకు ఉపయోగ పడవలసిన కోట్లకొలది ధన సంపద మానవ విధ్వంస ప్రయత్నాలకు వినియోగ మవుతోంది. మానవునికి కౌవలసినవి అన్న వస్త్రాలూ, అణ్వస్త్రాలూ, తేల్చుకోవలసిన సమయం ఆసన్నమైంది.

అనుకూల ముచ్చట

66

అన్నయ్యా! ఏం ఈవారే ఇంత ఆలస్యం చేశావేం? నే నే మొత్తం ఒంటిగా ఎంతసేపని ఉండాలి? అని ఏమేమో అంటూ తలుపు తెరిచింది సుశీ. తలుపు తెరిచిన తరువాత అన్నయ్యతో కూడా ఒక నవ్వు ఉండటం చూసి నాలుక కరచుకొంది. ఆవచ్చిన నవ్వు, అన్నయ్యా ఏదో నవ్వుకుంటూ లోపల కడుగుపెట్టారు. అన్నయ్య తన గదిలోనికి తీసుకపోయాడు అతిథిని.

“అబ్బ! ఎవరతను? ఎంత అందంగా ఉన్నాడు! ఆ చిరునవ్వు ఎంత ఆహ్లాదంగా ఉంది!” అని ఏదో ఆలోచించుకుంటూ సుశీ అక్కడే పోఫాలో కూర్చుండి పోయింది. ఇంతలో “బాబుగారు, కాఫీ మిమ్మల్ని తెప్పని చెప్పారమ్మగారూ” అని వంటమనిషి బుబ్బమ్మ (లేదా అక్కడ ఉంచేసి వెళ్లిపోయింది. ఏదో తెలియని ఆనందం సుశీ హృదయాన్ని ఆవరించేసింది. (లేదా తీసుకొని మెల్లగా అన్నయ్య గదివద్దకు చేరింది. అన్నయ్యా, అతని మిత్రుడు ఏదో మాట్లాడుకుంటూ నవ్వుకుంటున్నాడు. సుశీల గదిలో కడుగుపెట్టేసరికి ఎందుకో ఏమో నీగు ఒక్కసారిగా ముంచుకొచ్చింది. తలుపు వద్దనే ఆగిపోయింది. వళ్లంతా ఎందుకో చెమటలుపోసింది.

“రా సుశీ! వీడు మెట్రాస్ లో నాకాసు మేటు. పేరు చంద్రం. ఈమె మాస్టర్ సుశీ, చంద్రం” అంటూ సత్యం పరిచయం చేశాడు ఒకర్నొకరికి.

“న మ స్కారమం డి సుశీలగారూ” అన్నాడు చంద్రం చిరునవ్వుతో.

“చంద్రం! ఆహా! ఎంతబాగుంది పేరు. ఆ చిరునవ్వుంత చక్కగా ఉంది” అని అనుకోడంలో ప్రతినమస్కారం చేయడం మరచిపోయింది సుశీ.

“కాఫీ తీసుకోరా” అని సత్యం అడుగుపెడితే సుశీ, చంద్రంకూడ సదుత్తరాలు ఇవ్వలేక ఒక్కక్షణంలో జరిగిపోయింది. ముగ్ధుడూ ఏదో మాటలో పడిపోయారు. సత్యం, చంద్రం, తమకాలేజీవిషయాలు ఏదో మాట్లాడుకుంటున్నారు. అన్నయ్యా, చంద్రం మెట్రాస్ లో కాసుమెట్టుట. కాటాంటి స్నేహితు డొకడున్నాడని అన్నయ్య ఇంతవరకు చెప్పలేదే. చంద్రం

మోదరాబాదులో ఉద్యోగం చేస్తున్నాడట. నెలకు మూడువందలు సంపాదనట. ఇంకా అతడు పెళ్లైందనుకునేసరికి లేదో? పెళ్లి ఎప్పుడు చేసుకుంటాడో? ఎవరి పెళ్లాడతాడో? ఈ ఆలోచన వచ్చేసరికి సుశీ ముఖం వికసించింది. పెదవుల్లో ఎందువల్లా ఒక చిరునవ్వు మెరిసింది. లేతాకుపచ్చ జాకెట్ చీరపైట చటుక్కున జారిపోయింది. పైట సర్దుకుంటూ సుశీ చంద్రంవైపు చూచింది. చంద్రంకూడ తన వైపు చూస్తున్నట్టు గమనించేసరికి సుశీబుగ్గులు ఎఱివారినవి. సుశీ కండుకో చంద్రం ఎంతో ఆప్తుడుగా కనిపించాడు.

ఆరోజు ముగ్గురుకలసి సినిమాకిబయలు చేరారు. చంద్రం మాట్లాడుతూంటే ఆలాగే వివరించేసి సుశీకి. ఇంటర్వ్యూలో

3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100

కె. ఎస్. సువర్ణ

సత్యం అవతలికెళ్ళి నవుడు చంద్రం అడిగాడు “ఏమండి సుశీలగారూ! నాటకమేలా ఉంది,” అని. సుశీ ఈ సారయిన గట్టిగా మాట్లాడాలని తలచి “అబ్బ! ఇది సినిమా కదండీ” అనగలిగింది.

“అదేమండీ! ఇప్పుడు నాలుకమే జరుగుతూంటుంది” అన్నాడు చంద్రం. సుశీ ఏదో ఆలోచిస్తూ అవ్యక్తనందంతో బదులు చెప్పలేకపోయింది. మరుసటి రోజే చంద్రం ఇద్దరి దగర నెలపు తీసుకొని మోదరాబాదు వెళ్లిపోయాడు. సుశీ చాల బాధ పడింది.

* * * రికాల్డ్ జూర్నల్ ని పోతోండేగాని, సుశీ ఆలోచనలు రిక్లంట్, రైలుకంట్, విమానకంట్ వేగంగా పరిగిడుతున్నాయి. కాలేజీమీద మనస్సు లేదు. కాసులో జూర్నల్ ఉండేకాని లెక్చరర్ చేప్పేమీ బుర్రలో కెక్కడమేలేదు. “ఏమే అటా ఉన్నావు” అని కమల ప్రశ్నించినపుడు “ఏమీలేదండీ.” కాని కమలే అందుకుంది, “ఏం ఎవరినయినా మోపించావా ఏం” అని. సుశీ జవాబు చెప్పలేకపోయింది. ఒక చిక్కని చిరునవ్వుతో ఉరుకుండి పోయింది.

కాలేజీనుండి తిరిగొచ్చేసరికి సత్యం ఏదో ఉత్తరం చదువుతున్నాడు. సుశీని

చూచి గబుక్కున దాచేయబోయినట్లు నటించాడు.

“ఎక్కడివంచి అన్నయ్యా ఉత్తరం” అంటూ వంకి చూడబోయింది.

“నీకు చూపించ గూడు ఇది. ఇందులో గొప్ప గొప్ప విషయాలున్నాయి” అని సత్యం ఉత్తరం బయటికి చూపించి మరి దాచబోయాడు. సుశీ గబుక్కున ఉత్తరం లాక్కుని తగినదిలోకి వెళ్లిపోయింది.

ఉత్తరం చదువుతూంటే సుశీల మనస్సు గాలిలో తేలిపోతున్నట్లుపించింది. ఆ ఉత్తరం నాన్నే వ్రాశాడట. అన్నయ్యకు వ్రాసి ఉంది. సుశీ నడికి అబ్బాయి నచ్చాడో లేదో వ్రాయాలట. అమ్మకునాన్నకు అబ్బాయి నచ్చారట. అమ్మాయి అంగీకరిస్తే ముహూర్తం వచ్చే మాసములో పెట్టిస్తారట. సుశీల కంతులేని ఆశ్చర్యం, అన్నయ్యమీద కోపం కలిగింది. ఇంతలో సత్యం తలుపు దగిరి నిలబడి “ఏం సుశీ ఉత్తరం అలా లాక్కుని పోయావేం? ఏముంది అందులో?” అన్నాడు.

“పో అన్నయ్యా! ఇంత నాటకమెందుకాదారు నీవు మీ ఫ్రెండు కలసి” అంది సిగుపడుతూ.

“నాటకము జరుగుతూందంటే కాదన్నావటగా మా ఫ్రెండుతోటి” అన్నాడు సత్యం.

“ఓహో! అది గూడా చెప్పారా? భలే వారేనే మీ ఫ్రెండు!”

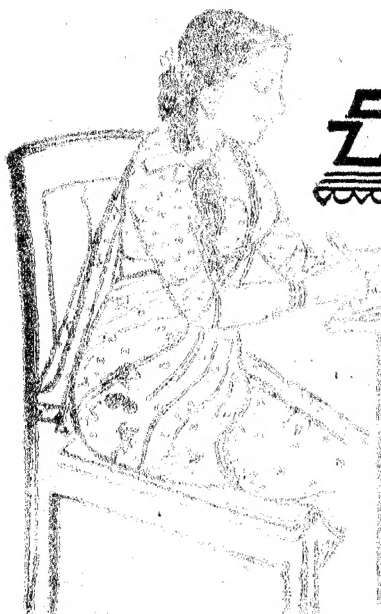
“ఇంతకీ నాన్నకేం జవాబు వ్రాయాలి” అని సత్యం నవ్వాడు.

“పో అన్నయ్యా! ఇంకా వేశాకోలాటాడకు. ఏదో ఒకటి వ్రాసేయి,” అంది జారిపోయిన లేతాకుపచ్చ జాకెట్టు చీరపైట సర్దుకుంటూ సుశీ. ★

న్యూ థీ లేఖ

ఆంధ్ర పత్రిక న్యూఢిల్లీ ప్రతినిధి శ్రీ శ్రీ కృష్ణ అమెరికా పర్యటనార్థం బయలుదేరి నెలారు గనుక ‘న్యూఢిల్లీ లేఖ’ తాత్కాలికంగా నిలుపుచేయవలసి వచ్చిందని పాఠకులకు మనవి. శ్రీ శ్రీ కృష్ణ అమెరికా నుండి తిరిగిరాగానే, న్యూఢిల్లీ లేఖ యథాప్రకారం ప్రకటింప బడుతుంది. సం॥

చిత్ర నళినయ్య

యద్దనపూడి సులోచనారాణి

అప్పుడే వేసవికాలం వచ్చేసింది. వెచ్చని వడగాడ్పు ఈ చెవిలోంచి ఆ చెవిలోకి కొడుతోంది. పది గంటలు చాలితే జనం బిళ్లలోకి రావటానికి జబ్బున్నారు. కలవారి యిళ్ళకి వట్టివేళ్ళ తడికలు బిగింపబడ్డాయి. లేనివారు విసవకరలు, కుండల్లో చల్లని నీళ్ళు దగ్గర పెట్టుకుని కూర్చుంటున్నారు. ఎంత వేసంకాలమైనా, వడగళ్ళ వానైనా ఆ పూరి రాజగోపాలస్వామి దేవాలయంలో 2 గంటలయేసరికి పూలో ఆడవాళ్ళందరూ చేరవలసిందే. గుళ్ళో వున్న గన్నేరు, రావిచెట్లు యెండవేడిమిని తగలనీయకుండా చల్లదనాన్ని ప్రసాదిస్తూవుంటాయి. కొంతమంది కాస్తుల్లుగారి పురాణంకోసం వస్తే, మరికొంతమంది గుళ్ళో గల చలదనానికి, లోకాభిరామాయాణానికి జేరుతుంటారు. మొత్తం పూలో ఆడవాళ్ళందరూ అక్కడికితేరి సాయంత్రం నాలుగుంటలవరకూ అక్కడ కూర్చుంటారు. ఆ పూరిలోకి కాస్త వున్నవాడు, దయాధర్మము, పాప పుణ్యాల భీతిగలవాడు నారాయణరావుగారు. వారి తాతముత్తాత లెవరో యీ దేవాలయాన్ని కట్టించారు. అందుకనే ఆయనకు, ఆయన తల్లికి, ఆయన భార్యకు (ఒక్క కూతురు నళినికి తప్ప) ఆ యింట్లో అందరికీ నాకర్లు చాకర్లుతోసహా ఆ గుడి అన్నా, ఆ గుళ్ళో పురాణాల కాస్తుల్లుగాడు, పూజారి అన్నా అపరిమితమైన గౌరవమూ, భక్తిను. ఆ రాజగోపాలస్వామి దయవల్లనే తా మితవరకూ యే కష్టమూ లేకుండా బ్రతుకుతున్నామని అనుకుంటూవుంటారు.

ఇంటువరకు మెద్రాస్ లో చదివిన

నళినికిమాత్రం యివన్నీ అంటే ఒళ్ళుమంట. నారాయణరావుగారు నళినిని ఇంకా యే బి. ఏ. వరకొ, ఎమ్. ఏ. వరకొ చదివించే చారేగాని ఆయన తల్లి “ఇప్పటికే అది తెలివి మీరిపోయింది. ఓ దేవుడూ లేదూ, దైవ్యమూ లేదు. ఇంక చాలే యింటికి తీసుకురా. ఈడొచ్చిన పిల్లని మన పూరు పేరుగాకుండా యొక్కడో వుంచురావంటావేం. చాలుచాలే, రక్షేదయిస్తా ఆవు లే యేడ్చేందుకా?” అని కొడుకుని మందలించి నళిని చదువుకి ఫుల్ స్టాప్ పెట్టించింది. ఆ యింట్లో బామ్మ ప్రభావం యెంతో తెలిసిన నళిని, తండ్రి “చదువుకున్నది చాలే అమ్మా!” అంటే మరేం మాట్లాడలేకపోయింది. కాలేజీ చదువుకి స్వస్తి చెప్పబడినా నిస్సృహ చెందలేదు. తండ్రి సహాయంతో ఇతిరంగాల్లో కృషి చేయసాగింది. ఇదివరకు పత్రిక ముఖించూడని నళిని రోజూ పత్రిక చూస్తూ ప్రపంచవార్తలు తెలుసుకోసాగింది. మూలపడిన పీట తీసి శుభ్రులు సరిచేసింది. ఆమధ్య బడకంవల్ల మానేసిన డాన్స్ తిరిగి క్రమబద్ధంగా అభ్యసించటం మొదలుపెట్టింది. నళిని పుణ్యమా అని ఆ పూలో మొట్టమొదటగా నారాయణరావుగారు రేడియో కొన్నారు.

ఒకరోజు తండ్రి మద్రాసు వెళ్ళుంటే తను గూడా వెళ్ళి ఒక బండెడు పుస్తకాలు, కొత్తరకం కుర్చీలు, కొన్ని కర్డెన్ లు, క్యారంబోర్డు, బాడ్ మింటన్ ఆ డటానికి నేట్లు, బాట్సు మొత్తానికి ఒక నాలుగయి దొందలు వదిలించి ఇంటికి ఒక స్పెషల్ బస్ చేయించుకుని ఆ సామానంతా వేసుకోచ్చింది. అప్పుడే పూజ ముగించుకుని బయటకు రాబోతున్న నళిని బామ్మ యీ చిత్రమంతా చూస్తూ నోట మాట రాక అలాగే నిలబడిపోయింది. అత్తగారు అలాగే నిలబడిపోవటం చూచి నళిని తల్లి బయటకు వచ్చి తనూ అత్తగారి సరసన నిలబడి చిత్రం చూడసాగింది. నాకర్లు సంతోషంగా, ఆశ్చర్యంగా అతిపదిలంతో ముట్టుకుంటే మాసి పోతాయన్నట్లుగా ఒక్కొక్కసామానే లోపలికి పట్టుకొసుంటే కళ్ళిప్పుగించి చూడటం తప్ప అత్రాకోడల్లిదదూ యేమీ చెయ్యలేక

పోయారు. అనాటితో నళినిని వంచటమనేది శుష్కప్రయాస అనిమటుకు అనుకున్నారు. ప్రయాణపు బట్టలన్నా మార్పుకోకుండా నళిని తెచ్చిన సామానంతటినీ ఏవేవి ఎక్కడ వుంటే బాగావుంటాయో నిర్ణయించి నాకర్లతో సరిచేసింది. బిడ్డలో వచ్చే బామ్మ జనాన్ని కనిపింపజేసే సింహద్వారాన్ని నీలం పూలకర్న మానేసి యిక బిడ్డలో నేమీ కన్పించకుండా చేసేసింది. విడిచిన బట్టలను పారేసే హాలులో ఒక మూల రేడియో ఆక్రమించుకుంది. విడిచిన బట్టలన్నీ అందమైన ఒక బుట్టలోకి పెలి పోయాయి. రేడియోకి కొంచెం దూరంలో ఒక చక్కని లేబులూ, దానిచుట్టూ కుర్చీలు సుంచున్నాయి. సర్దుతూ సర్దుతూ మధ్యమధ్య ఆగి తనపని తనే చూసుకుంటూ, ప్రశ్నలూ, జవాబులూ రెండూ తనే చెప్పకుని, ఓరకంట బామ్మ, అమ్మల ఆశ్చర్యాన్ని చూసే చూడనట్లుగా నటిస్తూ, నళిని తనో తనే మురిసిపోయింది. నాకర్లకి గూడా నళిని తనచేతి మంత్రదండంతో యీ యిల్లు హరాతుగా మార్చివేసినట్లుగా అనిపించింది. పురాతన పద్ధతులకు తనోట్లో యారోజుతో స్వస్తి చెప్పబడింది గదానీ, యికనుంచి పూలోకి యెవరైనా పెదమను ప్యలలవస్తే యింకా తనంటికి తీసుకురావచ్చని నారాయణరావుగారి రొక్కనిట్టూ రువిడిచి, తనకా ఆవకాశం కల్పించిన నళినిని వృథాయంలోనే ప్రశంసించుకొన్నారు.

దేవాలయంలో ఆరోజు మొదటగా వచ్చిన ప్రసక్తి నళిని మీద. ఒక ప్రక్కన కూర్చుని తన్మయత్వంతో పురాణం వింటున్న నళిని బామ్మదగ్గరకు మనసబుగారమ్యాయి విమల వచ్చి మెల్లగా “యేమండీ! నళిని మెద్రాస్ నుంచి యేమేమిటి తీసుకువచ్చింది?” అంది. వచ్చిన పిల్లని కళ్ళెత్తేసి ఒక సారి ఎగాడిగా చూసింది నళిని గామ్మ. దాంతో విమల హాడిలిపోయి అక్కడినుంచి మెల్లగా జారుకుంది. తమ యింటికి యేలాటి దుస్థితి కలిందో దాన్ని నరించి నలురూ యేవిధంగా చెప్పుకుంటున్నారో వూహించి నళిని

రామ్య ఒక బరువైన నిట్టూర్పు వదిలింది. అలవాటు చొప్పున తన కష్టాన్ని రాజ గోపాలునికి మనసులో వెళ్ళబోతున్నాను, చివరకు భక్తి పూర్వకంగా చేతులు జోడించి 'అంతా నీ దయ స్వామి' అనుకుని మళ్ళీ పురాణం వినటంలో మునిగిపోయింది.

నారాయణ రావు గారింటి ప్రక్క భారదాంబ కారులోంచి యేవేమి దింపారో తను చూశానని, లోపలికి గూడా వెళ్ళి అంతా చూసావానని తెప్పటం అంతోనే అందరూ అవిడచుట్టూ ఆసక్తిగా మూగారు. ముఖ్యంగా మునగూర రమ్యాయి విమల, కరణంగారమ్యాయి కమల, పూజారి కూతురు అన్నపూర్ణ, శాస్త్రులు గారమ్యాయి శ్యామల వీళ్ళకి మరి ఆసక్తి వచ్చింది. అదంతా ఒకసారి తాము గూడా చూస్తే యెంత బాగుంటుందో ననిపించింది.

“ఒకటండవూ, దానిని యేదో యిటా తిప్పింది! అంతే...” భారదాంబ తర్వాత చెప్పటం మానేసి కళ్ళు పెద్దవిచేసి చూడటం మొదలు పెట్టింది. కమలకి వుత్సాహం ఆగ లేదు. “అప్పుడేమయింది?” అత్రంగా ప్రశ్నించింది. కాసేపటికి భారదాంబ “ఏమిందీ? దాంట్లోంచి సంగీతం వచ్చేసింది! నిజంగా ఆశ్చర్యంగా లేదా?” అంది.

“అహా!” అంటూ అందరూ తలబాచారు. “ఇంకా యిటాంటిమి యెన్నో వున్నాయి” భారదాంబ చెప్పటానికి వుపక్రమించింది.

“అబ్బా! మనం ఒక్కసారి వెళ్ళివస్తే యెంత బాగుంటుందీ!” విమల పట్టలేక పైకి అనుకుంది.

“దానికే ముంది వెళ్ళవచ్చు. నళినియెంతో మర్యాదగా మాట్లాడుతుంది. అంత చదువు కున్నానని కాస్తంత గర్వం గూడా లేదు. ఇంకా మనకే యేమీ లేకపోయినా నీటూ గోటూ జాస్తే” భారదాంబ భావగర్భితంగా కమలను చూస్తూ అంది.

గుళ్ళించి ఆ సాయంత్రం వెళ్ళిపోయే ముందు కమల, విమల, అన్నపూర్ణ, శ్యామల మర్యాదలగాయనాసరే, తప్పకుండా నళినిదగ్గరకు వెళ్ళాలని నిశ్చయించు కున్నారు.

మర్నాడు వాళ్ళు వచ్చేసరికి నళిని పోఫాలో కూర్చుని యేదో యింగీళ్ళు నవల చదువుకుంటోంది. వాళ్ళని చూడగానే లేచి ఆప్యాయంగా పక్కరించి లోపలకు రమ్మన మని ఆహ్వానించింది. ఎవరు ముందు మాట్లాడాలి, యేం మాట్లాడాలి అని సతమత మాతున్న వాళ్ళకి నళిని ఆభాషని తోలగించి తనే ముందు చక్కగా స్నేహంగా మాట్లాడింది. ఒక అరగంట గడిచేసరికి అయిదు గురు ఆప్రమితులు అయినారు. తర్వాత యెన్నో విషయాలను గురించి మాట్లాడు కున్నారు. నళిని తను ముందు కోన్నివిష

యాలు చెప్పింది. తర్వాత వాళ్ళని చెప్పమని తను వింది. మూడు గంటలయెలాగ గడిచాయో వాళ్ళకే తెలియదు. నళినిలేచి తను మెండ్రాన్ సంచి తెచ్చిన వస్తువులన్నీ చాలా సహజంగా ప్రాణ స్నేహితులకు చూపించినట్లు చూపించింది. వాళ్ళు యింక వెళ్ళమని లేవ బోతుంటే ఒక్క నిమిషం వుండమని యింట్లోకి వెళ్ళి షర్ట్ బట్ట గ్లాసులోనింపి తీసు కోచ్చి యిచ్చింది. మొదట మొహమాటపడ్డా చివరకి నళిని బలవంతంవల నలుగురూ తాగారు. అది తనే తయారు చేశానని చెప్పి, వాళ్ళని యింకా ఆశ్చర్యపరచింది. వాళ్ళు వెళ్తుండగా లేచి వీడ్కోలు యిస్తూ తప్పకుండా రోజూ వస్తే తనకి వచ్చిన విద్యలన్నీ వాళ్ళకి నేర్పుతానని వాగ్దానం చేసి, మరు నాడు తప్పకుండా వస్తానని వాళ్ళ చేత ఒట్టు చేయించుకుని మరి వదిలింది.

వాళ్ళు వెళ్ళిపోయిన తర్వాత నళిని మాస్తూ అక్కడే నిలబడిపోయింది. తను మొదట చదువు మానేసిన రోజుల్లో కాలం యెలా గడపాలో తెలియక తన్ను తను తిట్టుకుని యింట్లో వాళ్ళని మనసులో తిట్టిపోసింది. తన అవస్థంతా కలం స్నేహితురాలు చిత్రకి తెలియజేసుకున్నది.

చిత్రకి నళినికీ రెండు సంవత్సరాలనుంచీ కలం స్నేహం సాగుతోంది. నళిని యింట రోల్ జేసిన కొత్తలో విశాఖపట్నం నుంచి ఒక తెలియని అపరిచితురాలి దగ్గర్నుంచి వుత్తరం వచ్చింది. అందులో మూడే మాడు ముక్కలు ముక్త సరిగా వున్నాయి. అవి: “నీ స్నేహాన్ని వాంఛిస్తున్నాను. అంగీకరిస్తావా? అంగీకరిస్తే ఈ క్రింది ఎడ్రెస్ కు వ్రాయు.” అడ్రెస్ లో కుమారి చిత్ర అని వుంటే పేరు చిత్ర అని తెలుసుకుంది.

“నీగురించి నాకేమీ తెలియదు. కలం స్నేహం విచిత్రంగా సాగుతున్న యీ రోజుల్లో మగవాళ్ళుగూడా ఆడవారి పేర్లు పెట్టుకుంటున్నారు. పేరునుబట్టి స్త్రీయో పురుషుడో నిర్ణయించడం కష్టంగా వుంది. నువ్వేం చేస్తుంటావో గూడా నాకు తెలియదు. ఇలాటిపరిస్థితులలో మన స్నేహ లత యెలా ముందుకు ప్రాకుతుంది?” నళిని అనుమానంగా వ్రాసింది.

దానికి వెంటనే జవాబు వచ్చింది. “నే నెవర్నయినా నీకు ఫర్వాలేదు. ఆడపిల్ల నైనా, మగ పిల్ల వాడి నైనా నీకోచ్చే ప్రమాదం లేదు. పోనీ కలం స్నేహం బాగా పిచ్చిగావున్న యీ రోజుల్లో మూల నున్న ఒక ముసలమ్మకు ఈ వుత్సాహం శ్రుట్టెందనుకో. మనకి కావాల్సిందల్లా నీలో నాలో వున్న ఉన్నతాభిప్రాయాలు, ఆశయాలు, అవి కలవలమాను, నిజానికి నీగురించి నాకేం తెలుసు? నాకేమీ తెలి

యదు. అయినా నీ స్నేహం వాంఛిస్తున్నాను. అంగీకరిస్తావని ఆశిస్తున్నాను.”

దానికి నళిని వ్రాసిన సమాధానము:

“నన్నుగురించి నీకేమీ తెలియరంట్టే యెలా నమ్ముతాను? నన్ను మానకపోయినా, కనీసం నాగురించి విన్నవించుటావు. లేకపోతే నువ్వు నాలో ఉన్నత భావాలున్నాయని యెలా అంటున్నావు? నీగురించి నేను కనీసం వినిగూడా వుండలేదు. నీ అడ్రెస్ లో ఎం. బి. డి. ఎస్. ఫోర్తయర్ అని వున్నది గాబట్టి నువ్వు డాక్టరు చదువుతున్నావని అనుకుంటున్నా. మొత్తానికి మూలనున్న ముసమ్మవిమాత్రం గాదు. ఇక తేలవలసింద ఆడపిల్లవా? మగ పిల్లవాడివా? అయినా యిద్దరు మనుష్యులలో ఉన్నతాభిప్రాయాలన్నంత భారతన వారి స్నేహలత పెనవేయకుని పూలుపూసి, కాయలు కాస్తుందా?”

ఈవిధంగా మనకు స్నేహం యెలా యెలా కుదురుతుంది అనుకుంటూనే వాళ్ళిద్దరూ ఆప్రమితులయ్యారు. ఈనాటికి గూడా చిత్ర ఆడపిల్ల మగపిల్లవాడో నళినికీ తెలియనే తెలియదు. వుత్తరాలలో యొక్కడయినా దొరుకుతుండేమోనని నళిని ప్రతి వుత్తరం రెండుమాడుసార్లు చాలా నిశితంగా పరీక్షచేసింది. కాని ఫలితం దక్కలేదు. విసిగిపోయి చివరకి నళిని కోపంగా ఒకసారి యిలా వ్రాసింది.

“చిత్రా! నువ్వు మగపిల్లవాడి వయినా, ఆడపిల్ల వయినా నాకు బాధలేదు. నాకు కావాల్సిందల్లా నీ స్నేహం. అదిమటుకు ఎన్ని అవాంతరాలొచ్చినా మానుకోను. యే కారణం చేత నువ్వీ విషయాన్ని దాస్యన్నావో నా కర్థంగావటం లేదు. సరే! మొత్తానికి నీవు మానవజాతికే సంబంధించుతావు గదా? నీ యిష్టమైనప్పుడే తెలుసుకోంటాను.

—నళిని.

దానికి చిత్ర జవాబివ్వలేదు. నళిని తన్ను కాలేజి మాన్పించినతర్వాత ఇలా వ్రాసింది: చిత్రా!

నన్నందరూ అన్నివిధాలా నాశనం చేసున్నారు. మా బామ్మ యేడుపులు, శోకాలు పెట్టి నాచదువు మాన్పించింది. మా బామ్మని మింగాలన్నంత శోపం వస్తోంది కాని యేం చెయ్యను, కాసామాస్తామనిషి గాదయ్యే! యేం చెయ్యాలో తోచటంలేదు. బాతిగా కాలం గడవటం లేదు. ఇంక నీ వుత్తరాలే నాకు శరణం.

నీ నళిని.

ఆ విధంగా మొదలయిన వాళ్ళ స్నేహాకి చివరకు యే చిన్న విషయమైనా సరే చిత్రం తెలియజేసి, చిత్ర తన అభిప్రాయం తెలియజేస్తేగాని నళిని ముందుకు అడుగు వెయ్యనంత

చిత్రనళినియం

కరకా వచ్చింది. జరిగిన ప్రతి సంఘటనకూ చిత్రకు ప్రతీకం వ్రాసుకోవటం ప్రస్తుతం నలిన ముఖ్య కార్యాలలో ఒకటి.

కమలావాలిని నిర్మిస్తోయిన తర్వాత నలిన తిరిగి చిత్రకు ప్రతీకం వ్రాయటం మొదలు పెట్టింది.

చిత్ర,

ఈ పల్లెటూలో కాలం ఎలాగడుకుందిరా భగవంతుడా అనుకున్నా నాకు ఆ సమస్య తీరి, చక్కనిమార్గం దొరికింది. నేను అనుకున్న పని సక్రమంగానే జరగబోంది. నేరేరేటమేగాదు అనుకోనిదిగిస్తూ ఫలితాలు నూదా చూశాను. ఈరోజు మధ్యాహ్నం యాత్రాలో పిల్లలు వచ్చారు. విజంగా వాళ్ళంతా మంచివాళ్ళేమన్నావు! ఉత్త నిష్కల్మష హృదయలు. రోజూ పాపం యింట్లో యెంతోచో వాళ్ళ హాయిసమృద్ధి అనోసోళ్ళ కేరతారలు. అక్కడ చిట్ట మాత్రం చెరుజులుగా కూర్చుని యేమిదూసు గురించో, లేచోలే ప్రాణ్ణ అమృతకల్పన గురించో ఖబురు చెప్పుకుంటారట. చిట్ట నిలువరూ నీగా నా యాదువాళ్ళే. పాపం అవకాశాలతో విజంగా యారోజులూ యెంతమంది పాపయిపోతున్నారో! రోజూ వాదగరకు రమ్యమంది చెప్పాను. యేదో వాకోచ్చిన సంగీతం, చదువు వాళ్ళే! నేర్పాలని నాకు మహా ఆసక్తిగా వుంది. వాళ్ళు చాలా మంచివాళ్ళు. వాతో చక్కగా కలిసిపోతారు. విజంగా యిక నీకు ప్రతీకాలు వ్రాసే లెంగుదా నాపండదు. వాళ్ళలాటి ప్రజాభిక్ష రయారుడేని యిచ్చి ప్రతిప్రతీకంలోనూ నన్ను పాపమరించి వారని ఆసక్తి మేల్పాలివ్వడంబల నీకలా కృతజ్ఞత తల్పాల నాకు తెలియటంలా. మర్నీవారే సంతకాలలో మామూలు రానూడదా? చిత్ర, ఇదంతాచూసి మామూలు యింట్లో చిందులు ప్రొక్కుతోంది. ఇవాళ రాజ గోపాలస్వామి! పది కొబ్బరికాయలు యెక్కువ కొట్టింది, వామెదమలూ తొలు మున్ను పురుగుతు తొలిగించి నేయమని ప్రార్థిస్తూ. అట్లో! అప్పుడే ఆరుదాలు తోంది. ఇంక స్నానంచేసి నీగ వాయించు కోవారి. ప్రతి ప్రతీకంలోనూ నీగ రాగా అభ్యాసం చెయ్యమని వ్రాస్తున్నా నందుకు? నీకు సంగీతం అంటే అంతయిష్టమా? దాన్ని చెయ్యటాని! యాయెంట్లో యెక్కువ అవకాశాలు లేవు చిత్ర. దాన్ని చేసుకుంటుంటే యేమిటా కోగంబాని గర్భకురూ ముత్యాను, అది దాన్ని సాధించిపోవోంది. నీ సాధించుతే పదిరేణు బాబూ. అట్టే

నూదా సంగీతాని! నినియోగింశుకుంటుంది రామ్మ.

ఇంతకంటే విశేషంలేదు.

—నలిన

చాని! చిత్రనంది కృత ప్రకాశాన ధోరణిలో జవాబు వచ్చింది.

నలిన—

నాకు మవ్వమన్నంత మంచివాళ్ళు కావోవచ్చు. బహుశా, కృతమరితం నూదా కావచ్చు. కృత బాగ్రతగా మెలగటమొంది. ఏదయినా నీకు మొత్తాని! కలక్షేపాని! మంచి అవకాశం. మీ రామ్మకు అడిగానని చెప్పి. యెప్పటికైనా ఆదిత చలని చూపు నామీదనూదా పక్షం వని ఆశించుకున్నాను.

నీ,

చిత్ర

మర్నాడు పెండుగంటలు చాతేనీ! నలువరూ వచ్చారు. నలిన అర్థంతోత్సాహంతో ఆహ్వానించింది. ఒక లెంటేలులు తయారుచేసుకున్నారు. మొదటి అరగంట చదువు, రెండవ అరగంట సంగీతం, రెవ అరగంట: నాట్యం, చాలవ అరగంట: ఆటలు. ఆ రోజు వారు నిర్మిస్తోయిన తర్వాత రేణు ఒకరినొకరి ఆరగ వుండని, చాని మూలగానే చిట్ట రవ దిగరకు వస్తున్నారని అనుకుంది. కాని నలిన యీ అర్థిప్రాయాన్ని త్వరలోనే మార్చుకోవచ్చి వచ్చింది. మొదటి వారంతోబాటు నలిన చెప్పింది ఒక్క అక్షరం నూదాకు, చరప్పకుండా చేశారు. తరవాత ఒకరోజున కమల నాకు నాట్యం, ఆటలు వద్దు, ఆ కాలంనూదా వదువు! పువయోగివూనంది. నలిన యెన్నో విధాల చెప్పి చూచింది. కాని కమల వివరేణు. ఇంకా పైగా "మాఅమ్మయ్య నన్ను! చెయ్యమని వ్రాశాడు. అమ్మయ్య మాట నాకునూదా సబబుగానే తోస్తోంది." అన్నది. "యే అమ్మయ్య. మహాలా నున్నయ్య" నలిన కోపం పట్టలేక పైకేక్కేసింది. ఆ సమయంలో తెలియని కమల అమ్మయ్యనివడ నలిన! వచ్చినకోపం అంతా యంతగాదు. ఎన్ని చెప్పినా వివరపోవటం వల్ల యిక గర్భంతరంతో నలిన తనే తగింది. ఆ తర్వాత యేదోరోజున నిమిష "నేను ఆ పాడు దాన్ని చెయ్యలేను బాబూ!" అని మార్చి పూరుకుంది.

"యేం?" అంది నలిన యాచారి నిమిష నేమిటా నీరే వచ్చునూననని. "అట్టే యేం లేదు. నిన్న కాలం కొంచెం నాట్ల ఆటలు ఆయనా నీకు మళ్ళీ ఆ కాలంనూదా

చేతులు తిప్పటం నాకు చేకగాదు బాబూ! వచ్చే ఆయాసం తప్పింది." నిమిష కాచిగా ఒక ప్రస్తావన తీసి చదువుకోవటం మొదలు పెట్టింది. వచ్చిన కోపం తయారయిపోయి నలిన నెమ్మదిగా చెప్పటం మొదలుపెట్టింది. "ఇదా! నాట్యం చెయ్యటంవల్ల కోనానికి యెంత వ్యాయామమూ తెలుసో. మగ వాళ్ళకు దండాల, బట్టలు వుంటాయి! ఆదివాళ్ళే! యీ నాట్యం. ఒక విధంగా మనశిరించి, పొడించుకుంటూ, మరో విధంగా కోవి పొడించటం జరుగుతుంది. యాదు నేనెంత చేశానా నెవన్న! వాల కానో! అట్లా మీ తిప్పడు నాట్యంలా? ప్రయత్నించేసి యెవరియినా ఫలితం వచ్చుతుంది."

"నాకసలు ఆ నాట్యంంటే నేనుంటు. నాయగా వైరుగానీ, పల్లెటూరి వాతవర కానికే పెరిగిన యీ కేరం అలాటిది భరింపలేదు. అది మొదటి నుంచి రావాలిగాని యిలా నాకాతుగా మొదలుపెట్టే ఆకాశు వాలు కంకాబాగా, యెక్కడోనా నోటికి వుట్టింది, తిరిగి వాటికి నేన చేయించుకుంటాయి. ఇదా నీ మొహమాటాని! యీ వారం పదిరోజులు చేశానుగా, అసలు నేను నడకటమే కొంచెం నెమ్మది నడుస్తాను." నిమిష యెదురువువ్వవ్యాసం యిచ్చి నిర్మలంగా చూస్తూ కూర్చుంది.

"అయితే నా మొహమాటం యిప్పుడు లేదునాటి నేను చెప్పినపని చెయ్యనంటావునా?" నలిన మొహం యెరుపురంగుకు తిరిగింది.

"నీ యిష్టం బాబూ! విగతాని చెప్పానంటే వస్తాను. లేచోలే రానేరాను. మా అమ్మ రోజూ అసలు కేరమంది బాబూ!" నలిన గర్భంతరం లేక పూరుకుంది.

"మాఅమ్మ కేరమేమూంది, రోజూ యితే సవా?" అని క్యామల మానేసింది. నలిన! క్యామలంటే బాగాయిష్టం. చెప్పింది త్వరగా ముఖాల్పించుకునేది క్యామలాకృతే. నలిన! యేమిటాచిన్నంతవయస్సి అమ్మపూర్వ స్వరకే అన్నిట్లో నెమ్మది. ఇదామిదేనీవారుకే ఆ ప్రాగాం యేకాదు. ఆ అరగంటా యేదోఅయిర్తో నిర్మిస్తోంది. ఖబురుచెప్పటంలో తిన్నంత ఆసక్తి చిట్ట యెరరినదియోలో యెండ మందిదానని నలిన అనుకునేది. ఒకరోజు ఖబురలో కమల "వాళ్ళ లక్ష్మి కచ్చింకటం లేదునా" అంది.

"అవును. రంగయ్యగారి నాట్లన్న నూదా కచ్చింకటంలేదునా" నిమిష అదేమాదిరిగా చూస్తూ అంది. "అబ్బ! యేం, చిట్ట! తలా బాబూ! మర్నీవాడుగా తయారవుతోంటోకోం." అంది సమస్తాత్మ నలిన! వాళ్ళ

బామ్మల వ్యంగ్యకంఠతో. నళిని ముందర
సన్నసన్నగా చివాట్లుపెట్టింది. “అలాటి
విషయాలు విని పూరుకోవాలిగాని, తెర్కించి
విమర్శించగూడదు. చేసిందికాస్త తప్పు
అయినా యిలా ప్రతివాళ్లు విమర్శనలు
సన్నసన్నగా మొదలుపెట్టేయి వే పెద్ద
గాలిదుమారమై వాళ్లి మీద విరుచుకు
పడుంది.”

“నలుగురూ వున్నాం గా బట్టి అను
కున్నాం. అయినా యింగులో తప్పేముంది.
లేని విషయం మనమేమీ కల్పించలేదుగా.
అందరూ అనుకుంటున్న దే; ఉన్న విషయమే”
కమల కాస్త యెదురుచెప్పింది.

“అది నిజమో అబద్ధమో నీకు పూర్తిగా
తెలుసా? ఒక వేళ తెలిసినా అంతవ్యంగ్యంగా
మాట్లాడుకోవటం చేనికి? ఒక వేళ నిజమైనా
యేం? లక్ష్మికి కుబ్బన్న పరాయివాడు
గాదుగా, స్వంతమేనమామేగా!
అలాటప్పుడు చెప్పకోవటం చేనికి?” నళిని
తీవ్రంగా ప్రశ్నించింది.

“ఓయబ్బో!” విమల మూతివిరిచింది.

“అదినరేగాని యింతకి చిత్ర అభిప్రాయా?
అమ్మాయా?” కమల ప్రసంగం మార్చినా
వ్యంగ్యం కన్పిస్తూనేవుంది. దానికి నళిని
మాట్లాడలేదుకాని అడగటంలోగల వ్యంగ్యం
అర్థంచేసుకున్న నళినిబుగ్గులు కంపురంగు
పులుసుకున్నాయి. అది నిజమైతే యెంత

బాగుంటుందో అనుకుంది నళిని. నళినిబుగ్గుల
మీద యెరుపుమాసి, కమలా, విమలలు ఒకరి
ముఖం ఒకరు చూచుకొన్నారు.

మర్నాడు అన్నపూర్ణ ఒక్కతే
రావటంచూసి ‘నాకోకి?’ నళిని చదువు
కుంటున్న పుస్తకం అవతలపెట్టి అడిగింది.

“యేమో నాకు తెలియదు.” అన్నపూర్ణ
ముక్తపరిగా వచ్చినపనిచూచుకొని వెళ్ళి
పోయింది. నళిని అవారే చాలా నిరుత్సా
హంగా గడిపివేసింది. ఆ రోజు రాత్రి
చిత్రకు యిలా వుత్తరం వాసింది.

చిత్ర,
నిజమే. నువ్వన్నట్లు వీళ్ళని అర్థంజేసుకో
వటం కష్టం. మనలాటివాళ్లు మనిషిలో
మంచినిమాత్రమేచూసి దానితోమటుకే
స్నేహంచెస్తారు. వీళ్లలాకాదు. ఇవారే
హఠాత్తుగా రావటం మానేశారు. రేపు
బహుశా అన్నపూర్ణగూడా మానవచ్చు.
ఎందుకు మానేస్తున్నారో నాకు తెలియటం
లేదు. ఇది నాకు తీరనిసమస్యగావుంది. నీకే
మయినా అర్థమైతే వ్రాయ

ఇటు,
తలనొప్పితోవున్న,
నీ
నళిని
అనుకున్నట్లుగానే అన్నపూర్ణ మానే

సింది. కాని కారణం కబురుపంపింది తనకి
జ్వరం వస్తోందని. ఇష్టం లేకపోయినా
నళిని నమ్మక తప్పలేదు. ఒకరోజున వుండ
బట్టలేక నాకర్చి కమలావాళ్ళింటికి
పంపింది. రాములు తిరిగివచ్చి నళినితో
యేసమాధానం చెప్పకుండా తనపని తాను
చూసుకోవటం మొదలుపెట్టాడు. బహుశా
మర్నాటియాడేమోనని తనే దొడ్లో గొడ్డని
చూస్తున్న వాడిదగ్గరకు వెళ్ళి అడిగింది:
“ఏరా రాములూ, కమల యేమింది?”

రాములు ముఖం తిప్పకుని “రాటానికి
యీలు లేదంటూ. ఇంకా యెప్పుడూ
ఆ రమ్యాయకోసం ఆళ్ళింటికి రావ
ద్దన్నారు.” రాములు కళ్ళలో నీళ్లు తిరి
గాయి. నళినికిదేం అర్థంగాక “యేమిటిరా?
అసలు సంగతేమిటి? కళ్ళెంబడి నీళ్లు పెట్టు
కుంటూ వెండుకు?” “యేం సెప్పమంటూ
రమ్మా. మీకేమో యీ మాయ దారి
ప్రపంచం తెలియదు. లోకంలో చాలా
కుళుందన్నా. యెలాంటి కుళ్ళనుకున్నారో
ఫీ! మానీ ఓర్వలేక...” రాములు ముఖం
కోపంతో జేవురించింది. వాడు తొందర
తొందరగా అక్కడినుంచి వెళ్ళిపోయాడు.
నళిని తెల్లవోయింది. ఎంత ఆలోచించినా
సంగతేమిటో అర్థంగావటంలేదు. ఒకవేళ
యేమయినా తేను కమలని అన్నట్లుగా
చెప్పిందా కమల యింట్లో? ఫీ! కమ్మ

* తక్కువ కరెంటు ఖర్చుతో
* ఎక్కువ గాలి నిస్తు
* నిశ్శబ్దంగా పనిచేసే పంకాలు

ఉషా
డిలక్స్ పంకాలు

జే ఇంజనీరింగ్ వర్క్స్ లిమిటెడ్, కలకత్తా-31

స్థానిక విక్రయ కార్యాలయం: 120, అర్జునియస్ విధి, మద్రాసు - 1
సిల్వానస్ పోల్ యొకెంటు: మెనర్సు, రీమాసన్స్ లి|| 17, న్యూ మార్ స్ట్రీట్, కొలంబో-1.

ఆయన యిల్లు అమ్మ బోయే ప్రయత్నంలో ఉన్నాడు...

“వద్దు, వద్దు” అన్నాడు మనోజ్ సేన్, “నాకు జీవిత భీమా అవసరం లేదు. నేను వ్యాపారస్తుడిని. నాకు, ఎక్కువగా వచ్చే రాబడిని జీవిత భీమాలో పెట్టేటటువంటిది, నా వ్యాపారంలో పెడితే, నాకు ఇంకా ఎక్కువ లాభాలు వస్తాయి.” కానీ నేను ఆయనకు, యువకత్తివంటో పొంగి పోతూ ఉత్సాహంగా కన్పించి ఉంటాను. పైగా ఆయన కూడా నాన్న పేరేషనుకు కూడా. అందువలన ఆదరంతో, నావద్ద నుండి ఒక పాలసీ తీసికొన్నాడు.

కొన్ని సంవత్సరాల అనంతరం ఆయన అదృష్ట దేవత మారి పోయింది. వ్యాపారం బాగా దెబ్బతినడం వలన ఆయన బాగస్థుడు కూడా వ్యాపారం నుండి విరమించుకున్నాడు. తాను వ్యాపారాన్ని వృత్తిరీత్యా చేయవలసి వచ్చినది. కానీ పెట్టుబడి యెక్కడినుంచి వస్తుంది? అన్నిటికీ తెగించి నిరుత్సాహంతో ఆయన యిల్లు అమ్మడానికి నిశ్చయించుకున్నాడు.

ఇది వింటూనే, నేను ఆయనను చూడడానికి పరుగెత్తాను. నేను వెళ్లిన రోజే, ఆయన యిల్లు అమ్మే ప్రయత్నంలో వున్నాడు. ఈ ప్రయత్నం నుండి విరమించుకోమని సలహా యిస్తున్నాను. జీవిత భీమా వట్టా తాకట్టు పెడితే, ఒక మోస్తరుగా సరిపోయేంత అప్పు దొరకవచ్చు అనే విషయాన్ని వివరించాను. నా సలహా నుల్ల ఆయనను, తన కాళ్లపై నిల్చునేలా చేసింది. మళ్లీ తర్వాత ఆయన అప్పును తీర్చి, తిరిగి, వట్టాను పొందగల్గాడు.

నేను మళ్లీ యువకత్తివంటి నా వృత్తిని, నిర్ణయించుకోవలసి వస్తే, తిరిగి ప్రతిపాది నేను భీమా ఏజెంటువే కాగోరుతాను. ఎందుకంటే యిది నా చుట్టూవున్న వారికి ఎంతో సహాయం చేస్తున్నామనే సంకల్పం, అనందాన్ని కలుగజేస్తుంది.

*.ఇందులో చేర్చబడిన వ్యక్తుల ఆత్మగౌరవ, సంరక్షణకై, యీ పేర్లు కల్పితమే. కానీ యీ కథ మాత్రం నిజమైనది.

Life Insurance Corporation of India

నా నయనాపైసం

అనుభవం

కూరలబేరంలో శ్రీమతిపేచీ

మొకాం మీద మునుగు తొలగించి పక్కమించి పైకి లేకగానే మా శ్రీమతిగారి కంకం ఖంకుమని కంచుగంటలా గిదిసింది.

"నీ లేరాలా కాకు అక్కర్లేదు. ఇవ్వ కలదుకుంటే రెండు వయా పైసలాయివ్వు. లేకపోతే నీ వంకాయలు నీవు విక్షేపంగా పట్టుకో" సారకాయలు తెగవేసిపట్టుకుచ్చి కంకా చెప్పింది.

"హా! పాండురంగా!! అంటూ పైకి లేక జోయి వచ్చిన చెంపలు వేసిసుకుని "వయా పైసా!!" అని చాణ్ణిపైస రీతిలో కాదు స్వేదనం చేసుకున్నాను. వెంటే లేక వచ్చి కులలోగదయాదిమార్గాన్ని పయనంవరకు ప్రతి యింటిమీదు పాలవాడితో మొదలెట్టి పడక లాదివరకు వయాపైసా కాదుస్వేదనం జరుపుకుంటే యీ కుర్చీకంబంలో పాక కాలపు పాండురంగన్న పురిందడము వాయంతకు వాకే లేసెను అనిపించింది.

కొన్ని నులుపుకుని ఆకరించుకుంటూ వరం చాలో కాలుకేకాడు అధమగరిలోనే. చర్మవ వేసినకాలువేసినట్లే నిలిచిపోయింది. మహిమమర మర్మకంవాడు మరవలోకంగా మూర్తిధినించి ఆవరకాలకాస్యయా పంలా మంచుమంది మా శ్రీమతి. కొకా మాయంటికి కాయగూరలు యిచ్చి కోకుంటే కానుకారి వరసయ్య దీ కాది దీక్షంగా మరక అంధికి గతేంద్రుడిలా మంచు త్పాడు ముసాగ్ర లేలాది చేసుకుని.

"ఏకంబోయ్! యాకా కాళి వర వయాపైసాల లేరము. పాలవాడి వాళ్ళుంది ప్రతివాడు యిలా మనకు నిమగ్నం చేసుకుంటే ప్రారంభిస్తే యిక అయిపోతే, తాళిపోతాను." చెప్పింది ముగ్ధుడు శ్రీమతి.

మహిమమర అని వచ్చి ఆసరా యాకు మని యింకో ఆరు మూరలు విశృంభించింది మా శ్రీమతి (ఎప్పుడూ వచ్చిన అలవాటే వసుకోండి ఆ విధము)

"ఓ! కానుకారి వరసయ్య

యిది వయాపైసా లేరముగా నీవు

చాణ్ణి తెలిసి అడిగయా!!" అనేకాడు కాకప్పుడూ వున్న కదిత్వభారణలోనే, యింకో కొన్ని చెబుకులు చేరుకు. (ఎప్పుడూ వరసయ్యమహం చూసివుంటే మిర్రా అలానే అనిపిస్తూ రెండి)

"ఏమిటండీ విజా నీచ్చి కని త్యా యా మిర్రామా? నీ మయి యా సందర్భమూ తెలియకుండా." కొల ము ఈ వచ్చి కాదు చర్మవ మున్ను చేసుకుని వరసయ్య లేపు తిరిగి "నీ కాదుమరలు నీవు తీసుకోవ్వ వయ్య, నీతో లేరాలా జరుకుంటూ మార్చా దాని! కాకు వ్యవధిలేదు" అంటూ యిట్లా ని వంకాయలు అతడి గంపలోకి వేసి పింది శ్రీమతి అంతటితో వూరుకోక ఇక మిదిట్టుంచి నీవు మా యింటికి మర కాదులు ప్రమాదకర్తలేదు" అంటూ ఒక పుత్రికపుకాడు వారిచేసింది.

వరసయ్యమహం కాలుగుకప్పు అ అమడం తొగివట్టియింది ఆ చెప్పిపో. "చూడండి కామ!!" దీక్షంగా ప్రారం భించాడు అతడు "అమ్మగారు పుత్రికీ కొప్పుకుతారు, ఇంకావో వాకెప్పు ఏమిండు ఈ నీవ వంకా — — —"

"నీ వచ్చి లేకపోతే నా చేకట యా కప్పుతాను?" అర్థాంతరంలోనే నిరుదాక పడింది అర్థాంగి.

"శ్రీమతి!!" (చామ ఫక్కిలో గర్జించాను అధికార స్వయాచేతా.

"హ్యామ!!" వ్యంగ్యంగానే అనేకీ మువం చిట్టించుకుంది శ్రీమతి,

"చెప్పవయ్య వర సయ్య!!" అంటూ అక్కడే తిప్పవేలాడు నేను వంకాయల గంపమందు. ఏకావాత వయాపైసాల రికావాలూ వాకిమయ్య కలిగిన అనుభవం కలవయితేనేమి, ప్రభుత్వాని యా నిష యంలో వా సంతోష సహకార, సాదు రభాగం అందివ్వకలయునని అనుకుంటూన్న అభ్యుదయవాది వరసయ్య వయితే నేమి — వరసయ్య వయాపైసా అనేసింది నేను మార్చిక తప్పిందికాదు.

"అమ్మగారు పిసేరు వంకాయలు కొన్నాడు కామూ. నీవు అలా కానీ! లేర మాదాయ. అన్నర (ఒక అకారూక, ఒక అల్లకారూక) యిచ్చారు. నేను ఒక వయా పైసా వాపసివ్వతోనే వసేమిరా తీసుకో దుంటున్నాను."

"అచలాగండి తీసుకోడం. అతడు. పగవ్వరలో కానీపోతే మనకు యింకో కానీ యి వ్యాకగ వా. కానీ రెండువయాపైసలు వావోయ్, అని ప్రతీతి వాకింతా నీ తివ వోయందుకుని ఘోషి మ్మంటే ఈ వేద మునిగి పి వయా పైసా వ యిస్తానని చెడి వాడని చేస్తున్నావ్. యిలాంటి వాకితో ఎలా లేరమాదా తి చెప్పండి. పోనీ మర కానీయే యింకా వయ్య అంటే, వావద్ద కానీయే లేకపోతే వరసయ్య మద యింతకు ప్రభుత్వం యింకా తెలుసుకోకాడం గొప్ప వాడేమిట!

కె. ఆర్. రెడ్డి

★ నా సయాపైసా అనుభవం ★

అని నేరం హాకి సంకల్పిగా నుంచుంది శ్రీమతి.

వాది ప్రతివాదులమధ్య న్యాయాధికారిలా కూర్చున్నాను నేను. మా బాలు కూడా అప్పుడే ప్రక్క మంచీ లేచి వచ్చి యీ ఆందోళనంతా సరదాగా ఆలకిస్తూ నా ప్రక్కనే బుద్ధిమంతుడిలా వుపనివ్వడయ్యారు.

“మీరే ఆలోచించండి బాలు” మొదలెట్టాడు నరసయ్య. “అగన్నరకు తొమ్మిది నయాపైసలు గదా. మరేమాన అదా కాణీ? ఎనిమిది నయాపైసలు. అలా అని ప్రభుత్వమే ప్రకటించింది. ఇక నేను ఒక నయాపైసా యిస్తే సరిపోయినట్లేగదా బాలు” ముద్దాయ వాడన నాకు నచ్చినట్లే అని పించింది.

“సరిపోతుంది” అని తలవ్రాచాను.

“ఏమిటి దండి సరిపోవడం నా పొంద?” చకచకా గోచవడమే నల్లి ప్రేలాడకట్టిన నయాపైసల మానికపు పట్టి (ఎందుకై నా మంచుదిని ఒక పట్టి అట్టుకు కలిపించి ఆడోళ్ళ కని గొడలకు ప్రేలాడి కట్టారు రెండి మా పూజోళ్ళ) తీసుకోచ్చి సో ముందుకు గిరవా లేసింది నీమంది. “కట్టుచ్చుకుని చూడండి కాణీ! రెండు నయాపైసలని అందులో వ్రాసి వుండో రేదో. అగన్నరలో అదా కాణీ వుంచుకుని అతడు మనకు ఓ కాణీ వాపనివ్వాలి గదా. కాణీ లేదంటున్నాడు కనుక రెండు నయాపైస రిచ్చి తీరార్పించే” ప్రతివాది వాదం మరి బలవత్తరంగా ఏర్పరచింది మా శ్రీమతి.

పట్టిలో చూడన అగన్నరకు తొమ్మిది నయాపైసలు అదా కాణీ? ఎనిమిది నయాపైసలు. పోరెడంత అక్షరాలతో వ్రాసి వుంది. కాబట్టి నరసయ్య వాదం సకారణమైన వాడనమే.

ఈ చెప్పతో న్యాయవాది బుర్ర గిర్రమని తిరిగిపోయింది. నిమ్మకీకమైన తీర్పు ఎలా చెప్పాలో నాకేమీ అంతు చిక్కడం లేదు. ఇటు శ్రీమతిగారి వాదం బలవత్తరంగానే వుంది. అందుకు సాక్ష్యం కాణీ! రెండు నయాపైసలని అచ్చు వేసిన పట్టిలోనే అదా అంత అక్షరాలతో అవుదీస్తూనే వుంది కాబట్టి అదివడం తప్ప అనదానికీ నీలరేదు. ఇక నరసయ్య. అతడి వాదంకూడా అంత కన్నా హేళుపూర్వక మయినదే. అగన్నరకు తొమ్మిది, అదా కాణీ? ఎనిమిది నయాపైసలని కలిపి పాడవకచ్చేలా కనిపిస్తూనే వుంది పట్టిలో. కాబట్టి అతడివ్వ కలసింది ఒక నయాపైసాయే. ఇంతకూ ఆ నరసయ్య ఓ కాణీయో తీసి మా శ్రీమతి ముహూప పక్షి

ఉంటే యీ రాధాంతమే జరిగివుండేది కాదు. అతడు సోవద్ద కాణీలు తనంటాడు. ఉన్నా కూడా ఒక నయాపైసా ఇవ్వడము అతడికి లాభపాటిలేదం కనుక అలా అన వచ్చు. పోనీ నీవద్ద కాణీలు ఉన్నాయో, లేదో చూద్దాం, పోదాచేదాం అని అడిగేస్తే అతడు చప్పన దొరికిపోతాడు. కానీ అందులో నా గొప్పతనమేముంది. నేను న్యాయం తీర్పులేక పోవకమే కాక, అతడు మీరు కొనకపోతే పోయ్యరుకాని, నన్ను పోదాచెయ్యదానికి మీరెవరు? అని మొహం మీద అడిగేకాడంటే, యీ చెబుంత మగాణ్ణి శ్రీమతిమందు నా మొహం ఎక్కడుంచుకోవాలి? కాబట్టి ఆ ఆలోచన తేస బడే నవసించింది. ఇన్నేళ్ళుగా రెక్కలు వదిలివా ఆలోచన యింతేనా అని చిరాకు కూడా వేసింది.

“పోనీ తీసుకోవే. నరసయ్య రెక్క నలుగుగానే ఉండిగదా పట్టి ప్రకారం” అని నరసయ్యలోనే కాస్త Influence చూపేసి పైకి లేవబోయాను.

“ఏదేసినట్లే ఉండండి—మీరు రెక్కలు నెలగజేపుడం. నరసయ్య రెక్క నలుగుగానే నా రెక్కయేనా తేసలు? కాణీ! రెండు నయాపైసలు కాదని ఏ పార్లమెంటు మెంబరు చెబుతాడో నా ముందుకు తీసుకురండి యిలా. అలా అతని! యిద్దం లేకపోతే కాణీ యివ్వమనండి. నేను వద్దన్నానా.” నాపై విరుచుక పడిపోయింది శ్రీమతి. తేస్తున్నవాణ్ణి చప్పన కూర్చునేకాను.

“సరేమా అని నేను తేస్తున్నట్లే ఈ కిరీత్ కేసు ఏమిటిరా న్యూ?” అని చిరాకేసింది. ప్రక్కన కూర్చున్న మా బాలు బుంగముహం నెట్టుకుని కప్పుతేపు చూస్తూ మునపబుకోర్డు లాయర్లా ఆలోచిస్తున్నాడు. వాడిముహం చూసి పక్కమని వచ్చేకాను నేను. అంత నీరియనగా ఉన్నాడు వాడు.

“వాడి ముహంలో ఏమిందండీ నవ్వ దానికీ? మీముహం చూసుకోండి అద్దం వద్దకు వెళ్ళి. తెల్లవారినట్లే వుంది మీరు రెక్కలు కట్టడం.” కోపం చిరుమెలకె రెడై శ్రీమతిగారి చివ్వారి ముహం రెండు కంకల “చూపక పోలా”లా కిరీయరయింది.

“కెక్క” అంటూ పైకి లేచాడు బాలు ఏదో ఆలోచనలోంచి తెములుకున్నట్టు. “ఏమిటిరా మహాకథా! ఆ ఇన్వెన్షన్” అంటూ నేనూ పైకిలేచాను.

గబుక్కున అలమారుక వద్దకు పరుగెత్తు కళ్ళి, వాడి డబ్బుల గల్లోలో ఏదో తీసుకుని పక్కగదిలోకి పరుగెత్తు వెళ్ళాడు వాడు.

“ఏమిటా” అని మేము ఆలోచిస్తున్నట్లే మా నల్లనీ, వాడూ చిరువత్స పోకపోకు కుంటూ పరుగెత్తివచ్చారు. అప్పుడే నిశ్ర లేచిన నల్లని అర్థమగతలోనే నవ్వుకొంటూ వుంది. బాలు దాని చెవిలో నోరుంచి గూఢంగా వ్రాచాడు మర్రి” ఓ! రైలురైలు అలాగే” అంటూ అది మావద్దకు పరుగెత్తుకుని వచ్చింది.

“నరసయ్య తాతయ్యా! ఈ కాణీ తీసుకుని నాకు రెండు నయాపైస రివ్వత్రా? నేను చేర్చిచ్చుకోవాలి” అని నుమస్తా చనువుగా నరసయ్యపంక చేరాడు బాలు. ఏదానిమంచి నరసయ్యే మాకు కాయగూర రిస్తూండడం వల్లా పిల్లలకు అతనివద్ద చనువు ఎక్కువ.

“దానికేమి బాలు నుహాభాగ్యము. యిదిగో” అంటూ రెండు నయాపైసలు తీసి వాడిచేతిలోవుంచి కాణీతీసి తన కేబుల్లో కేసుకున్నాడు నరసయ్య.

ఇంతలోనే నల్లని రయారయింది. “నరసయ్య తాతయ్యా! నాకూ యివ్వత్రా? అప్పుయ్యి కిచ్చావుగదా మరి.” ఓ కాణీని చేతిలో చూపుతూ నరసయ్యను చేరింది నల్లని. దీనికక్కడిది కాణీ అని నేనూ మా శ్రీమతి ఆలాగే విస్తుపోయి చూస్తూండి పోయాము.

“అయ్యో నాకల్లిగదా! యిదిగో నమ్మా నీకు కూడా” అంటూ దానికాణీ తీసుకుని, రెండు నయాపైసలిచ్చి, దాని ముద్దుమాటలకు పారవశ్యం చెందుతూ దగ్గరగా లాక్కొని గాఢంగా కొగలించుకున్నాడు నరసయ్య. ఆ రెండు నయాపైసలూ చేతిలో పడు ఈ న్నట్లే ఎగిరి గంలేసి “యిచ్చేకాకు! యిచ్చేకాకు” అంటూ బాలుదగ్గరకునల్లి వాడిచేతిలో పెట్టేసింది. దానిదగ్గర్నుంచి అదితీసుకుని నాలుగునయాపైసలూ చేతిలో కేసుకుని నరసయ్య ముందు వచ్చి భీమాగానంచున్నాడు బాలు.

“నరసయ్య తాతయ్యా! అమ్మకు నేరు కంకాయలూ తూచిచ్చు.” అర్ధరిచ్చాడు ముక్రింజోర్లు జడలాగా ముహంపెట్టేసి. నరసయ్య మా రుమాట్టడకుండా తూచాడు.

“అమ్మా! నీవు అగన్నర యిచ్చి నేయవే.”

శ్రీమతి జంకుతూనే అగన్నర యిచ్చింది నరసయ్యకు. ఒకనయాపైసా నుక్కా అవుతుందని అనిదె ఆర్య అక్రొవీస్తూనే వుంది.

“నరసయ్య తాతయ్య నీవు ఒకనయాపైసా యిలాయివ్వు. నీవు చెప్పింది. అంతేకదా?” అతనిదగ్గర ఓనయాపైసా తీసుకుని, తన (రీ.వ. వేద చూడండి).

★ భార్యా కు రూపి...? ★

రాం రామ అతివేళ సానుభూతితో యాచాడు:

“మీ భార్య నాకు అర్థమయింది కానుకలను రావుగారు. కానీ నాకు రిపోర్టు ఇచ్చాక కూడా నేను కష్టమైతే ఈ రకావాళ్ళిని చూడ వాస్తేయ్యగలను చెప్పండి?”

కానుకలరావు మాటలేదు.

నవ్వే ఇవ్వే ఆలోచనలో పడ్డాడు: కానీని నిజంగా ఎవరు చంపివుంటారు? ఎవరో కొంగలు కచ్చి నగలు కోయకొనే దుకు ఆమెను హత్యచేసివుంటారా? లే... ఆమె తన ప్రవర్తన ఎలాటిది?

ధర్మ ఇష్టానుకూల కానుకలరావుగారింటి వచ్చి వుండినా, ఆమెను రమ్మ పడు తున్నాడంటే... ఏమో! నవ్వండి చిత్ర ములో...

ఆమె చేతుల్లో చనిపోయింది. ఒకవేళ ‘నాకు’ ఆమెను పీక పిసి, ఇది ఆర్య హత్యగా అనుకోవాలని ఆమె చీరకు అగ్ని పెట్టివుంటారా?

అతివేళ అయ్యాయేగా తోచింది.

3

ఈ కేసు 1949లో రాజమండ్రిలో జరిగింది. పోలీసులైట్ల ‘మాన్’ దొంగలైతే ఈ కాలిబరహా అపరిమితంగా వుండిపోయిన కొద్ది కేసుల్లో యిదొకటి!

కళకలం అపరాధపరికరములు, పోలీసు కానిస్టేబులు ఈ కేసు విషయంలో యాపించిన ప్రత్యేక క్రౌడెన్సులు బూడిదలో పోసిక పన్నీ వెనది, అయితే వాళ్ళు కనిపెట్టిన కొన్ని కొత్త విషయాలు డిటెక్ట్ నుండరాని కొంతవరకు తోడ్పడ్డాయి.

కాత్య ఎనిమిది, తొమ్మిది మధ్యలో జరిగింది. ఈ కాత్య జరిగాక హంతకుడు ఆమెను కావాలని కాల్చాడు. అందువల్ల హంతకుడు చాలా తెలివైనవాడైవుంటానని. ఆమె మెదలో నెక్కు, ఒక గొలుసు వ్రేళ్ళాయి అని ఆమె మెదలోనే వ్రేళ్ళాయి అనిగాక ఆయిల్లో ఏకమవులు కానీ, దబ్బుగాని పోతారు. కావున హంతకుడు కొంగలువుండడు.

కానీ మరొక ప్రేమ కథ వుండి వుండొచ్చు. కొందరు అపరాధ పరికరములు ఆమె చీర, నితరాలు దోచిపెట్టారు.

ఆమె కాగా నేక కుటుంబంలో జన్మించింది. తండ్రి, తల్లి పెద్ద పండ్లమ్మరి కల కాదుకాదు. అందువల్ల ఆమె కూడా పెద్ద కడుపులు కదలలేదోయింది. అయితే తల్లి కలి చిన్ననను నుంచి చైతన్య, హాసితీ

ఆమె కళ్ళలో పర్వించుకోవచ్చు. ఆమె సాందర్భకరి కాదు. ముఖం చూస్తే కొంత వికృతంగా వుంటుందికానీ, మరీ వికృతంగా కనిపించదు. ముందు తోడుకొచ్చిన కాలను పట్టు కానీకరం(ధాని మరీత పెద్దది చేయటంవల్ల ఆ వికృతి వచ్చిందేకానీ ఆమె వికలాంగి కాకరం కాదు. ఆమె ఎవరినీ ప్రేమించలేదు... ఇది ఆమె నుంచి వాళ్ళు తెలుసుకున్న విషయం. ఆమె కానుకలరావు తోడొడలుకొనుటకు వారిద్దరి వివాహం చేసి దారి తీసింది.

ఈ వివాహం యాక, నుండరాని విచిత్రమైన అనుమానాలు, ఆలోచనలు కట్టాయి.

“కానుకలరావు! కానీకం తెలుసుకోవా?”

“కానుకలరావు తమ్ముడు హనుమంత రావు ఎలాంటివాడు?”

“అసలు కానుకలరావు కష్టమైతేగా ఎలాంటివాడు?”

ఈ ప్రశ్నలు ఆరమ్మ కలకరకట్టాయి.

నుండరం మెట్టమెట్టపాటి హనుమంత రావు విదత రిప ప్రయోగాలు పోలించాడు. కానీలేలో ఆరమ్మ ప్రవర్తన ఎలాంటిదో వాకలు చేశాడు. పిన్పుపార్, రెక్కరూ ఆరమ్మ ‘కార్మిక’ ‘కొండపు’ నుంచికేవల చెప్పాడు. అడికాక అతను చిత్రకాదుకు కానీకంవల్ల అతనిదంతా మరో ప్రపంచ ము చెప్పాడు.

నుండరాని హనుమంతరావునివ్వడంగా పరిశీలించాలనిచింది. ఒకనాడు కలుసు కొని ‘కళ’ నుంచి ప్రస్తావించి, అతని అభిప్రాయం అడిగాడు.

హనుమంతరావు చిత్రక నుంచి అంతగా తెలిదు. అయితే తన చిత్రం నుంచి, వాటి ఉత్పత్తినుంచి విభిన్నంగా చెప్పగలిగాడు.

“మీ చిత్రంలో భావం ప్రధానం కాదా?” అన్నాడు నుండరం.

“భావం లేకపోతే, నా చిత్రం ప్రాణంలేదు,” అన్నాడు హనుమంతరావు.

నుండరం కానీత్ర వ్రాసానని అతని చిత్రాన్ని చూపాడన్నాడు. హనుమంత రావు నాటకంకంకంటికి ధమ్మన్నాడు.

నుండరం నాటకంకం హనుమంతరావు ఇంటికి రమ్మకు. ఇంట్లో కానుకలరావు లేడు. హనుమంతరావు తనచిత్రాన్ని అతనికి చూపించాడు. కానీ అతనికి కానీకం వివరాలంత చిత్రం ఒకటి కనిపించలేదు.

నుండరానికం నాటకంకంకం తర్వాత అన్నాడు:

“నాకో భావం కట్టింది. కానీకంకంకం ఇచ్చాననిపిచాడు.”

“చెప్పండి.”

“నాకో తెలివైన అమ్మాయి వుంది. యాదాని చాలావికృతంగా వుంటుంది. ముందున్న కాలనుకూడా తెలివైనవాళ్ళి. కానీకరం(ధాని మరీత పెద్దదిచేయటం వల్ల ఆ వికృతంవచ్చింది. ఆమెనుకూడా నాకెండ్లకో కొడం. ఆమెను ఎక్కువగా చూసినా చంపేయాలని బుద్ధివుట్టింది. అలా అందికరంగా వుండటం ఆమెకన్నాకాదు. అయితే నాకు ఆమెమీద కోపము. ఆమె ఒకనాడు కారిపోయింది. ఆ కారిపోకున్న వ్రేలు ఆమెచేతుల్లో ఆగింద కనీకం వ్రేలు వ్రే నావృద్ధియన్నీ కరిగించింది. ఏ వికృత కారివృద్ధియనే నేను చెప్పిచూపాడనా, ఆ వికృతకారివృద్ధి నేను కనీకంవేయకు అనుటలో చూశాను. హనుమంతరావుని నుండరం నాటకంకం హనుభూతి అన్నాడు. నాలోవిజృంభించింది... దీనికి పరస్పర యావ కల్పనయివ్వాలనిపిచాడు.”

హనుమంతరావు, తన భావనాకీకరంకని ఉపయోగించి ఆ భావానికొక యాదాన్ని చూపాడు.

వారంకాలకర్తకం హనుమంతరావు చిత్రాన్ని తయారుచేశాడు. ఆ చిత్రాన్ని యాక నుండరాని సభ్యులనిపించింది. అందులో తన ఆశించిన ‘నింకారింకం’ కన్యకయినా కనిపించలేదు. తనకావాలని కానీ వికృతకారివృద్ధి అతనికి కనీకం చెప్పినా, ఈ చిత్రంలో కానీ ఆకారివృద్ధి మాత్రం అతను కొద్దిగా నైవా చిత్రించలేదు. అందువల్ల హనుమంతరావుకి కనీకం మీద ఎలాంటి ప్రేమా, క్వేదం లేకని నిశ్చయించుకున్నాడు.

ఇలా మిగిలినట్లు కానుకలరావు!

4

ఒకయేడాది గడిచింది.

కానుకలరావు! నుండరాని! స్నేహం వచ్చింది. స్నేహంకోవాలి అత్యంత కూడావచ్చింది. ఈ పరిచయం తో నుండరం, కానుకలరావు ముగ్ధప్రకృతిని చాలవరకు అర్థంచేసుకోగలిగాడు. అయితే నుండరం అపరాధ పరికరకానికీ వెంటన వాడిని కానుకలరావుకి తెలిదు.

ఒకనాడు నుండరం తుట్టినరోజుకుగల చేసుకున్నాడు. ఆ సాయంత్రం దీపావళి అయింది. పార్టీ పెద్దపెద్దవాళ్ళందరూ సరి ఎదురంగా హాజరయ్యారు. ఒంటరిగా హాజరయింది కేవలం ఒక కానుకలరావు!

పార్టీమందు గాఢపర అరిగింది. గృహ

జరుగుతున్నంతసేపూ సుందరం వాసుదేవరావువేపు పరిశీలనగా చూడ సాగాడు. తర్వాత మెల్లగా అతని వక్కకి చేరాడు.

“మీరు మరోలా భావించకండా వుంటే ఒకటడుగుతాను.”

“ఇప్పుండి.”

“మరోపెళ్ళి గూరెందుకు చేసుకోరు?”

వాసుదేవరావు అతని వైపు విచిత్రంగా చూశాడు. తర్వాత అదోలా నవ్వుతూ తల వంచేసుకున్నాడు.

అంతలో సుందరం భార్య సుగుణ అక్కడికివచ్చి లాయరు రమణరావుగారు ఎందుకో రమ్మంటున్నారని చెప్పింది. అప్పుడు చూశాడు వాసుదేవరావు సుందరం భార్యని! ఎంత అందంగావుంది!

క్షమించమని చెప్పి సుందరం, భార్యతో కలిసి అటువేపు వెళ్ళాడు.

వాసుదేవరావుకి యిహ అక్కడ వుండాలనిపించలేదు; మెల్లగాలేచి గేటులోంచి బయటకు వెళ్ళిపోయాడు. ఆ వెళ్ళడం వెళ్ళడం తిన్నగా గోదావరి ఒడ్డుపెళ్ళి ఇన కలో కూచున్నాడు ఆలోచిస్తూ రెండు గంటలసేపు.

నెల దినాల తర్వాత ఒకనాడు సుందరం వాసుదేవరావుదగ్గర కొచ్చాడు. ఏదో పిచ్చాపాటి మాటాడుకొంటూ మాటమీద మాటాచ్చి సుందరం—

“ఈమధ్య మాస్టే హితదొకడు ఒక పత్రిక పెట్టాడు. దానికి మేటరులేక కొట్టక ఛస్తున్నాడు. వీలుంటే మీరు ప్రతిమాసం ‘మనమాజంలో వివాహ సమస్య’ అని వ్యాసాలు వ్రాస్తారా?” అన్నాడు.

వాసుదేవరావు తిన్నగానవ్వి: “మాస్తాను” అన్నాడు.

“మాస్తానంటే కాదు. ఇంతకముందు మీరు పత్రికలో వ్రాస్తే మనస్తత్వానికి సంబంధించే వ్యాసాలు చదివి చాలా సంతోషించాను. అలాంటి వ్యాసాలయినా సరే ఏదో ఒకటి— అతని పత్రిక్కి మేటరు కావాలి.”

“రాస్తానులేండి” అన్నాడు.

వారం దినాల తర్వాత సుందరం మళ్ళా అతని దగ్గరకు వచ్చాడు.

“వ్యాసం రాయలేకపోయాను” అన్నాడు వాసుదేవరావు క్షమించమన్నట్టు యుఖం పెట్టి.

“మరీ”

“ఒక నవల వ్రాశాను. వీలైతే అది ఉచితంగాగొనుకోమనండి.”

“ఇవ్వండి.”

వాసుదేవరావు నాలుగువందలపేజీల పెద్ద వ్రాతప్రతినితీసుకొచ్చి అతనికిచ్చాడు. సుందరం యింట్లోపేజీ చూశాడు. ‘భార్య

కురూపి—?’ అది ఆ నవలకిరిక. సుందరం వ్రాతప్రతిని తేవీలుమీద వుంచి,

“భార్య కురూపి—? అంటే?” అని ఆశ్చర్యంగా అతనివేపుచూసి, ఆలోపించిన దానిని పూర్తిచేస్తున్నట్టు: “శత్రువా?” అన్నాడు.

“చదవండి” అన్నాడు వాసుడు కనీసంగా.

సుందరం అవ్రాతప్రతిని తీసుకొని వెళ్ళి ఆరాత్రింతా దీక్షగా చదివాడు.

అందులో కథ ఏమీలేదు. కథ చిన్నదే కాని కథానాయకుని మానసిక ప్రవర్తన రచయిత అమోఘంగా చిత్రించాడు.

ఆ నవలలో కథానాయకుడు ఒక కళాకారుడు. అతనికి సంఘంలో హోదా, పేరూ, మర్యాద వున్నాయి. కాని అతని పూవలకి, భావాలకి తగిన సహచరి దొరకలేదు. అతను పిరికివాడు. అందువల్ల తల్లి

దండ్రుల్ని ఎదిరించలేక, వాళ్ళు తెచ్చిన సంబంధాన్ని ఒప్పకొని వెళ్ళి చేసుకోటాడు.

వెళ్ళేయక అతను తన భార్యను జూజు కుంటాడు. ఆమె ముఖంలోకాని, మాటలోకాని ఏలాంటి సౌందర్యమూ అతనికి కనిపించలేదు. ఆమె బాగా పల్లెటూరి నుంచి వచ్చిన పిల్ల. కాని అతని కళామృదయం ఆమెలో అక్కడా యిక్కడా దాగివున్న సౌందర్యాన్ని లక్ష రెట్లు ఎక్కువ చేసుకొని తృప్తిపడబోయేది.

ప్రపంచంలో ఏవ్యక్తి ప్రేమించవంతగా తన భార్యను ప్రేమించేవాడు. అందమైన ఆడవాళ్ళని చూసినపుడు మాత్రం ఎందుకో దిగులుగా కూలిపోయేవాడు. ఆ సౌందర్య రాశుల భర్తల్ని, దాంపత్యాన్ని పూజించుకున్నాడనుమాత్రం అతను పిచ్చై తిన్నలు

వసంతోదయంలో ట్రెల్లాసం మీకు నేడు, ప్రతిరోజు కూడా!

కాష్మీర్ బొకే టాల్కమ్ పౌడర్ మహిమల్లాసాన్ని కలిగిస్తుంది! అతిమనోహరమైన దీనిని వెంటనిండా చల్లుకుంటే శరదయపు ఉల్లాసం కలుగుతుంది... మరులుగులివే సువాసన, చల్లదనం గంటల తరబడి వుంటుంది. చెమటను వీల్చివేస్తుంది... చర్మం పొట్టులేగకుండా, పెట్టుకుండా కాపాడుతుంది... మీ అందాన్ని ఇనుమడింపజేసి, ఆకర్షణకీ నదికతరం చేస్తుంది.

కాష్మీర్ బొకే టాల్కమ్ పౌడర్

పురుషులు ప్రేమించే పరమేశ్వరం
కాల్డేట్—హిమాలిన్ వాం నవ్వు
1806 నుంచి శ్రేష్ఠతకు కాల్డేట్ ప్రశస్తిగాంచినది

భార్యా కు రూపీ...?

తిరిగేవాడు. ప్రపంచమంతా సౌందర్యంతో, మాధుర్యంతో మురిసిపోతుంది, తనుమాత్రం అలా ఎందుకు మురిసిపోకూడదు అనుకునేవాడు.

రాను రాను అతను ఈ భావాలతో స్వప్న విహారి అయిపోయాడు. భార్య ఎదురు పడినప్పుడు కూడా అతనికి భార్య భౌతిక రూపం అగుపించేదికాదు. ఆమె అంతరంగంలో ఒక ఊర్వశి, రతీదేవి కనిపించేది?

అతను తరచు సాహిత్య, సంగీత సమావేశాలకి వెళుతూ వుండేవాడు. అప్పుడప్పుడు ఉపన్యాసాలు యిచ్చేవాడు. ఇది అతనికి చాలమందితో స్నేహానికి పరిచయానికి దారి తీసేది. పరిచయస్థులు ఎక్కువగా స్త్రీలే. వాళ్ళల్లోని అందం, లావణ్యం, చురుకు తనం అతన్ని ఏడిపించేవి.

తన కురూపిభార్యను ప్రపంచమంతటి లోకీ సౌందర్యరాశిగా భావించుకోవటం ఆత్మవంచనేమో అని బాధపడ్డాడు. ఈ బాధ ఎవరో చెప్పకోలేదు. ఈ బాధకి ఉపశమనం కలగకపోవడంతో పిచ్చు తిపోయేవాడు. ఆపిచ్చితో అతనికి కోపం హెచ్చేది. హెచ్చుకొవటంతో భార్యను మరింత ప్రేమ మూర్తిగా, సౌందర్యరాశిగా ఆరాధించేవాడు.

ఈ విచిత్ర భావావేశం అతని జ్ఞాపక శక్తిని ఊణింపచేసేది. ఇవా అతనికి ప్రపంచమంతా భార్య అయింది. ఇరవై వాలుగు గంటలూ ఆమె ఎదురుగా, కూచుని కాలం గడిపేవాడు. మనుష్యులైన బాధ హెచ్చేకొద్దీ భార్య మీద ప్రేమ అధికమయ్యేది. ఈ బాధ తనా తనానికి హెచ్చి పోవడంతో, ఇహభరించ

లేక ఒకనాటి రాత్రి ఎక్కడికో పరారి అయిపోయాడు.

ఇదీ కథ. కథంతా పూర్తిచేశాక సుందరం ముసరుగా లేచాడు.

మర్నాడు వ్రాత ప్రతిని తీసుకొని వాసుదేవరావు యింటికి వెళ్లి—

“ఈ కథచివ్లో కొంత మార్పుచెయ్యాలి సుంటుందేమో!” అన్నాడు.

“ఏమిటా మార్పు?” అన్నాడు వాసుదేవరావు.

“ఇందులో కథానాయకుణ్ణి పరారి చేసే కంటే, అతనిలోని బాధ, కోపం, కసి ఆకురూపి భార్యను పీకపిసికి చంపివేసేట్టు చూపిస్తే మరింత బావుండేదేమో!”

అగ్ని పర్వతాలు ఒక్కసారి బ్రద్రలయ్యాయి. లక్ష ఆటంబాంబులు ప్రేలిన బీభత్సం కలిగింది.

వాసుదేవరావు నోట చూటలేదు. కను రెప్పలు పడలేదు! అతని ఎదురుగా వున్నది ఎవరో కూడా గుర్తలేదు. అతనికి ప్రపంచమంతా తిరుగుతున్న ట్టనిపించింది. కాళ్ళక్రింది భూమి క్రుంగి పోతోంది. లావాద్రవం అతన్ని చుట్టుముట్టింది.

చాల సేపు నిశ్శబ్దం! వాసుదేవరావు నోరు ఎండిపోయింది! సుందరం వ్రాత ప్రతి అతనికి అందిస్తూ లేచి నిలబడి—

“క్షమించండి వాసుదేవరావు గారూ! నేను ఏ వ్యక్తికూ విలేఖరిని కాను. మీ భార్య హత్యకేసులో ప్రభుత్వం నియమించిన డిటెక్టివ్” అన్నాడు.

5

డిటెక్టివ్ సుందరం అన్నాడు :

“ఈ నవలకు మీరు “ఆత్మ కథ” అని నామకరణం చేసివుంటే ఎంతో బావుండేది. కాని మీకా ధైర్యం లేదు. మీతో నాకు రమరమింపజేళ్ళ పరిచయం వుంది. ఆ పరిచయంతోనే మీ మనస్తత్వాన్ని నేను చాలవరకు అర్థం చేసుకోగలిగాను. ఆ నాపరిచయంతోనే, మీ నవల చదివాక మీ భార్యను చంపింది మీరే అనే నిర్ణయానికి వచ్చాను.

“రచయిత సాధారణంగా తన కథలో, చాలావరకు తన భావాలని వ్యక్తపరుస్తాడు. ఆ భావాలు పూర్తిగా తన మనస్తత్వానికి ముడిపడి వున్నప్పుడు కథని మరింత హృద్యంగా వ్రాయగలడు. అదీగాక ‘భార్యా కు రూపీ...’ అనే మీ నవలలో ఆ ‘జేష్’... తర్వాత ప్రశ్నార్థకం నాలో

మరింత అనుమానాలనీ, శంకలనీ కరిగించింది. ‘భార్యా కు రూపీ క్షత్రుః’ అని పూర్తిచేసుకొని కథ చదివాను.

“కాని చివర్లో మీకు భార్యను చంపి నట్టు వ్రాసేంత ధైర్యం లేక పోయింది. అందుకే నాయకుణ్ణి పరారి చేసి వదిలేశారు.

“నేను ఈ చుట్టుపక్కల వాళ్ళను బాగా వాకబుచేసి చూస్తే, మీరు మీ భార్యను ఏనాడూ పల్లెత్తుమాటకూడా అనలేదని, ఆమెను ప్రాణసమానంగా చూసుకోనే వారనీ తేలింది. ఆ మీ ప్రేమ మీలోని మూగబాధకి ప్రతిఫలం. ప్రపంచమంతా సౌందర్యంతో నిండివున్నా, మీ సహచరి మాత్రం కురూపి కావటం మీరు భరించలేక పోయినా, మీలో జ్యేషం విచిత్రమైన ప్రేమగా మరి, ఆమెను ప్రాణ సమానంగా ఆరాధించేట్టు చేసింది. కాని మీలోని కోపం మాత్రం అణిగిపోలేదు.

“1949 కార్తీక సోమవారం రాత్రి మీరు ఒక స్నేహితునితో టీపార్టీలో వున్నారు. ఆవాళ్ళ రాత్రే మీ భార్య కాలిపోయింది.

ప్రపంచమంతా ఆమె కాలిపోయిందే అనుకున్నారు కాని, ఆమెను ఎవరో హత్యచేసి కార్చివేసినట్టు అనుమానించలేదు. అయితే ఈ హంతకుడెవరు? ఆ ‘ఎవరో’ మీరు కారనేందుకు మీకు పెద్ద ‘ఎలిఫీ’ వుంది. కాని మీరు ఆవాళ్ళ పార్టీనుంచి సరిగ్గా ఎనిమిది గంటలకు ఇంటికి వచ్చేశారు. మీరు రావడం ఎవరూ చూడలేదు. నేను ఋజువు చెయ్యలేను కూడా. ఆ రావటానికి కారణం మీ జ్యేషం.

“ఆ మధ్య మీకు నా ఫుట్రిన రోజు పండ్లకి పెద్దపార్టీ యిచ్చాను. ఆ వాళ్ళ కూడా మీరు సగంవరకు వుండి ఎవరికీ చెప్పకండా ఇంటికి వెళ్ళిపోయారు. ఎందుకు ఆ ‘ఎందుకు?’ అనే ప్రశ్నకు 1949 కార్తీక సోమవారం నాటి రాత్రి పార్టీ నుంచికూడా మీరు ఇంటికి వెళ్ళిపోవడమే సమాధానం! పార్టీలో మీకు కౌవాలని నా భార్యను మీ ఎదురుగా రప్పించాను. అందమైన స్త్రీలను చూస్తున్నప్పుడు మీకు కలిగిన ఆవేదన, భరించరానిదే మీ భార్య అందమైనతమిదా కనినీ, కోపాన్ని హెచ్చించి ఆమెను శాశ్వతంగా మీ ఎదుటనించి తీసేసేటట్టు చేసింది. అవునా? అవునా?

వాసుదేవరావు చూటలేదు.

ఏమిటి చూటాడగలడు?

అతని కళ్ళనిండా నీళ్ళునిండాయి. అని మీద పడలేదు. అతని గుండెల్లో ఇంకి పోయాయి!

సమైక్యమైన సంఘగూడు
బాధితులకు నిత్యవర్తకములు

కాసెమసె కర్పూరిమాత్రులు.	జింజిమె కర్పూరిమాత్రులు.
కర్పూరి కర్పూరిమాత్రులు.	జింజిమె కర్పూరిమాత్రులు.
బాలకెస్ బాలకెస్మాత్రులు.	కాలరెక్కు కాలరెక్కుమాత్రులు.

తదితర దుందులకై మాకు వ్రాయండి.

సంఘగూడు పత్రపాఠి

బ్రాంచిలు: హైదరాబాదు & విజయవాడ.

దొరికిన రూపాయలు

అంతరాష్ట్రీయ ఋణ సేకరణ సంస్థ, అఖిల భారత అప్పులు ఎగవేసేవారి సమాఖ్య సమకాలిక సోదర సంస్థలు. ఒక దానిలో గౌరవ సభ్యులు మరో దానిలో బోర్డు డైరెక్టర్లు. ఒక దానిలోని కార్యకర్తల సంఘం కర్నూలు మరో దానిలో 'అడ్డ-హాక్' కమిటీని ఆక్రమించారు. ఋణ సేకరణ సంస్థ తాలూకు కార్యచరణ సమితిలో పాల్గొనే వారు ఎగవేసే సమాఖ్య తాలూకు 'రన్నింగ్ కమిటీకి' ఎన్నికయ్యేవారు.

పై సంస్థల తాలూకు ఫౌండర్లు, కాశ్యోత సభ్యులూ అయిన శ్రీవారూ, కోనేటిరావు, విశ్వంభరుదూ, మార్వం ఆంధ్ర కేళిలోపుట్టి పక్కా ఆంధ్రత్వంలో (తో) పెరిగి, ఆంధ్రదేశపు గడ్డమీద పువ్వుగం వెలిగినూ సద్యోగం చేస్తున్న ఆంధ్ర జాతి మణిపూసలు—శ్రీ వారికి... నేను, వాడు, మా వాడనీ; కోనేటిరావుకు... కోనేటి, కోనిగాడు, కోనారావనీ; విశ్వం బరునికీ... విన్నగాడు, విశ్వంభరి గాడనీ; మార్వంకీ... మారిగాడు, మారయ్యనీ మారు పేర్లు చెలామణిలో వున్నాయి.

పై సంస్థల విస్తృత కార్యక్రమంలో మా నలుగురి పంధాలూ, తియ్యరీలు, ఢీసినీలూ, పేరేనా... ధ్యేయం ఒకటే కాబట్టి గమనం పేరేనా గమ్యం ఒకటే అవుతోంది.

మా సంఘానికి ముఖ్య బాంధర్లు—విన్నగాడి మేనమాన, చిల్లరకొట్టు సీతయ్య. అదట్టా వుండనీండి.

ఈ పుణ్యమంలో తల నెరిసిని శ్రీవారూ, విశ్వంభరుదూ ధనం సేకరించటానికి బయలు వెడలే ఫక్తయే వేరు. వెళుతుంటే నే ముఖం చిగుసుకు పోతుంది. 'సీరియస్ సెన్' పిలిచి నట్లుగా పరుగెత్తుకొస్తుంది. వీడేదో బ్రహ్మాండమైన ఆపదలో చిక్కుకున్నాడని ఎదుట వాడిమీద 'మహా ఇదిగా' ఇంప్రెస్ చేసేస్తాం. అంతవరకూ మాయద్వీర పంధా ఒకటే. అర్జీ పడెయ్యటంలానే వున్న శ్రేయంతా...

"ఇదగోమూర్తి... ఘోర శపిచ్చేస్తా!... ఓ డైరెక్టర్ పక్షేయ... చాలా అర్థం... అని శ్రీవారు ఉంటున్నారు.

"ఏరోయ్ మూర్తి... నే నడిగింది ఏం చేశావో?... వ్హ్!... నువ్వన్నీ ఇంతే!... ఎట్టే... సరే ఎడ్వాన్స్ బుకింగ్ ఓ డైరెక్టర్

చివ్వు జార్జు..." అని విశ్వంభరిగాడు సాగి పోతాడు.

"ఓయ్ మూర్తి... అవునోయ్ పరీక్ష కల్లావుగావును ఎట్లా వ్రాశావేమిటి?... పిల్లా మేకా అంతా కులాసా!... ఇంటి కాడినించి వుత్తరం వచ్చిందీ!... అవును గాని మూర్తి... చాలా అవసరమేయ్... అయిదు రూపాయలి వ్వు... మళ్ళీ నెలా ఖరకు సరేస్తా... ఏమిటి... కాదనవులే!... నాకు తెలుసుగా (కొంచంగా నవ్వుతాడి సమయంలో... వీడి ముఖం ముండ... నవ్వుట్లా వస్తుందో!!)—మూర్తి... ఇదు గో చూపావ్" అని కోనిగాడు పదకొండుమిస్తాడు.

ఇఖ మా నూరిగాడి పదతి మరీ బరితెగిన పదతి "ఏయ్ మూర్తి—ఒకయిదు రూపాయలిట్లా లే!..." అని టిక్కుని బాకీవున్నట్లు పేల్చిస్తాడు అడిగేస్తాడు.

ఇవీ సేకరణ పదతిలో మాలోని శేదాలు.. ఇఖ ఎగవేసే కార్యక్రమంలో ముందంజ కోనేటిరావుజే...

“వసంత విహార్”

“పాశీ!—మూర్తి, ఈ నెల్లో సరలేక పోయాను... మరేమనుకోకు... సరేగానే ఇంకా ఆ హోటలు మెతుకులే గతుకు తున్నావా... అది మరీ పాడు అ!... కాదా? !...”

“నాకో మిస్టర్ మూర్తి... ఎడ్వంట్ మెంట్ కుదరక పస్తున్నానోయ్... ఈ నెల్లో కూడా ఓ 'టెనర్' పక్షే... రెండు... కలిపి...” అని శ్రీ వారు రెండోదానికి పాచిక వేసి మొదటి దానికి ఎవరు చెబతారు.

“డామిట్!... మా అంకుల్ యమ్. ఓ. చేస్తానన్నాడు. ఎందుకో చెయ్యలేదు... టెలిగ్రామున్నా ఇవ్వాలి టి. యమ్. ఓ. చెయ్యమని. అది నయం కాదు మూర్తి!...” అని సలహా అడుగుతాడు మా విశ్వంభరిగాడు.

“అమ్మ బాబోయ్... మూర్తి లేచేవుండే!...” అని ఎగిరి గంటేసి పక్క సందులోకి దూర తాడు మా నూరిగాడు. అనే వాడిదిగరున్న వెనకంబం “భయమేమిటా నాయనా! మమ్మల్ని చూడు... ఎంచక్కా... చూలా...” అని చెప్పినా సరే సాగివస్తున్న వాడట్లా వాడ్ని చూసి జారుకుంటాడు.

“ఎట్టే ఇట్లా అయితే వీళ్లే కార్యకర్తల నుంచి బర్గరెక్స్ చెయ్యాల్సి... ఓ” అని రిమార్క్స్ పాడు విన్నగాడు.

* * * ఈ మా సంఘాల కార్యక్రమం వర్గాలూ మీ ముందుంచుతున్నానంటే సంఘాల తాలూకు 'పబ్లిసిటీ ఇన్ ఛార్జీ'గా నా 'కుండు కున్నట్టి' బాధ్యతని దులపరించుకు పోదా మనే దురుదేశ్యం నాలో ఏ కోశానాకంచు కాగడావేసి వెదికినా కన్నడకు. ఈ మధ్య మా మీద వ్యక్తిగతంగానూ, సంఘ పరంగానూ ప్రచారమవుతున్న దుచ్చరిచారాల్ని ఖండించి, నిజాన్ని మీ ముందుంచటమే నా వుద్దేశ్యం...

అయితే మీరేమన్నా అనుకోండి... ఈ గోజున మేం యీ సంఘాల్నించి మూక వుమ్మడిగా తప్పుకున్నా, ప్రతిదోలా, ప్రతి మధ్యతరగతి కుటుంబమున్న చోటా యీ సంఘాల తాలూకు కాఖలో, పాఠశాలలో విలసిల్లక మానవు...

అజేయమైన, కాశ్యోతమైన, నిత్యమైన, సత్యమైన, మా సంఘాల ధ్యేయం పరమో త్కృష్టమైందని నేను వేరేభూషించక్కర్లేదు. మూర్తిగాకపోతే శాస్త్రి, లేక శర్మ... రావు... చాదరి... నాయుడు... సులేమాన్, పీటర్ ఎవరో ఒకరు దారిన పొయ్యి దానయ్యలు... ఎవడైతే నేం, స్తూత కావాలి. మర్యాద తెలిసుందాలి. అంతే...

“అసలింతకీ ఇదంతా ఎందుకు చెప్పా చ్చానంటే ఆరోజు మా క్కా వాల్చి న రెండు రూపాయలు 'బ్రహ్మ ప్రళయం' వచ్చినా దొరకలేదు. దొరుకుతాయనే నమ్మకం కూడా లేదు.

కానీ ఓ ఫార్చునాత్రం జరిగింది. ఆవాళ సాయంత్రం కోనేటిరావు ఇంటి కెళుతూ నేలమీద ఏదో పోయినట్లు వెళు కుంటున్నట్లు వెళుతుంటే... బాగా ఎరుగున్నాయన ఎవరో...

“ఏమిటండీ వెళుకుతున్నాడు.” అని అడిగాట్ట... ఎరక్క... వెరక్క... కోనిగాడు చిక్కముఖం వేసి జేబు తడుతుంటూ...

దొరికిన రూపాయలు

“రెండు రూపాయ...” అన్నట్టు మాట పెగలక మింగుతూ...

“అరే!... పాపం. పొన్నేండి... అవి క్కడ దొరుకుతాయ్... నీ నిస్తానేండి... ఇంటికొచ్చాల్సినవిన్నట్టు కట్టండి... తర్వాత పద్దుదురుగాని... చాన్ కేమిటి లేండి... అవి ఎవడికో దొరికుంటాయ్...” అని కోనేటిని మాట్లాడసేకుండా రెండు కాగితం ఒకటి చేతిలో కుక్కి ఎవరినో పిలుస్తూ గబ గబా వెళ్ళిపోయాట్ట.

మావాడు గుడ్డు పెట్టించేసి, ‘కలా... నిజమా’ అని చెయ్యిచూసుకొని, గిల్లుకొని గుప్పిడి గట్టిగా మూసి పరుగెత్తొచ్చి మా ముందు వాలాడు... మాటా మంత్రే లేకుండా కోణతూ... రో ప్లస్ తూ... ఆ రెండు కాగితం చూపించి గుడ్డపెప్పించాడు.

“ఏమిటా అబ్బీ — యీ వాడావుడి: ఇజ్జాడిది!...?” అని ఆ కృత్యం గా అడిగా—

“వెధవ లేదని ఆ బద్దమా వాడు... అది తేలుకుట్టినట్టు కుట్టి ఇక్కడకు తోలు కొచ్చింది. లేకపోతే సంఘాన్ని మోసం చేస్తాడా... అకటా;...”

“ఏంరా బాబూ!... ఎక్కడన్నా తేలు కొట్టలేదుకదా!... ఓరే నూరీ అటు చూడు... ఎవరన్నా పోలీసు ఇటు వస్తున్నా జేమా...” అని నూరిగాడూ, విశ్వం ధరుడూ వాణ్ణి మంచేస్తున్నారు.

“అగండిరా బాబు. వాణ్ణి చెప్పనీండి...” అన్నా నేను. వాడాపోలీస్ కథంతా వెళ్ళ గక్కాడు...

“ఎక్కరా ఆయన?”

“నేను బజారు వెంటడి వెతుక్కుంటూ వెళుతుంటే... ‘ఎందుకు వెతుకుతావు లేవయ్యా... పోయింది దొరుకుతుందా... నేనిస్తా లేవు సత్తుడువుగాలే...’ అని ఇచ్చాడ్రా!...”

“నువ్వు బజారువెంటడి దేన్ని వెతుకుతున్నావ్?”

“మనకి రెండు రూపాయలెక్కడా దొరకలేదుగా!... రోడ్డు వెంటబడన్నా ఎవరన్నా పోగొట్టుకునుండరా... మనకు దొరక్కపోతుందా... అని వెతుకుతూ వెళ్ళాను...”

“ఆరి పిడుగా!... ఓరే కార్యదర్శి... కోనేటిరావును బోర్డు ఛైర్ మన్ గానూ, ఆ సీతయ్యగార్ని ఎఫీలీయేట్ ఇంకర్ గానూ మన లిస్టులో జేర్చు... ఓరే కోనేటి లేవు బోర్డు మీటింగ్ లో నువ్వు ‘అప్పు చెయ్యండి’ అనే దానిమీద నీ ‘తీసెస్’ చదువు...” అన్నా నేను పూరితానా. ★

“నువ్వు కూడా నీ బట్టలకు టినోపాల్ ఉపయోగిస్తున్నట్లు కన్పిస్తావుండే!”

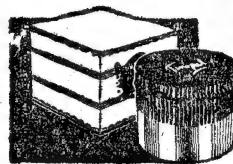

“టినోపాల్” తెల్ల బట్టలకు అధిక కాంతినిస్తుందనడం నిజం.

కొద్దిగా టినోపాల్ ఒక్కసారి ఉపయోగించితే మూడు నాలుగు ఉతుకుల వరకూ సరిపోతుంది.

టినోపాల్ ఉపయోగించిన తెల్లని బట్టలు అన్నిటికన్నా తెల్లనైనవి.

టినోపాల్

“టినోపాల్” జె. ఆర్. గాయగి, యన్.వి. బాల్ నిర్వహించే రిజిస్టర్ ప్రెస్ మార్క్.

అమల్లపేటద్ కెమికల్స్ అండ్ డ్రెస్టర్స్ కం. ప్రైవేట్ లి.

పోస్ట్ బాక్స్ 865 బొంబాయి.

పాండ్స్ కోల్డ్ క్రీమ్ ను

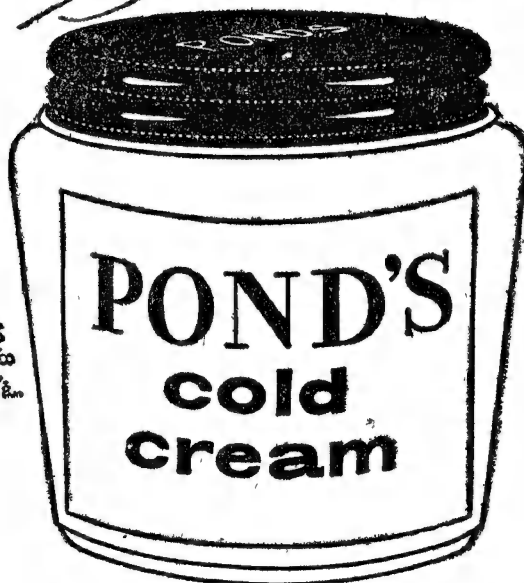
వాడే ఆమెను

అతను

మెచ్చుకొనును!

మీరు ముఖము కడుగుతున్న
తరువాత ఎల్లప్పుడూ అద్భుతమైన
పాండ్స్ కోల్డ్ క్రీమ్ ను వాడండి.
ఇది కడుగుకుపోతున్న చర్మము
నకు రక్షణ యిచ్చే సూనెను
తిరిగియిచ్చి మీ చర్మమును లేతగా
మరియు విష్క-శంకముగా ఉంచును.
పాండ్స్ కోల్డ్ క్రీమ్ సులభముగా
చర్మములోకి చొచ్చుకొనిపోయి మీ
ముఖమును శుభ్రముగా ఉంచును!

ఉచిత పుస్తకము

Lovelier with Pond's అనే సౌందర్య
మును గురించిన మా యింగ్లీషు పుస్తకము
కావాలని యీ ఎడ్రసుకు వ్రాయండి: ఏ.పి.
బాక్స్ నెం. 1612, కొంబాయి 1.

P. 4440/55

ముగహూన

౧

మహారాజ్య సరోవర తరంగాలపై హంస మిఘనాలు హేలగా ఉ య్యాల లూగాయి. సాయంకాల సూర్యకిరణాలు హంసల రెక్కలపైబడి అలాగే జారి పో యాయి. ఆ నిశ్చల సరోవరం పరిసర మహా రణ్యానికి, సైనున్న విశాలాకాశానికి ఒక సెదవెండి అద్దంలా స్వచ్ఛంగా ప్రకాశించింది.

ఒక హంసమిఘనం ఒయ్యారంగా లేలు తూ సరోవరంలో పచ్చలగొడుగులా పైకి పెరిగిన ఒక తామరాకు నీడలో నిలిచింది. అంతలో మగ హంస తన తెల్లని రెక్కలో ముక్కుంచి మ్రాగన్న పెట్టి హాయిగా నిద్ర పోయింది.

ఒక చక్రవాక మిఘనం ఆ పక్కనే నీటిలో అల్లగాడే తామరాకుమీద వాలింది. వెనువెంటనే దానిపై కంపులా తళతళలాడే నీటిబిందువులన్నీ కొలనిలోనికి దిగజారాయి. ఆ అరికిడికి బెదిరిన చిరుమీ ను లొకటి రెండు తళతళ

మెరుస్తూ పైపై కెగిరి పడ్డాయి. సాయంకాల కిరణాలలో ఆ మీనుల చిరు మెరుపు లత్యంత మనోహరంగా స్ఫురించాయి. మగ చక్రవాకం తటాలున పైకెగిరి పోయింది. దాని రెక్కల రెపరెపలు నిర్మల కాసారంలో ప్రతిఫలిస్తూ క్రమక్రమంగా అదృశ్యమైపోయాయి.

స్వరోచి హృదయం ఊణకాలం ఆ సరో వర సౌందర్యంలో తనదయమై ఓలలాడింది.

మరి ఒకక్షణంలో ఆప్రాంతంలోఅంతటా కలకల వత్సలు, కంకణ ఝణత్కారాలు, కాలి అంచల రవళులు, మొలసూలి మువ్వల గలగలలు వ్యాపించాయి.

అంతలో ఒక సుందరి హతాత్తుగా వచ్చి అతని రెండుకళ్లు మూసింది. తన ముగ్గురు భార్యలలోను అలాగ హతాత్తుగా కన్నులు మూసినవా రెవరో అతనికి తెలియలేదు. కళ్లు మూసిన జవ్వని చేతులు, చెక్కిళ్లు తడిమి చూచాడు. అతని కేమా బోగపడలేదు. ఆసమయంలో స్ఫురించిన చేరేదో పైకి చెప్పాడు :

“మనోరమ!”

అతని ముగ్గురు భార్యలు కలకలనవ్వాడు! కాని అతని కళ్లుగప్పిన చేతులపట్టు విడలేదు. స్వరోచి ఇంకొక పేరు చెప్పాడు :

“విభావనీ”

అయినా ఆ పట్టు విడలేదు. మళ్ళీ వత్సలు వినిపించాయి. స్వరోచి మూడోపే రుచ్చరించబోయాడు. అంతలోనే కళావతి తనచేతి పట్టు విడిచిపెట్టింది :

“ఇక చెప్పక్కరలేదు. ఆ మూడోదాన్ని నేనే. మీ రోడిపోయాడు.”

అని హతాత్తుగా అతని కెదురుగా నిల బడింది. ఆమెతోబాటా ఆమిగిలిన ఇద్దరు అతనిని గేలిచేస్తూ ఉవ్విళ్లుగా నవ్వాడు!

ఆ ముగ్గురు అతనితో ఏవో పరిహాస ప్రసంగాలారంభించారు. ఆ ప్రసంగాలొక మొదలు తుద లేకుండా అలాగే సాగి పోయాయి. వారేమి ప్రసంగిస్తున్నారో

వారికేతెలియదు! మహాత్మాహంతో ఉర కలువేస్తూ కలకలలాడే వాని వెనోద ప్రసం గాలు అడివిలో లేడిపిల్లగా వెంగు వెంగున గంతులువేస్తూ ఆ మహారణ్యంలో కనులకు మరుమిట్టగొలిపే అత్యన్యుత దృశ్యాలవైపు, మృగపక్షి మిఘనాలవైపు వరుగులు పెట్టాయి.

పరిసరవృక్షచ్ఛాయల్లో ఒంటరిగా తిరుగుతున్న ఒక మొగసెమలి లీలగా పురివిప్పి ఎక్కడో చెక్కిమ్మన్నో దాగిన ఆడసెమలి కోసం గట్టిగా కేక పెట్టింది.

“పంచరంగు వన్నెల పివసలా ఆ సెమలి ఎంత సాగుసుగా నృత్యం చేస్తాందో”.

నిట్టూర్చింది మనోరమ.

“దాన్ని పట్టుకు తీసుకురాగలవా?”

కన్నుగీటి చిరునవ్వుతో ప్రశ్నించాడు స్వరోచి. ఉన్న ముగ్గురిలోను తన్నే అంత ఆత్మీయంగా వీలిచి ఆ సెమలిని పట్టుకుని

వి. గణపతిశాస్త్రి

తీసికొనిరమ్మని స్వరోచి ఆజ్ఞాపించినందు కెంతో మురిసిపోయింది మనోరమ.

“అఁ! ఊణంలో పట్టుకుని తీసుకు వస్తాను!”

అని మనోరమ ఆ సెమలిని వట్టుకోడాని కొక్క పరుగు పెట్టింది. ఆ సెదను కని పెట్టి స్వరోచి కళావతి కళ్లురెండు గట్టిగా మూశాడు.

అతనికి తనమీద ఉన్నంత ఆనురాగం ఇక మిగిలిన ఇద్దరిమీద లేదనీ, కనుకనే అతడంత గట్టిగా తనకళ్లు మూసి ఒడిలో కూర్చో పట్టుకొన్నాడనీ కళావతి ఎంతైనా సంతోషించింది.

కాని స్వరోచి సవ్వడికాకుండా ఆ ప్రక్కనే కూర్చున్న విభావనీ చెక్కిలిపై చిక్కిని ముద్దు ముద్రించాడు. ఆ మాయా నాటకం అంతా తనకోసమేనని విభావనీ ఎంతైనా మురిసిపోయింది. ఆమె హృదయం అనందపారవశ్యంతో ఎగిరి గంటేసింది.

కాని స్వరోచి నేత్రాలు సెమలిని పట్టుకోవడానికి బయలుదేరిన మనోరమవైపు

తిరిగాయి. ఆమె ఒకమారు వెనక్కి తిరిగి చూచింది. అంతలో స్వరోచి కొంచెతనం ఆమె కవగతమయింది. ఇక ఎంత తరిమినా ఆ సెమలి దొంగకడంలేదని గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి వచ్చివేసింది.

“ఇప్పుడు మీరు ముగ్గురు పూర్తిగా ఓడి పోయాడు!”

అని హేలగా నవ్వాడు స్వరోచి. వారు ముగ్గురు అతని కొంచెతనానికి కోపగించిన తీరులో కొంచెంసేపు క్రోధ నటించారు. కాని ఆపైన తమలో పొంగి పొరలుతున్న నవ్వాపుకోలేకపోయారు.

ఆ సుందరుల గాఢానురాగాలు, ఆ ప్రశాంత సరోవరతీరంలో వినిపించే మృగ పక్షి మిఘనాల కొలహలాలు స్వరోచిని బాగా మైమరపింపజేశాయి.

తనవంటి భాగ్యశాలి ఇక “పథువో న భవిష్యతి” అనుకొన్నాడు స్వరోచి. మనోరమ ఇందీవరాక్షుని తనూజ. అతడొక గంధ రుద్దు. ఒక మహారణ్యంలో ఒక రాక్షసు డామెను కబళించివెయ్యాలని తరుముకు వస్తూంటే స్వరోచి ఆమె కథయం ఇచ్చి

సంరక్షించాడు. చివరి కౌరావ్లును ఇంది
తరాణుడుగా మారిపోయి, తన కొడుకుల
తం అంతా స్వర్గోచితే తెలియజేశాడు. మనో
రమ స్వర్గోచితే వివాహంచేశాడు. ఆ ఉప
కృతికి ప్రభుత్వపత్రికగా అమె అతనికి ఆప్తు
వృద్ధునిది ఉపదేశించింది. ఇందివరాహు
దేవనికెన్నో కౌనుకలుబహుకరించాడు.
కౌనుతో క్రమించి అభ్యసించిన ఆయు

ర్వేదరహస్యంకూడా అతని కుపదేశించాడు.
ఇక మిగిలిన విభావనీ కౌనుకు లిద్దరు
మనోరమ తెలికరెలు. విభావనీ నాందార
విద్యార్థుని కుమార్తె. ఆమె మృగపక్షి
భావ లవగాచనచేసుకునే నిద్యలో గట్టి
దిట్ట.
కౌనుకు పాదర్థి కుమార్తె. ఆమెకు
పద్మినినిద్య కరతలానులం. ఆ విద్యార్థన

స్యం తెలిసినవారి కౌనులప్పికల బాధ
లుండవు.
విభావనీకౌనుకు లిద్దరు మనోరమతో
కలిసి అరణ్యంలో హాయిగా విహరిస్తూ ఒక
వృద్ధుని కోపధాటి కెర్రు దారుణ కాపాల
వొలెనాడు. ఆ కాపాలమూలంగా మనో
రమకు రాక్షస బాధ సంప్రాప్తించింది.
విభావనీ కౌనుకు నిద్రని క్షయకోగం

మృగహాశన

దట్టుకుని పీసించింది.

మనోరమా వివాహం జరిగిన పిమ్మట స్వర్లోచి ఆమె చెలికత్తె లిద్దరి వివాహభాగం విన్నాడు. తన ఆయుర్య దివ్యతో వారి రాజయత్న కోగాలు పూర్తిగా నయం చేశాడు. వారిద్దరుకూడా అతనిని వివాహం చేసుకొన్నాయి. స్వర్లోచి చేసిన మహోపన్యాస ప్రత్యుపక్రమంగా విభావనీ అతనికి మృగపక్షి సంభాషణ లాకరించుకునే విద్యా మంత్రిం బహుకరించింది. కళావతి పద్మిని విద్యా రహస్యం బోధించింది.

ఆనాటినుంచీ వారు ముగ్గురు ఒక్కటగా మేనా ఒకరినొక రెడదాయకుండా హాయిగా విహరించారు.

వారి ఆపూర్వ సౌందర్యాలు, హావ భావాలు, ఆ మనోహరార్ణవసౌందర్యము తలచుకొన్న స్వర్లోచికి తానున్నది స్వర్లోక మేనని గట్టి నమ్మక కలిగింది. ఆ ఆనందానుభూతితో అతని నేత్రాంత్ర లప్రయత్నంగా ముకుళించాయి. అతని పూర్వంలో మాన్యున్న భార్యలు ముగ్గురు కొంతనేచేదో ఇష్టాగోష్టిలో పడ్డారు. ఆ సమయంలో స్వర్లోచికి చేదో చిత్ర చిత్రమైన సంభాషణధ్వనులు వినిపించాయి.

2

“అహ! ఈ సుందరీమణులునుంటే అందగానితో కలిసి మెలిసి విహరించడానికి పూర్వజన్మలో ఎంతటి మహత్తరమైన పుణ్యం చేసుకొన్నానో గదా!”

“లోకంలో సామాన్యంగా ఒక వనిత కొక మగవానిపై కలపు కలగవచ్చును. ఒక మగవాని కొక తిరుణిపై మమకారం బుర్రాళించవచ్చును! కాని ఇద్దరికీ ఒక రొకరిపై సమానంగా అనురాగం కలగడం మనేది ఈ లోకంలో అరుదు! ఈ అందగాని కీముగ్గురు జన్మనుల మీద కలమాలిన కలపేర్చింది. అలాగే ఈముగ్గురు సుందరీమణులకు అతనిపై గాఢానురాగం కలిగింది. అతడు వీరందరి హృదయాలలోను పూవులలో తావిలా, పూసలలో దారలా కుదురుకొన్నాడు. వీరందరినీ కళ్ళారా చూసుంటే నా కంటో ముచ్చట వేస్తున్నదే!”

“చాలు! చాలులే! ఈ పొగడ్త! ఇది ఒక అనురాగమేనా?”

మొట్టమొదట వినబడిన ఆ ప్రకంపన, తరవాత వినబడిన ఆ ఈసడింపు స్వర్లోచి హృదయంలో నూటిగా గుచ్చుకొన్నాయి. అయితే ఆ సుతి నిందలుచేసినవారెవరో అతనికి తెలియలేదు! ఆ పరిస్థితిని అతి

భాగ్యతగా గూర్చించి చూచాడు. మానవులజాడ ఎక్కడా పొడగట్టలేదు. అతనికొ సమయంలో మృగపక్షి భాషగా విజ్ఞాన విద్య జ్ఞాపకంవచ్చింది. ఆ విద్యా మంత్రిం ఒకమారు పునశ్చరణ చేసుకొన్నాడు. అప్పటి కలిసికా సుతి నిందలకు కొరగభూతు లేవరో బోధపడింది.

అతని కెదురుగా వికాల సరోవరంలో తామరాకుమీద నిలిచిన అడచక్ర వాకపక్షి, తామరాకు గొడుగునీడలో నిలిచిన అడచాంప కనపించాయి. ఆ చక్రవాకి ఇంకా అడే ధోరణిలో అహంసతో ఏదో చెబుతూంది. దాన్నిబట్టి అహంసీ మొదట ప్రశంస చేసిందినీ, అటుపిమ్మట ఆ చక్రవాకి దూషణ కుపక్రమించినదనీ స్వర్లోచిగ్రహించుకొన్నాడు. ఆ చక్రవాకిదూషణం అతనికీ తిరిగీ కర్ర కఠోరంగా వినిపించింది.

“ఈ వనితలు ముగ్గురికీ తమ ప్రాణేశుడు మరి ఒక అందగత్తెతో అనగి పెనగి క్రిడించిన సంగతి తెలుసుకుందా! అయినా వీరి కితినిమీద రోత బయలుదేరలేదు! తగుదు నమ్మా! అని మానాభిమానాలు విడిచి అనుక్షణము అతని వెంటనంటి సందరిస్తున్నారు. మనలో మరి ఒక వనితతో క్రిడించిన భర్తపై ఇటువంటి మమకారా లేక్కడైనా ఉన్నాయో! ఇదంతా నీ వడేపనిగా భట్టాజ్ఞాల పొగడడం చూస్తే నాకేమి రుచించడం లేదుకుమా!”

“పలుపురిమీద బయలుదేరిన మమకారం ప్రేమ అనిపించుకొను! అందుచేత అతనికి వారియెడల కలిగినది ప్రేమ కానేరదు. ఆనైన వారిమాట అంతే!”

“అంతఃపురంలోని దానీజనంతో రాజాజాలెంతో ఆహ్వాయంగా ప్రసంగిస్తూ పరివర్తన లందుకోవచ్చును! అంత మాత్రం చేత అది ప్రేమ అనిపించు కుంటుండా! ఈస్వర్లోచి కీజన్మనులపై కలిగిన మమకారం కూడా అక్షరాలా అటు వంటిదే!”

“నిజంగా వీరికీ ప్రేమఅయితే ప్రపంచంలో మరే ప్రేమానురాగాలే లేవన్నమాట!”

“అందుచేత కేవలం దానీజనంలా ఈ వయసుకొని వెంటిబడిన ఈ అందగత్తెలను గురించి మరి నాయెడల మాటాడకు!”

అచక్రవాకి మరింత దురుసుగా స్వర్లోచిని అతని భార్యలను కనీడిరా ఈసడించి వేసింది.

స్వర్లోచి ఉన్నారమని ఒక్క పేడి నిట్టూర్పు విడిచిపెట్టాడు. మృగపక్షి భాషా రహస్యం తెలిసిన విభావనీ అసమయంలో

కళావతి మనోరమలతో ఒక మొదల, కలేకుండా ఏమేమో ప్రసంగిస్తూంది. అచేత ఆమె కా ఈసడింపు వినబడనేలే చక్రవాకి మళ్ళీ మరింత దురుసు మొదలుపెట్టింది:

“అజన్మాంతము ఒకే ఒక పురుష యెడలగాని, ఒకేఒక స్త్రీయెడలగాని కలిగిన నిజమైన ప్రేమ!”

“నాకే అటువంటి మహాప్రేమభాగ కలిగింది. నాకు నాభర్తపై మిక్కిల్ ప్రేమ ఏర్పడింది. ఆయనకున్న నాయో! అటువంటి మహత్తరప్రేమే కలిగింది. అంచేత వీరందరి అనురాగాలకన్నా మా ప్రేమ గొప్పది! ఈవిషయంలో మేమే ధన్యులం!”

అని సగర్వంగా ఒయ్యారంగా ఒళ్లు తిప్పకుంటూ అచక్రవాకి ఆప్రసంగం అంతే టితో ఆపివేసింది. హంసీ మరి మాటాడలేక తలవంచుకుంది.

స్వర్లోచి మరింత భిన్నుడయ్యాడు. అతని కిరస్సు ఇంకా కిందికి వంగిపోయింది.

అతడక్కడి నుంచి లేచి ఆకొలని కనతి దూరం లో మరి ఒక చోట కూర్చున్నాడు. భార్య లతని వెంటబడ్డారు.

వారి కలిసి మనోవైకల్యాని కారణమేమో తెలియలేదు. అందరు అనేకవిధాలుగా అతని కుల్లాసం కలిగించారు. అడివి పళ్ళ, పుల్లచేత మొదలైన భక్ష్య భోజ్యా లేన్నెన్నో అతని ముందుంచి బలవంతంగా ఆరగింప జేశారు. క్రమక్రమంగా అతని హృదయం కలత దీరింది.

కామవ్యామోహం మహాచెడ్డది. మళ్ళీ కొంతకాలానికీ స్వర్లోచి వారి భోగజాలాలలో తగుల్కొన్నాడు. అలాగలాగ మరి కొన్ని ఏళ్ళు గడిచిపోయాయి. మరికొంత కాలాని కలిదాచక్రవాకి దూషణమే మరిచి పోయాడు.

3

ఒకనాడు స్వర్లోచి తన ముగ్గురు భార్యలతోను కలిసి అరణ్యసరోవరాని కనతి దూరంలో విహరిస్తూ ఒక శిలాఫలకంమీద విక్రమించాడు. భార్యలు ముగ్గురు అతన్ని చుట్టిముట్టి కూర్చున్నాయి. కొంతనేచేదో ఇష్టాగోష్టి నడిచింది.

వారి కనతి దూరంలో లేళ్ళ గుంపాకటి ప్రత్యక్షమైంది. స్వర్లోచి భార్యలకా లేళ్ళ గుంపు చూపించాడు. వాటి స్వేచ్ఛా విహారాలు వారి హృదయా లాకరించాయి. అందరు రెప్పపాటు లేకుండా కొంతనేపావైతే చూచారు. క్రమక్రమంగా స్వర్లోచి భార్యలు ముగ్గురు మళ్ళీ అతనితోకలిసి ఏదో లోకాభి రామాయణం మొదలు పెట్టారు.

స్వర్గోచిత్రమేనా ముట్టాడు
గొంతున్నాయేమో వివేచిని కొంచెం
సూచించు బయలుదేరింది. క్రమంగా
న్ని రేఖలను సమీపానికి వచ్చి నిల
డాయి.

ఆ ముగ్గురు అతనితో ఏదో పిచ్చాపాటి
సాక్షాత్తుకొనే ఉన్నారు. స్వర్గోచిత్రం వివే
చనలకు వారి కేవల సమాధానాలిస్తూనే
ఉన్నాడు. కాని అతని దృష్టి అంత ఆ
శ్చర్యమీదనే నిలిచింది.

అంతలో ఆడలేళ్లు రెండుమూడు మొగతేడి
ముఖానికి దగ్గరగా మూతులు పెట్టి, చివురుల
వంటినాల్కులతో మోర మూచాచాయి.
వాటి ఆప్యాయత మానే స్వర్గోచిత్రం కెంతో
ముచ్చట వేసింది. అంతలో అతనికి మగతేడి
ముట్టాడుతున్న సవ్యడి వినిపించింది. ఇవులొగ్గి
అతిపదంతా జాగ్రత్తగా ఆలకించాడు. మగ
తేడి ముట్టాడిన దొడ్డొక్కమూటే ఈ తెలు
అతని క్రమశిక్షకు రాజా నాటకుండు.
మొదట ఆ మగతేడి ఆడలేళ్లనున్నట్లనే గట్టిగా
ఁసిరింది. ఆపైన అంతకన్నా గట్టిగా చీవాట్లు
వేటింది :

“చాలు! చాలెండి, ఈ సరసాలు! నేనే
మయినా స్వర్గోచిత్రం నమకున్నారా పొద్దస్త
మానకు మీతో కాలక్షేపం చేయడానికి?
మీకు బాతిగా సిగ్గు, లజ్జ లేకుండా ఉండే!
అంతగా కోరుకున్నాడు అనుకుంటే ఇంకొక
మగతేడి నెక్కడయినా వెతికి పట్టుకోండి!
నాకు విమర్శిస్తూనే రోతపుకుతూండి!”

“పదిమంది భార్యలతో కూడి క్రీడించడ
మన్నది కేవలం భోగవాంఛగాని మరొకటి
కానేదు! ఈ స్వర్గోచిత్ర భార్య లిచ్చిన
విద్యలతో కన్నుమిన్ను కానకుండా మోహ
పాశాలలో తిరుల్కున్నాడు! ఇతనికి
ఇహము, పరముకూడా శూన్యమే. మరి నాకు
కూడా ఇహపరాలు లేకుండా చెయ్యాలని
మానున్నారేమో! నే నటువంటి దాన్ని
కా నేకాను. పొండి! ఇక నావదలనిబలవంకి!
నే నిప్పటినుంచి ఒక నియమం అవలంబిం
చాను. మృగప్రాయంగా సంచరించడానికి
నే నేమీ స్వర్గోచిత్రం భోగ లాలసుణ్ని
కాను! తెలిసిందా!”

అతని హృదయంలో ఆ మాట లొక్కొక్క
టే వరిసగా ములుకుల్లా నాటు

కొన్నాయి. స్వర్గోచిత్రం తనకు భార్యలయెడ
భార్యలకు తనయెడల కలిగిన మమకారము
వ్యామోహము, కేవలం ప్రేమే అనీ, తన
అంతటి అదృష్టవంతు డిక పుట్టబోడని
ఎంతయినా అహంకరించాడు. అతని
ఆదురహంకారం అంత ఆక్షుణంతో పటా
పంచలయిపోయింది!

అతనికి కశేతి తన భార్యలపైనే మాడ
లేక పోయాడు. పెడమొహం పెట్టుకుని
కూర్చున్న అతని హృదయంలో పూర్వం
ఆచక్రవాకి, ప్రస్తుతం ఆ తేడిచేసిన దూషణ
తిరస్కారాలు మాటిమాటికీ అలాగే ప్రతి
ధ్వనించాయి.

భిన్నతలో అతని శరస్పింకా కిందికి వంగి
పోయింది.

అదేసమయంలో అతని హృదయంలో ఆ
పూర్వచక్రవాక మిగులం దివ్యామరాగమే
అత్యంతమనోజ్ఞమైనదిగా, పునీతమైనదిగా
స్ఫురించింది.

ఆకాశంలో ఒక చక్రవాకమిగులం కలకల
లాడుతూ వైకెగసి రివ్వుమని అంతరిక్షమే
అందుకుంది! ★

చల్లనైన, తెల్లని

బ్రైల్క్రీమ్ BRYLCREEM

బ్రైల్క్రీమ్ వాడి మీ కేశములను ఎక్కువ నిగనిగలాడుచు
నలుపుగా ఉంచుకొనండి

- ★ బ్రైల్క్రీమ్ ను పరిశుభ్రమైన పేదకున్న మానెల మీ కేశముల
సహజ నల్లదనమును, తళతళ మెరుపు కనవరేలాగ చేయును.
- ★ శుభ్రమైన, తెల్లని బ్రైల్క్రీమ్ ను ప్రతిరోజు మీ శరన్నునకు వాడండి.
ఇది చుల్లరల రాకుండా మీ కేశములను శుభ్రముగ మరియు ఆరోగ్య
కరముగా మంచును.
- ★ బ్రైల్క్రీమ్ కొద్దిగా రాచేకుంటేనే చాలామీ! అందు
వలన పొదుపు చేయవచ్చును. నేరే ఒక పిసాను కొని
మీకు మీరే నిర్ధారణ పరులకొంది.

రామచంద్ర - ఈ ప్రఖ్యాతి
గాంచిన తొలితమ లెడ్జర్
క్రికెటర్, ఎక్కువ మెరు
గైన, నల్లని కేశములకు
ఉన్నత పొందేవాడు వాడే
బ్రైల్క్రీమ్ వాడును

దీనిని ఉన్నతి పొందిన వారు వాడేది

బ్రైల్క్రీమ్

రెబ్బావుగడ్ రేడియో

రెబ్బావుగడ్ సుబ్బారాయణుడు ఒక డబ్బా! అది అతని బాగుడికి మెచ్చి, మిత్రబృందమిచ్చిన ముద్దుపేరు. ముద్దుపేరు మొద్దుగా తోస్తే, అసలు పేరు బహుయించి పిలవడం కూడా కద్దు. అందుకని కొందరం డబ్బాకేసుల సుబ్బారాయణుడు, మాత్రంగా డి. రాయణుడు అంటాము.

ఇంతకీ చెప్పాచ్చేదేమిటంటే, రెబ్బావుగడ్ ముఖం రేడియో పేరుచెబితే రేడియం డెయిల్ లా వికసిస్తుంది, గాఢాంధకారంలో కూడా.

అందులోనూ అతనికి రేడియం డెయిల్ గల రేడియో నూటయూ ధైర్యపాపాల లోపున దాదాపు పదిహేను ఇన్ స్టాల్ మెంట్స్ లో ఎవరన్నా ఇస్తామని ప్రకటిస్తే బాగుంటుందనిపిస్తుంది.

రేడియో కంపెనీ వాళ్ళ ప్రకటనలు అన్నీ తప్పక చూస్తాడు. వివిధ చిత్రాలు-రేడియో లు - కత్తిరించి ఆల్బమ్ కూడా తయారు చేస్తాడు.

రేడియో కంపెనీలు, వాటి ఎడ్రెసులు, అవి తయారుచేసే రకాలు అతనికి కంఠోపాతం. రెండో పంచవర్ష ప్రణాళికానంతరానికి దేశంలో రేడియో సెట్లు అసంఖ్యాకంగా తయారువుతున్నాయన్న వార్త విన్నప్పుడు అమితమైన సంతోషం కలిగి, ఆ వార్త అందిరికీ చాలామనసుని, సంతోష భారం చేత కదలేక అట్లాగే కూర్చుండిపోయి ఆఖరికి తన డైరీలోకూడా వ్రాయడం మర్చిపోయేడు.

అసలతనికి రేడియో ఇంజనీరింగ్ నేర్చుకుని, చవకగా రేడియోలు ఉత్పత్తి చేసి, ప్రజలకు అందించాలనే ఉద్దేశం ఉంది. అందుకని కరస్పాండెన్సు ద్వారా రేడియో ఇంజనీరింగ్ అండ్ సర్వీసింగ్ నేర్చు సంస్థలలో చాలా ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరిగేడు.

ఒక కార్యతో వాళ్ళు చెప్పలేనంత ఉచిత సారస్వతాన్ని గుప్పించేవారు. విదారు వందలవరకు సెలవవారిగా కట్టాల్సి వస్తుందిని మానేటప్పటికి గుండె ఆగినంత పనయ్యింది. ఐతేనేం 'నేర్చుకొంటూ సంపాదించండి' అనే హెచ్చరిక ఆకర్షవంత మైనదిగా తోచేది.

సెలవు ఇరవై కట్టాలి. ఇప్పుటికే అసలు

తలక్రిందులవుతుంటే, మిగిలిన జీతంతో ఎలా గడపగలను. అసంభవం! అందుకని అణగారని కోరికను ఎలాగో అణిచేసుకున్నాడు.

హోటల్ లో రేడియో విన్నప్పుడు వాళ్ళు మండుకుపోయి, అయ్యరు దగ్గరకు వెళ్ళి, "కానీపు అది ఆపు చేద్దురా" అనేవాడు. మనసులో వినాలనే పుంజేది. కాని తీరని కసితో అలా అనేవాడు.

వీధినా సినిమాబండి ప్రభావం చెన్నువచ్చి, వీధి మొగలో అగిలే చెవులు రిక్కెజెట్టి వినేవాడు.

భవంతుల ఇళ్ళలో రేడియోధ్వనులు విన్నా, కారులో రేడియోఉన్నట్టు కనపడినా రెబ్బావుగడ్ కోపానికి అంతుఉండేది కాదు. వాళ్ళకి కారులోకూడా రేడియో వుంది; తనకిఇంట్లో లేదుకదా, కనీసం పక్కవాటావాళ్ళకికూడా లేదు. అదీకని. అందుకని ఈమధ్య సామ్యవాది అయినట్టు మాట్లాడుతున్నాడు.

శొంతి కృపమూర్తి

అతనికి రేడియో నాటికలు, న్యూస్, క్రికెట్ కామెంటరీలు వినాలనీ, న్యూస్ ఎప్పటిదప్పుడు తెలుసుకోవాలనీ ఉండేది. అది పిలయ్యేది కాదు. మొదటిరోజుల్లో రేడియో గలమిత్రుల్ని అడిగాలని అనుకునేవాడు. వాళ్ళు 'పోనీలేస్తూ' అంటే అతని పంచప్రాణాలూ హఠాత్ కర్పూరంలా హరించుకుపోయినట్లయి, గిజగిజలాడి, చివరికి అది విరమించుకున్నాడు.

రేడియో మెకానిజం కనీసం లాకల్ డీలర్సువద్ద నేర్చుకుందామని వాళ్ళమట్టా ఆరేసిసెట్లు ప్రదక్షిణంచేసేడు. కాని ఎవరి వ్యాపార రహస్యం ఎవరు చెబుతారు? ఆరహస్యం ఎరక్క, వాళ్ళకి కాఫీఖర్చులు పెట్టి, దండుగపాలయ్యేడు.

మొత్తం రెండువందలకూపాయల్లో రేడియోలు, వాయిదాలపద్ధతిని ఇచ్చే అవకాశంరాగానే అతనికి బ్రహ్మరథం ఎక్కి సంతపనిఅయింది.

ఒక నెలలో ఒకటోతారీఖున ఆఫీసునుంచి ఇంటికివెందరాకే వచ్చాడు.

"మాకావోయ్, సుఖీలా!" అన్నాడు. జేబు బరువునుమాపుతూ.

"మాకానండీ, సుబ్బారాయణుడుగారూ! అందామనుకుంది కాని ఎందువల్లో, నాలిక తిరగలేదు; అందుకని, "అదేనాగొప్ప! రేపటికి కరిగిపోతుండావుంటే సరి" అంది. అలాంటి ఒకటో తారీఖులు చాలాచూసిన సుఖీల.

"అదిగావోయ్; దొరగాదు రేడియో కొంటున్నావు?"

"ఎంతకీ?"

"రెండువందలు, వాయిదాల పద్ధతిని"

"భేష్! ఇంకేం? కాబినెట్ చూసి సంతోషించాలా? లేక శబ్దం వినపడుతుందా?" అంటూ నవ్వుసాగింది.

అతను నిరుత్సాహపడ్డాడు. "ఏం?"

"లేకపోతే అశేమిటండీ; మాపెద్దన్నగారు ఎనిమిదివందలుపెట్టి కొన్నారు. కనీసం మూడు, నాలుగువందలన్నా పెట్టండి రేడియో ఏమిటి? ఒక వేళ కొన్నా మూనాశ్రికే ముక్కలవుతుంది."

"గొప్పగావుంది, నవ్వునేది—శబ్దం పలకరా, మంకెన్న...అన్నట్టు. ధరలుతగినా మనం ఎక్కువపెట్టి కొనాలన్నమాట!"

"పెట్టేధరనిబట్టి సరుకు వుంటుంది."

"అది అన్నీ విషయాల్లో నిజం కాదు. కంపెనీ ప్రఖ్యాతుల్నిబట్టి, ఎక్కువ రేట్లకి ప్రజలపై రుద్దుతుంటారు - నీలాగ భ్రమని పోయేవాళ్ళుంటారుగదా అని."

"మీకు కొనాలనివున్నప్పుడు వాదనని ఎలాగైనా మెలేస్తారు; ఇంక నానోచెప్పడమెందుకు?"

"హోమ్ డిపార్టుమెంట్ తో సలహా!"

"పొటించని సలహాలు పొందడమూ అనవసరమే అనుకుంటాను."

"ఇంతకీ నీవనేది ఏమిటి?"

"ఈడబ్బు బ్యాంకులో నిలవజేసుకోండి. ఓ మూడువందలు ఆర్యాక హాయిగా కొనుక్కోవచ్చు. మంచిరేడియో వస్తుంది. తక్కువధరలో లభిస్తుంది, వాయిదాల పద్ధతికన్నా."

"సలహా బాగానేవుంది. కాని మూడేళ్ళ నుండీ అలాంటిదానికే యత్నించాను. కాని అది అసాధ్యం! మనలాంటి తక్కువ జీతగాళ్ళు అప్పుచేసి అగిల్చి తీర్చుకుంటూ, నెమ్మదిగా కష్టపడుతూ అప్పులు తీర్చుకోవ

గత్యంతరం. లేకపోతే కోరికలు సుప
కాల్లానే వుండిపోతాయి. ఏమంటావ్?”
మీ ఇష్టం!”

అతను ఆలోచిస్తో కుర్చీలో కూర్చుండి
కూడు. భార్య పో సు గు లో ని కాఫీ
పించింది.

కాఫీ చప్పరిస్తూ చప్పబడిన హృదయాన్ని
తుతో అనుకోసాగేడు: “అసలు కళా
ద్రుాలు దేవుడెందుకిస్తాడో? ఇచ్చిన
కు దానితోబాటు డబ్బుకూడా యియ్య
వమా?”

ఆ తీరనికోరిక ఎంతగానో ఎన్నాల్సి
చో అతని హృదయాన్ని రంపంతో
సిరాపాడిస్తోంది.

“ఏమిటాలోచిస్తున్నావు?” అంది భార్య,
అతని ఆలోచనల్ని ముఖంమీద చదువుతో
న్నట్టుగా.

“అం. ఏంలేదు? నిన్నే మాట ఇచ్చాను.
వాళ్ళు మనకోసం ఒక సెట్ రెడీగా వుంచు
తామన్నారు. ఇప్పుడో వంది ఇస్తే చాలు.
మిగిలింది మాడు వాయి దాల్లో యివ్వ
వచ్చున్నారు.”

“చాలాబాగుంది. ఇంక అడ్డంకేముంది.
ఆర్డరిచ్చేకాక అనుజ్ఞలూ, అజ్ఞలూ ఎందుకు
తిక్షణమే వెళ్లిరండి.”

ఆ రోజంతా ఆలోచనలో అతను అసలు
బజారు వెళ్ళే వెళ్ళేలేకపోయాడు. సుకీల
ముద్రల్లో అడ్డంమే అతన్ని దిగజార్చింది.

మర్నాడు సాయంత్రం జేబులో నూరు
రూపాయలకుపైగా నింపుకుని కంపెనీకి
తిన్నగా అఫీసునుండే వెళ్ళాడు.

అతనికోసం నిర్మించిన సెట్టు అప్పటికే
అమృతమైపోయింది.

“సారీ, మిస్టర్! నిన్న వస్తామని మీరు
రాలేదు; ఇరుగో ఇప్పుడే అమ్మేశాను.
మీరు ఓ పది నిమిషాలు ముందు వచ్చినా
బాగుండేది” అన్నాను, మేనేజర్.

సుబ్బారాయుడు నీరైపోయేడు. కుర్చీ
మీద కూర్చున్న వాడు అటాగే రాయెనట్లు
గా కదలకుండా ఉండి పోయాడో తేలుంది.

శేడీయో ఇంటికి తీసుకువెళ్ళి భార్యని
అనూంతంగా ఆశ్చర్య సముద్రంలో ముంచా
లని రిజ్కలో వస్తూ దారిపొడూగునా జేసిన
అంచనా పటాపంచలై పోయింది.

రాత్రి తొమ్మిదింటికి, తెల్లమొహం
జేసుకొని, ఇంటికి చేరాడు.

“సినిమాకి పోవేశారా?” అంది సుకీల.

“ఉం” అన్నాడు అన్యమనస్కంగా.

భోజనాల వది అన్నం చల్లబడి బిరుగు
ఎక్కిందనీ, నెయ్యిపెరుగు పోయిందనీ,
కూరలో ఉప్పు జాస్తిగా వుందనీ, పెరుగు
పులిసిందనీ సాధించేడు.

నిజానికి అన్నీ బాగానే వున్నాయని

జబ్బు పడిలేచిన తరువాత శీఘ్రంగా కోల్పోనే మార్గం

జబ్బుపడి లేచిన తరువాత శీఘ్రంగా కోల్పోనదానికి మరలగా జీర్ణమై
అలము ఏమీ ఆచారం తీసుకొనడం ముఖ్యమైన విషయం. అదే ఆహారమే
“ఓవల్ టైన్” దాని కమ్మని వానన ఆరించి చచ్చిపోయిన వారికి గూడ నోరు
పూరించును. దానిలోని కేంద్రీ క్షుతిపోవడం ద్రవ్యములు సరఫరా అవు
అను జననత్యము రొనగును.

“ఓవల్ టైన్” వ్యాధిని మైన ఆహారములతో చేయవలసి అదనముగా విడిది
టిమిమీల వదారములు చేర్చుటగా

వ్యర్థంగా కోల్పోనదానికి దాక్షిణ్యం. నయ్యల “ఓవల్ టైన్” శిఫారుసు చేస్తారు.
పోయినా విడిది నిట్టుటకు. రోగి విడిదోయే ముందు రాత్రిపూట ఒక గిన్నెడు

ఓవల్ టైన్ (తాగ

వలసిందిగా

వారి సలహా

యిస్తారు.

శేడీయో సిలోన్ మీద ఓవల్
టైన్ అమెరుకీ కాంక్షలం
వినంది. (హిందీ - 41.72
మీటర్లు) 1 వాం ములు
రాత్రికి నుండి 8-30 గం.లు
(ఇంగ్లీష్ - 8620 కిలో
వైట్ - 31 మీటర్లు) అది
వాం ములు రా. కి నుండి
8-30 గం.లు.

ప్రతి దినాలో
అ. రోగ్యం వున్నది

ఓవల్ టైన్

రీప్రీబ్లీషర్లు :

గ్రాహమ్య (తెలంగాణ) లిమిటెడ్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

రెబ్బప్రగడ రేడియో

తెల్పు సుకీలకి కాని ఏమీ జవాబివ్వలేదు. ఇస్తే మరికొంత ధుమారం చేసుకుంది

“అంతకోప మెందుకు, ఆరేడియో ఏదో కొనుక్కుందురూ. అయిన ఖర్చులో అదో కటి” అంది సుకీల నిద్ర పోయేసుంది.

“అన్న టైంకి మనం వ్యక్తికపోతే వాళ్ళు జకటి అశే బెడతారేమిటి? నిన్న నువ్వు ఫుల్ల వేశావు” ఈ వేళేమో అది అమ్మేశారు మన మొహానికి రేడియో ఏమిటిలే”

నిఘరంగానే సబుక్కున్నాడు

“ఇంకలేనా?”

“మళ్ళా పదిహేను రోజుల దాకా ఇవ్వలే నన్నాడు

“అప్పుడే కొనండి”

“అందాకా డబ్బుందోదూ?”

“నేలేకం పెసిలో కొనండి”

“అవంత మంచివికావు”

వారంగడిచింది. రోడ్డుమీద పోతుండే సుబ్బారాయుడ్ని పిల్చి రేడియో డీలర్

రేడియోవచ్చిందన్నాడు. రెబ్బప్రగడ మొహంరేడియోలా మెరిసింది. కాని డబ్బు మాటగుర్తుకొచ్చి కాంతి విసీనమైంది

“వాలుగు రోజులుం దండి డబ్బుకి రాస్తాను రాగానే తీసుకుంటూ” అని ఆ డీలర్ వస్తే ఒక పోస్టుకార్డు తీసుకుని, వాళ్ళ నాన్నకి ఓవుత్తరం రాశాడు, 100 రూలు పంపమని.

నాన్న ఉద్యోగం చేస్తూ కూడా ఇంటి డబ్బు కొలిచడం బాగులేదనీ, రక్కల మీదే ఆధారపడాలనీ, ఆర్థిక మాంద్యం ఎక్కువగా వుందనీ, ధాన్యంధరలు అంత బాగాలేదనీ, వైద్యధర్మం చి జాగ్రత్తగా ఖర్చు చేయమనీ పరిచి ధాల రాస్తూ, తన పంచే డబ్బులో సత్తి అతా తన రక్తపు మక్క సమానమని హెచ్చరించాడు ఉత్తరం కొంచెం ఉడుకుమోతుతున్నాన్ని కలిగించినా డబ్బు వచ్చినందుకు సంతోషిస్తూ, నావుకి బయలుదేరేడు. తండ్రి చాలా పిసినిగొట్టు. అందువల్లే ఈ నాలుగేళ్ళలోనూ ఆయన్ని ఒక కానీ కూడా అడగలేదు. స్వతంత్ర బతికాలని ఆశించాడు.

కాని ఈసారి అడక్క తప్పలేదు. అంగు చేత అహంకారంతో దెబ్బతింది

చిన్న పిల్లవాడిని మోస్తున్నట్టుగా కాలి మీద పెట్టుకుని, జాగ్రత్తగా రేడియోను ఇంటికి చెర్చాడు, తొమ్మిదింటికి

రేడియోని చూసిన సుకీల ముఖం చిటిం చక పోవడంతో అతనికి ధైర్యం కలిగింది రాత్రి పడకొండు గంటలవరకూ రేడియో వింటూ ఆనందించారు, దంపతులు ఆధ్వని చూపుపక్కల వాళ్ళని కూడా ఆకర్షించింది వాళ్ళల్లో కొందరు లోలోపల ఈర్ష్య పొందసాగారు.

‘తనొక్కడికే రేడియో ఉన్నట్టు’ ‘కాఫీ ఫలహారాలూ రేడియో దగ్గరే నన్నా!’

‘ఎల్క్విక్ బిల్లు వచ్చినప్పుడు తెలుసుంది’ అలా నడిచేయి అమ్మక్కల గుసగుసలు.

సుకీల మర్నాటివరకూ రేడియో తాక లేదు. కాని భర్త అఫీసుకు వెళ్ళినప్పుడు రేడియో తనకు ఎంతగా లోడ్చేడి తెల్పు కుని, దానిలో కాలక్షేపం చేసింది.

భర్తని ‘చవక రేడియో’ అని అవహేళన చేసినందుకు కించపడింది. వస్తువుల ధరలు ఎలకాలం ఒకలాగే వుండవని గ్రహించి సంతృప్తి పడింది ఆవేళ సుబ్బారాయుడు నలుగురు మిత్రులతో ఇంటికి ఆరున్నర గంట లకి వచ్చాడు పిలోననుండి అరవ సంగీతము వినవస్తోంది.

లోపలకి వెళ్ళి సుకీలతో కాఫీ డ్రెయింగుని డబ్బు తిరిగి ముందు గదిలోకి వచ్చేడు. మిత్రులు రేడియోపై తమ అభిప్రాయాలు చెబుతో అభినందించులు తెల్పసాగారు.

ఇంతలో కాఫీ తయారైంది. అంతా దానిని చప్పరిస్తూ తుర్చున్నారు.

“మా నాన్న నూరు రూపాయలు పంకే డోయ్! దానితోనే కొన్నాను” రక్తి డు బయట పడేశాడు, “ఇది పాపపు రోజులు, నిజంగా కష్టపడి తిండిమాని దాచుకు కొనుక్కున్నా అనుమానిస్తుంది లోకం” అని భయపడు తున్నట్టుగా

“మిత్రా డబ్బు ఎలాగో నేనే సద్ద కుంటాను”, అన్నాడు తిరిగి, తృప్తిగా. “ఏదేంది వార్తలు చెబుతోయ్” అన్నాడు ఒకడు.

రెబ్బప్రగడ, వాల్యూమ్ తగించి, బ్యాండివార్చి, 411 మాటల మీద ప్రాధా బాధ స్వేచ్ఛ మూడియం జేవ్ లో బ్యూటీన్ చేశి వాల్యూమ్ హెచ్చించాడు.

అందరూ శ్రద్ధగా వినసాగారు—మూడో ప్రపంచ మహాయుద్ధం ఎక్కడ ముంచుకు వస్తుందో అన్నట్టుగా

“అలిండియో రేడియో. వార్తలు.. చదువుకున్నది.”

అంతే! తర్వాత కబంధంలేదు. లోపల తెలుమాత్రం వెలుగుతోంది. అతనిగుండే పేగంగా కొట్టుకుంది, స్వీచ్ ఆఫ్ చేసి, మళ్ళా వేశాడు; ధ్వనిరాలేదు

బెజవాడ, మద్రాస్, ఢిల్లీ స్టేషన్లు అపేక్షించేడు. ఎక్కడా ధ్వనిరాలేదు; బజ్ అనేకేబం తప్ప అందరూ నిశ్చేష్టులయ్యారు.

‘చవక రేడియో లింకేనోయ్’ అన్నాడు ఓమిత్రుడు

‘ఏదోడి ఫెర్లు’ అన్నాడు మరొకడు.

పదినిపాటు చాలా ప్రయత్నించాడు, సుబ్బారాయుడు. కాని ధ్వనిరాలేదు. చివరికి ఆపేసి “వాళ్ళు పరీక్షించుకునే ఇచ్చారు. ఏమైందో తెలిడంలేదు. బనా గ్యారంటివుందిగా” కష్టంగానే చిరునవ్వు తెచ్చుకున్నాడు. మిత్రులు మర్నాడు వెళ్ళి దానివిషయం కనుక్కోమనీ, లేక పోతే డబ్బు దండుగవుతుందనీ, మరీమరీ చెప్పి, తమ ఇళ్ళకి వెళ్ళిపోయారు

“ఇని, అంతాని” అన్నాడు వంటిం ట్లోకివెళ్ళి “ఏం?”

జరిగింది చెప్పాడు “అలా ఎందుకేంది? నడవండి చూద్దాం” అంది సుకీల సానుభూతి పూర్వకంగా

ఇద్దరూ యత్నించారు. కాని రేడియో పాడలేదు. సుకీల “మంచిరేడియో కొనుక్కుందా

అతిమూత్రవ్యాధి నెమ్మదించును

మూత్రంలో చక్కెరపోవటం అతిమూత్ర వ్యాధి (DIABETES) అంటారు ఇది ఎంత ఉష్ణదవకరమైన వ్యాధి అంటే దీని పొందినవారు ఆరోజుకారోజుమృత్యువును ఆపన్నమౌతుంటారు ఈజిప్టు లిజిజిలో ముఖ్యమైనది ఎత్తువగా దాహం, ఆకలి తరి టుగా చక్కెరంతోగాని లేక చక్కెరలేకుండు గాని మూత్రం బయట వెదిలటము, దురద మొదలైనవి వీనిన దాంమ్ అనేక సంవత్సరములు పరిశోధనల పరితంగా తయారు కొవడినది దీన్ని వాడంపెల్ల వేవకు వేల మందిమృత్యుముఖముండి బయటపడ్డారు దీన్ని వాడితే రెండవలేక మూత్రం రోజు మండేమూత్రంలో చక్కెర తగ్గించి ఆత్మదీక మూత్రంకూడా నివారిస్తుంది మూడురోజుల తర్వాత మీకు బాగా తేలిక ఇస్తుంది దీనికి వత్సంలేదు ఇన్ జెక్షన్లు ఆవసరం లేదు వివరములు గల ఇంగ్లీషు కరెస్పాండిన్ కి వ్రాయండి ఉచితంగా పంపేదము

50 నిల్గల బుద్ధి అరీదు రు. 6-12-0 లు.

ప్యాకింగు పోస్టేజి ఉచితము

Venus Research Laboratory (A.P.W)
P O Box No 587, Calcutta

పాతే విన్నారా? ఇది వాళ్ళ మొహాన్నా
ట్టి, కొంచెం ఖరీదైంది తీసుకోండి”
ది.

సుబ్బారాయణ్ కి తోక త్రొక్కినట్ట
ంది. చర్రున లేచాడు. “మొదటినుండి
గాటలే శినిలా తగులుకున్నాయి. ఆవేళ
యోయే అమ్మక మైపోయింది. ఈవేళ
శీపంలాంటిది పల్కుడమేలేదు. అంతా
1. .” అని అరిచాడు.

“ఆలోచించుకోకండా చవక బారు
ప్రవుల్ని కొని శని అనుకుంటూ శంకిస్తే
లలాధిం?” సుశీల అంటించింది.

ఆనాడు అతనికి భోజనమే సయించ
లేదు. ఏమీ తోచలేదు.

రాత్రి పదింటికి తిరిగి రేడియో పెట్టేడు.
పాటలు బాగా వచ్చాయి ఆ దంపతుల
హృదయాలు తిరిగి ఆనందానుభూతితో

నిండేయి.

మర్నాడు అట్లాగే జరిగింది. రోజంతా
బాగానే పనిచేసింది. ఏటింటినుండి తొమ్మిది
వరకూ ఆ ‘జబ్బు’ వచ్చింది. అదేమిటో
అతను ‘డయర్నల్’ చెయ్యలేకపోయాడు.
మూడోనాడు దాన్ని తిరిగి డీలర్ వద్దకు
తీసుకు వెళ్ళాడు

అతడంతా విని “మీలైన్ లో వోల్టేజ్
ఉన్నట్టుంది.” అని ఒక స్కూల్ బిగించి
ఇచ్చేశాడు. ఆనాటినుండి రేడియో బాగానే
పని చెయ్యసాగింది.

రోజుకు ఏ పదహారు గంటలూ రేడియో
పెట్టకుని ఆనందించసాగేడు, వాళ్ళు
ఆ రోజు సెలవు. అతను శ్రీ లోం రోజే
‘వాణి’ కొని, ముఖ్యమైన ప్రోగ్రాం లు
క్రింద గీటుపెట్టాడు.

కాఫీ తాగి రేడియో ముందు కూచున్నా

డన్న ముతేగాని అతనికి శ్రావ్య సంగీత
మనేజ్ వివరణలేదు. హైదరాబాద్ లో
ఎవరో ‘సరిగమ పదవిసల’ గో కుస్తీ పడు
తున్నారు. విజయవాడనుండి పిల్లల శ్రావ్య
క్రమం. ఇంకో స్టేషన్ లో తెలంగాణ
బోరాటం. (తిప్పి తిప్పి నిలవజేసి తి
గాడు.

అప్పుడప్పుడు తలనొప్పి బోగొట్టే మందు
ప్రకటనలు తెలనొప్పి కలిగించినా కొన్ని
హిందీపాటలు వీనులకు విందుచేయసాగాయి
హిందీ అంతగా అతనికి రాక పోయినా

శ్రావ్యమైన తెలుగుపాటకోసం శ్రేష్టులు
రిక్కించుకున్నాడు. ఒంటిగంటకు మద్రాస్
నుండి గాన సుధ అని వుంది. అతను సరిగా
ఆటయిపోకే రేడియో పెట్టాడు. తిరిగి కర్తా

(32-వ పేజీ చూడండి)

అనాసిన్ నొప్పిని జయించుటకు నాలుగు మందుల కూడిక

1. క్వినెస్ సల్ఫేట్
2. పినాటన్
3. కఫెన్
4. అసిటల్ సాలిసిలిక్ ఏసిడ్

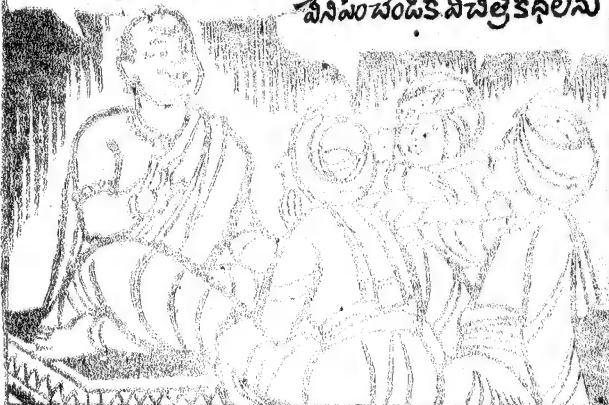
‘అనాసిన్’ — గొప్ప బాధనివారణి — వైశ్వానికంగా కూర్చుండిన
నాలుగుమందులను గలిగియున్నది, అవి సరములముఖ్యస్థానము
లందు సంయుక్తరక్తను జరిపి, శలనోష్ణులు, జలుబులు,
జ్వరము, దంతబాధ, కండ వాపులనుండి రక్షిగా,
మరణితమైన శ్రిమదముగిని గలిగించును బాధనివారణకు
‘అనాసిన్’ కంటే అతివేగముగా పనిచేయునట్టిది మరేదీ
లేదు. ‘సేవిండుటకు ‘అనాసిన్’ కంటే అతిసురక్షిత
మైనట్టిది మరేదీ లేదు. భావకముందు కొనుడు!
‘అనాసిన్’ వైద్యుని బాధకరమైనా వంటిది. అది
గుండెకు, హృదిగాని కడుపు ఉబ్బరముగాని
కలిగించదు ‘అనాసిన్’ లక్షలాది జనులకు
బాధనివారణి ఎందుకనగా ప్రతివాడున్న,
‘అనాసిన్’ ను కొనగలడు.
ఒక ప్యాకెట్ రర 2 అణాలు మాత్రమే.

నాలుగు మందుల
సూత్రమైన
‘అనాసిన్’
వాడుడు

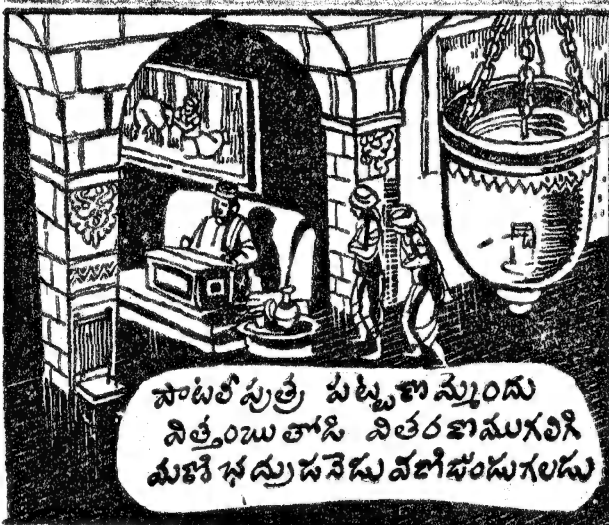

పంచరత్నమున పంచమరత్నము అన్నతెనుగు మొక్కజొన్నము
 అసంతృప్తికాంత్యమునందను అతెనుగులమును సుఖానిధానము
 తాకన చెప్పున నాలింతురా? వసుల నిందుగ మెదికి పసందుగ
 వీనిపించుకె నిజాల్లకనలను

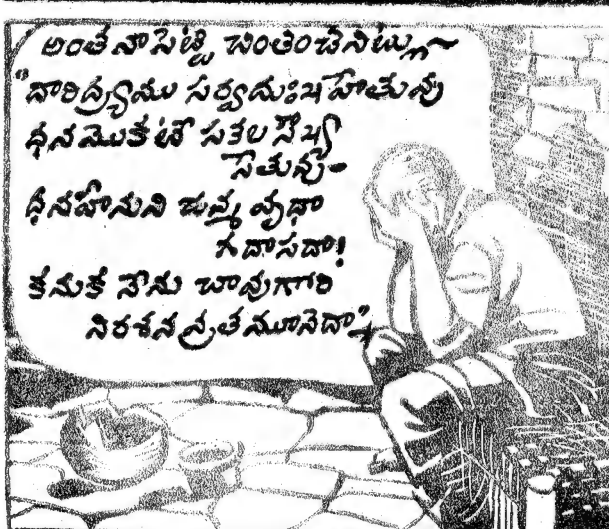

మందూవెనకొత్త లోబంపక
తొందరపాటున పనితెల
మనుబంపెప్పుడు తొల్లికి
మంగలివెనకొత్త భంగమునా

అవధానముగలి?
సామాన్య?

సిరి పృథ్వీవంశము కిరణువంశము
కాన కాన్యకకృష్ణానను
మామశని పృష్ణికాయనిధనము

అంతేనాసిట్టి, బంతంబెనెట్టుకొ
 "హరిస్త్వము సర్వదుఃఖహాయనీ
 ధనమొకటో సకలనౌభ్య
 సాయనీ-
 ధనహానుని శుక్లవృక్షా
 గదాసదా!
 కనుక నొను బానుగారి
 నిరశనస్త్వతమునెదా"

మదినా ట్టు దిలచి నిమరించెనేటి
నిమరలు నేతనికెదురుగా టైన
నన్యసియొకడు సాక్షాత్కరించె
నొనన్వరంబు' నిలవొసేయడుగా
సెట్టెవా టైనది ట్టులని సలకె

... గెయరచన ...
 దూరి రామ మోహనరావు

జామ్యలు బాప్

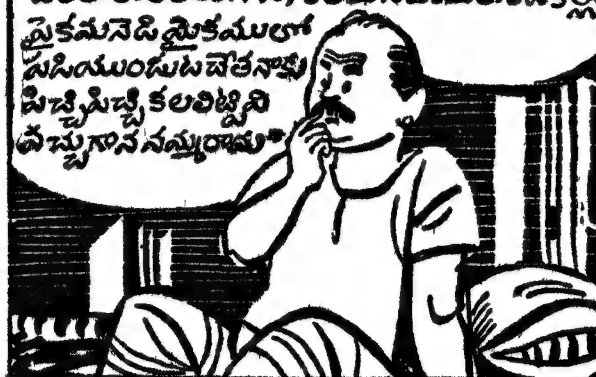
గంజినట్టినిధిని నేను సుమీ, సెట్టి!
 ఇది ధనమునభిల పించెనని ననుము దీని;

సమరస్థుప్రాన్ధునసో
 నొంటికి అడుదెంచును
 మొద్దుకర్త తేసిబుర్ర
 మోది మూడు
 మపుడునన్ను...

నిద్రతోచి, మణి భేష్టుడనియెల్ల,
 కలయగుట తెలిసి తెలపోసినిట్లు-

కాళికల భకారీకలను క్షారమనసు పన్నునట్టి,
 వలతో ఈ కలలుగాన, కలలునిబములగుటకల్ల-
 మైకమనెడి మైకములు
 ససియుండుట బెతనాపు
 పిచ్చిపిచ్చి కలలిట్టిని
 పేర్చుగాన నమ్మరాము

ఇట్టి తేలపుల వెట్టు తెట్టుగా
 పట్టి గారికి తెల్లపారెను....

ఇంటిమంగలికయినకుతల
 ముంటివానగ
 వచ్చెనచటికి~

ఇంతలో నాకబైన
 సాధువు
 ఇంటిలోనికి వచ్చి
 నిలబడ్డె

"సత్త్వమోచిని?
 స్వప్నమో? నా
 సైత్త్వమో? యనెపట్టి
 యనుకాని

బాతకందిన బద్ధకజ్జను
 బెతగాని తెల బెతుక గాట్టెను~

బెంతనోయాబైన సాధువు
 నింతగా మెటుమాయమాయెను-

ప్రముఖుడవడైన సాయంకాలము మా సంభాషణ సేవాంతమునంది, పురాణాలనుండి, ధర్మాలనుండి రాసురాను షేక్స్ పియర్ హేమెట్ వరకు వచ్చి, అక్కడ నుండి దయ్యాలకథలవరకు వచ్చింది. తీరరాని విడిచి అత్యంత గాలిలో కలసిపోతుందని ఒకరూ, ఎవరి కర్మల ననుసరించి, వారు కర్మానుగుణ్యముగా జన్మిస్తారని వకరూ, వాంఛలు విడిచేక ఈ భూమిమీద కొందరి అత్యులు సంచరిస్తాయని వకరూ, ఎవరికి తోచినట్లు వారు ఉపన్యసిస్తున్నారు. ఇంతలో మా బంధువైన వక యదార్థవాది తనజీవితంలో జరిగిన సంఘటన యదార్థంగా చెబుతానన్నాడు.

సాధారణంగా యదార్థాలే చెబుతున్నామని చెప్పేవారి మాటలు యదార్థాలేకావు; అవి నిజంకావని తెలిసికూడా వారు చెప్పుతున్నంతవేళూ నిజమనే పూచాతోనే వింటాము.

అదేకలో వున్నకళ. వక చిత్రాన్ని చూస్తూ అందులోని రంగులూ అది కాగితం అని తెలిసికూడా, వాస్తవంగా వున్నట్లే భావిస్తూ ఆ కళలో లీనమైపోతాము. మా బంధువైన యదార్థవాది, చెప్పినసంగతి యదార్థమే కాదో తెలియదుగాని వినడానికి చాలా బాగున్నది.

ఆయనలా చెప్పడం మొదలుపెట్టేడు; నా జీవితంలో అది ఒక "మెలరాయి" ఎప్పుడైనా ఆ సంఘటన జరిగినదే ఆ మెలరాయికూడా నా మనసులో బయలుపలుగుతున్నాయి.

అసలు నేను చిన్నప్పుడు అతి భయపడినది, గాని ఇప్పుడు మా మటుంబములో అందరికంటే నేనే దైర్యవంతుడిని. అంటే గొప్పసాహసాలేమీ చెయ్యలేదుగాని దయ్యాలకథలన్నా, దయ్యాలన్నా జడుగు కొకబొందడమే నా ధైర్యానికి తార్కాణం. మావాళ్ళు తమ జీవితానుభవంలో జరిగిన వివిధ విషయాలలో ఈ దయ్యాల విచిత్ర విషయాలు చెప్పగా నేను వింతగా విన్నాను. గాని కళ్ళారా చూడలేదు. మొదట్లో భయంవల్ల తర్వాత నమ్మకంతో ఆ విషయాలు వచ్చేవాడిని కాను.

జీవితపు మజిలీలో ఇటువంటి అత్యుత్సాహ సంఘటనలు జరుగుతవనీ, అవి కథలుగా అల్లుతే మహాగ్రంథములకింద తయారవుతవనీ మావాళ్ళ అనుభవాలవల్ల నేను విశ్వయించేను. అనుభవంతోనీవాళ్ళు గులుపుగా కొట్టి పారవేస్తారుగాని తప్పక నమ్మకవలసినదే ఆ సంగతులని నేను ధృఢంకామిదకొట్టి చెబుతాను.

ఇంక వినండి నా 'మెలరాయి' గురించిన కథ. నేను ఆరోజు క్షాంతి ఎత్తివేసి ఆ

గ్రామం నుండి బయలుదేరేను మా బంట్రోతు వీరాస్వామిలో, రెండేళ్ల బండి మీద. ఆ గ్రామంలోవున్న వక్క అప్పయ్య రెండేళ్లబండియే ప్రకృష్టమైంది. ఏ ఆఫీసరయినావస్తే ఆ నందివాహనమిదనే సాగనంపుతారు ఆ గ్రామంలోని పెద్దమనుషులు.

సాయంత్రం నాలుగుంటలకే గ్రామ మనసలుగారింటో ఏవో పిండివంటలతో, కిర్కరానుధురమైన పాలుఇచ్చి సత్కరించేరు. రెవిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరుగా నేను వారి ఆదరణ అందుకొని బండిఎక్క ప్రయాణం సాగించేను.

నేను ప్రయాణంచేస్తున్న సలలు కళింగ జేక ప్రాంతములో కొబ్బరిచెట్లమధ్యనుంచి మీరెప్పుడూ కళింగసీమను చూడలేదేమో? ఆహా! ఆ కళింగజేకపు పేరు వినగానే అశోకచక్రవర్తి, అశోకుని కళింగ యుద్ధము, జాడమతము, మీకు జరిగిందా? ఆ చక్రవర్తి జేకజేకాలునిండేదెం, జాడధర్మాల, జాడ మూలాలవల్ల నేకదా?

హ్యాయుత్సాహం నుండి వచ్చిన కళింగ ప్రాంతపు కీకారణ్యములు ఇప్పుడు చాలా వరకుపోయి మనోజములైన కొబ్బరి, అరటి తోటలతో, చల్లటి సాగరతీరంగాలమిద నుండి పుయ్యాలిలూగుతూవచ్చిన మలయ మారుతముతో, మహేంద్రవన కిఖర రమణీయతతో మనోహరముగా వుంటుంది.

ఆ చల్లటి కొబ్బరి తోటల మధ్యనుంచి మా బండి తిన్నగా సముద్రతీరపు ఇసుక దారి పట్టినది. ఒక ప్రక్క వుత్తుంగ తరంగాలతో, నింగికంటుకున్న కడలి కెరటాలు, ఇంకొక ప్రక్క పెండ్లపందిరి

వలె దట్టమైన కొమ్మలతో నింగికంటుకున్న నారికేళ వృక్షాలు, తెల్లటి ఇసుక బాట, చల్లటి గాలి, ఎంత బాగున్నది, ఆ సాయంకాలపు వా ప్రయాణము!

మా వీరాస్వామి బండిలో కూర్చొని సాగరసంగీతము జోలపాట అనుకున్నాడో? ఏమో! అలా నిద్రాడేది వడిలో వదిలి పోయేడు. మా బండి అప్పలస్వామి మట్టుతో విడో వీలపాట కడలి కెరటాల ధ్వని! శ్రుతిగా పాడుతున్నాడు.

నాలో నుంచి హుషారు పుట్టినది. బండితోపాటు నా మనసు కూడా ప్రయాణం సాగిస్తున్నది, మధురమైన సాహిత్య విభుల్లో.

నాకే కవిత్వం వస్తే ఈ ప్రకృతి దృశ్యాలని ఎంత చక్కగా వర్ణించి వుంటే వాడిని? గాని నాకు పూచా లెప్పు పద్యాలల్లడం చేతకాదు, పోనీ వెంటనాక చక్కని అమ్రాయివుంటే ఎంత బాగుంటేది? ఇద్దరం కలసి ఈ చల్లటి సంద్యా రాగంలో మారగాలు కూడా కలసి వుంటే వాళ్ళిష్టం.

ఈ పూచాలలో నేను వుండగా బండి అప్పన్న ఏనో తన చిన్ననాటి ముడ్చుట్టు, ఈ కళింగ ప్రాంతపు యువతీమణుల సౌందర్యము, వారి చర్యలు, తన అనుభవాలు చెబుతున్నాడు. అప్పన్న మాటలు చెవులలోకి వెళ్తున్నవిగాని మనసులోకి వెళ్ళలేక పోయినవి.

ఇంతలో గలలతో పూగుతున్న కొబ్బరి చెట్లని చూడగానే తియ్యని నీళ్ళు తాగాలనే బుద్ధి వుట్టింది. ఇంకా మా గమ్యస్థానం చేరేటప్పటికి రెండు మూడు గంటలు పడుతుంది. ఈలోపున కొన్ని కొబ్బరి బొండాలు మా బండిలో పెట్టుకుంటే ఎందుకే నా ముంచినది బండి అప్పన్నతో నా అనుమానం చేప్పేను. సరే రెండి ముందువచ్చే తోటలో తీసుకుంటానన్నాడు.

ఆ తోటదగ్గరకు మా బండి వచ్చింది. కంచె ముందు బండి ఆపి తోటలోకి వెళ్ళి నాలుగు కొబ్బరికాయలు పట్టుకు వచ్చేడు. నేను డబ్బు లివ్వబోతుంటే, "వద్దు బాబు! వాడు పుచ్చుకోరు. మీలాంటివాడు తోవలో అడిగితే ఇస్తారుగాని అలా డబ్బు లీసుకోరు. చాలా మర్యాదమూలండి ఈ కళింగులు," అంటూ రెండు కాయలు కొట్టి నా చేతికిచ్చి వాడు బండి ఎక్కి నోలడం మొదలు పెట్టేడు. ఆ చల్లటి కొబ్బరి నీరు తాగి ఆ వట్టి కాయలు విసిరి నేయదానికి అటు వైపు తిరగగా నా కళ్ళు వక్కసారి జగేంద్ర మన్నవి.

టె. వెంకటాంబ

ఇంతవేళూ ఆ ప్రదేశంలో ఎవ్వరూలేరు. మనుష్యుల నాడేలేదు? ఒక్కసారే పిడివట్ట

దేశకాలముండో నన్ను కటాక్షించటానికి కోల్చిన దేవకన్యవలె ఒక సుందరి నా బండి కేసే వస్తున్నది. నేను కలేమనమకొని బాగానలుపుకొని చూసేను నిజంగా పోయి తెలియలో నే వున్నాను.

అందలకాదు? యదార్థంగా చక్కని లావణ్య నా నెనుక నే వస్తున్నది. ఎంత అందం? పైతే సౌకుమర్యం?

హృదయ పాదాలు ఎంత సున్నితంగా వేసి వాడుతున్నది. అవి భూమికి తగిలితే కందిపోతే వేమో నన్నంత వయ్యారంగా నడుస్తున్నది. గాలిలో ఆమె కట్టుకొన్న తెలుటి చీర ఎగు నుకూ వంపులుతిరిగిన ఆమె శరీరలావణ్యాన్ని కోకటిస్తున్నది. గాలికి లేగి ముఖమిద పడిన ట్టు చంద్రబింబమిద పడుతున్న నీలి మీఘాలవలె వున్నది. తామరతూండ్లవంటి తెల్లని చేతులు, సన్ననైన నడుము బిగించి కట్టిన నడికట్టులోనుండి వెడల్పాటి జరి చీర చెరుగులు తళిస్తే మెరుస్తున్నవి.

అప్పుడున్న మార్కెట్లోకి మీదపడి ఆమె బంగారుపూతపూసిన దంతపు బొమ్మ వలె వున్నది. ఆమె బట్టకట్టు, తలకట్టు చూస్తే కళింగదేశసుందరి అని స్పష్టపడుతున్నది. గాని ఆమె చక్కదనం చూస్తే, ఏ ఊర్వశో అనుకోవాలి. ఎంత వయ్యారంగా నడుస్తుంది? మన పూర్వకపులు వచ్చిన కలహంస నడకలు ఇవేగాబోలు ననుకున్నాను. వారగా కొంటే గా ఆమె చూసినమాపులు నా గుండెలో గుచ్చుకొన్నవి. గాలంవేసినట్టు నా మనస్సుని లాగుకొన్నవి.

ఆ కళింగసుందరిని చూసి మాపు త్రిప్పకో లేక మాట నోటినుండి రాక అలా చూస్తూ కూర్చున్నాను. ఆమె మా బండివెనక వయ్యారంగా నడుస్తూ నావైపు కొంటేగా చూస్తూ నేను నీరుతాగి పడవేసిన కొబ్బరికాయను పట్టుకొని తినడం మొదలుపెట్టినది.

ఈ కళింగంలో కొబ్బరికాయలకు ఫల సంపదకూ లోటులేదు. అందరూ పుష్పిగా, బలంగా వుంటారు. స్త్రీలు అతి చక్కని వారని పేరు. అందులో ఈమె మంచి మోతు బరి అయిన కళింగ గృహస్థుని కుమార్తెవలె వున్నది. వారికి ఇటువంటి కొబ్బరికాయలు వక లెక్కకాదు.

నామీద ఆమెకుగల అనురాగం వ్యక్తం చెయటానికి ఈ తినిపడ వేసిన కాయను ఆమె తినడం. ఆమెకు అంతకన్నా భావం వ్యక్తం చేసే సులువు తల్లెలేకేమా?

అయ్యో! నాగురించి ఆమె లేత గుకుమార పాదాలు కందిగా నడచినవంటే నేను బండి మీద హాయిగా కూర్చొని చూస్తున్నానే? నేనుకూడా దిగి ఆమె ననుసరిస్తే?

ఏమో! తీరా సల్పినతర్వాత ఏ కొబ్బరి తోటలోకో ఆమె మాయమయితే? నేను బొల్బుకోగలనా?

ఇంతకూ ఆమె వుండేమేమిటో తెలుసుకో కుండా నేను ఇలా భావిస్తే తర్వాత అవమానింప బడితా నేమో? ఏమో ఎవరికెరుక?

“క్షుణ్ణముల జవంధ్ర చిత్తములో” అని పూర్వక అన్నాడా పెద్దనార్యుడు.

ఆహా! ముందే ఏమన్నా అంటే తెలియనట్లు తప్పకుంటారు. పోనీ! కొంచెంసేపు చూద్దామని నిబ్బరంగా కూర్చున్నాను. గాని నా మాపులు ఎంత తిప్పకుందామన్నా ఆమె నుంచి తిప్పలేకపోయేను. ఈ కొద్ది సేపటికే నన్ను ఎంత ఆకర్షణలో ముంచినది. ఆమె అందం ఆమె జాలిమాపులు నా గుండెలో దూసుకొని మతుని వాడి ములుకులవలె గుచ్చుకొన్నవి.

3

ఇంతలో మా బండి తోటలు దాటి పొలాల్ గట్ల వరకూ వచ్చింది. ఇంకొక రెండుమైళ్ళు వుంటుంది మా గ్రామం సమాపించడానికి. ఆమె ఏ గ్రామం వెళుతున్నదో? సరుకులకోసరమై పక్క గ్రామాని కలుతున్నదేమో? లేక.....

ఆ వుదయిస్తున్న చంద్ర కిరణాలు ఆమె కెరటాల జాటుమీద, నునుపైన చెంపలమీద పడి మెరుస్తున్నవి. చీర చెరుగు జరి మెరుస్తున్నది. అభిసారికవలె ఆమె బెదురు చూపులతో నడుస్తున్నది. అది కార్తిక బహళ పాడ్యమి గాబోలు. వక గడియ ఆలస్యంగా వుదయించెడు, వక కళసుపిడిన శిరచ్ఛం గ్రుకు. శరద్వతువు అందమంతా చంద్రుని లోను వెన్నెలలోను వుంటుంది. తేలికైన మబ్బులు దూది పింజలవలె ఒక ప్రక్కనుండి వక ప్రక్కకు కదులుతూ వెన్నెల కాంతిపడి శారదాదేవి వాహనాలయిన హంసలవలె కదిలుతున్నవి.

హంసనడకలతో మాతోపాటు శరల్క్ష్మి వస్తున్నదా అన్నట్లు తెలుటి చీరతో అలపు లేని నడకతో వస్తున్నది ఆమె. ఎన్నుచూసి ఏమనుకొన్నదో? రసికత్వములేని సవనాగరికతా భేషధారి ననుకున్నదేమో?

అప్పున్నను సలహా అడిగితేనో? తీరా అప్పున్న హేళనచేస్తే ఆమె ఏమనుకుంటుంది?

నేను కూర్చున్న రెండ్రెడ్లబండి దివ్య రథమువలె వున్నది. అది దేవలోకానికి బాటవలె నే వున్నది. ఆమె కేవలం నన్ను కటాక్షించడానికి వచ్చిన ఊర్వసి! ఇంకా ఏవో పూసానున్నాను.

మా వీరాస్వామి నిద్రలో ఏదో పలవరించేడు. అప్పున్న నన్ను హెచ్చరించి, మళ్ళీ ఏదో చరణం అందుకొన్నాడు. మెలిగా అప్పున్నను పిలిచి ‘మన బండితో ఎవరో వక చక్కని అమ్మాయి వస్తున్నది. నా వైపే

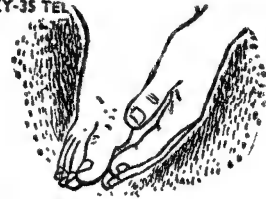
చూస్తున్నది! అన్నాను గుండె నిబ్బరం చేసుకొని.

అప్పున్న తిరిగి చూడకుండానే వెళ్ళిరింపుగా అన్నాను.

“మళ్ళీ తయారయిందీ? అది అలాగేలండి. మీవంటి మారాజులవస్తే ఆరెంట పడతాదండి, మీరు దానిపక్క చూడకండి, పూరు దగ్గర పడ్డాది. మనకి దాని తంటా వదలి పోతాదిలేండి, బాబూ” అంటూ మళ్ళీ ఏట పాట పాడడం మొదలెట్టెను.

“జొన్న సేనిలోని, సాగసుకత్తెనుచూసి నిన్ను చైలనుండి, నిదురలేదు దానినన్ను కలిపి దయచేయు మాధవా పొన్న పూలతోటి పూజసేతును”

అంటూ ఏదోహుమార్గా పాడుతున్నాను. నిజంగా, ఏదేమున్నా నాకు ఈసుందరితో హాయిగా ఈ పచ్చని చేలలో ఈనాగర తీరాన్ని మనసులు కలిసేటట్లు అనుగ్రహిస్తే పొన్న పూలతోటే పూజచేసివుండును అతి అనుకున్నాను. ఈ అప్పున్నతో ఎందుకు నాప్రేమ? వాడెంత చురుకైనగా అన్నాడు, గాని వాడభిప్రాయంతో నాకేమి?

Zam-Buk
జామ్-బుక్
పుండు బాధిత
పాదములను త్వరలో
శమన పర్చును

అమూల్య సుగుణములన్నిటితో గూడిన జామ్-బుక్ ప్రపంచంలో కల్లా అత్యుత్తమ చర్మ అయింట్ మెంట్. జామ్-బుక్ చర్మ రక్షద ములలోనికిపోయి, బాధిత పాద కండరములను శమన పర్చును మరియు వాపును నిరోధించును

జామ్-బుక్ ఇతర చర్మ వ్యాధులన్నిటికీని గాయములకు కూడ అద్భుత వివారిణి.

అంతు గ్రాఫ్స్ దివికో కంపెనీలోని గ్యారంటీ చేయించడమే అన్ని మందుల పాపులండుమ దొరుకును.

సోల ఎజెంట్ దా.ఎం.ఎం.ఎం. పల్లి, 86, నైన్స్ నాయక్ బిగ్, మైదాను.

మెలురాయి

ఈ అప్పన్న బండినీ, ఈ వీరాస్వామిని బిల్లిందరినీ వదిలి నేను ఇక్కడ దిగిపోయి ఈ కళింగ సుందరితో దివ్యలోకాలలో తేలి పోతేనో?

ఈమనసు తెలిసికోలేని మనుష్యులూ, ఈ వుద్యోగం ఇవన్నీ వదిలి, ఈ స్వప్న లోకం వంటి సాగసైన ప్రదేశంలో ఈ స్వప్న సుందరితో కలలో కరగిపోతే ఎంతవేయి? మళ్ళీ ఆమె నావైపు దినంగామాసింది. ఎంత జాలిగా ఆమె మనసులోని బాధను, వాంఛను వ్యక్తంచేసే చూపు? గాలంవలె గుచ్చుకొనే చూపు? మాటలతో చెప్పలేని మూగభావాలు వ్యక్తంచేసే చూపు? మెలిగా బండిదిగడానికి ప్రయత్నించేను. మౌనంగా సమాధిలోని మెలురాయివద్దకు మాబండివచ్చింది. కోనేటి వద్దనేవున్న మెలురాయివద్ద ఆమె నిలిచింది.

నేను బండిలోనుండి వక్కగెంతు గెంతి బోయాను, గాని నేను గెంతకుండా నా వీరాస్వామి బలిష్ఠములైన చేతులు అడ్డినవి. ఇంతట్లో బండి అప్పన్న వక్కకే పెట్టేడు. నేను నిశ్చేష్టునివలె వుండిపోయాను. ఇంతట్లో ఆసుందరి ఒక్క దినమైన చూపుచూసి ఆ కోనేట్లో గెంతివేసింది.

నేను కెవువుచుని కేకవేసేను, అప్పన్న వన్న వుద్దేశించి అంటున్నాడు.

“సరిపోయింది బాబూ? వీరాస్వామి చూడకపోతే ఈవేళ దానితో గెంతివేసి ఏమైపోయానో? దాని వగలకు మాయలకు

ఎందరో ఈలా అయేరు. మంచిదని చేయ బోయానో? అని నవ్వుతున్నాడు. వాడి నవ్వు అంతకంతకూ వికవికలూ, పకపకలుగా మారింది. నాకు అప్పన్నమీద చాలా కోపం వచ్చింది. వాడికేమి తెలుసు ఆ చూపులలో సౌందర్యం అనుకున్నాను. ‘అయ్యో ఎంత సాహసం చేసింది. మగవాడినయిన నాకు ఆసాహసం లేకపోయింది’ అని అన్నాను గట్టిగా, మళ్ళీ అప్పన అందుకొన్నాడు.

‘అది ఇప్పుడేలేస్తాది ఆకోనేట్లోనుంచి. దానికేమిపని మరి’ అన్నాడు. అయితే ఆమెకు ఈతవచ్చు కాబోలు? ఆ చలని జలములో కొంచెంసేపు విశ్రాంతి తీసుకుంటుంది గాబోలు అనుకున్నాను.

ఆ మెలురాయి నాదృష్టిపథంలో ఇంకా వున్నది. అప్పన్న మళ్ళీ అంటున్నాడు. “ఆమెలురాయి దాని నివాసం. అదిదాటి ఇటువైపు రాదు. ఇంతసేపు మీరు దాన్ని చూసి ఏమనుకున్నాగు?” అన్నాడు.

“చక్కటి కళింగసుందరి” అనుకున్నాను అన్నాను నేను. “బలే, బాగా అనుకున్నారండీ! మంచి చెప్పితే మీరు జడుస్తారని నేను చెప్పలేదు. అది ‘మిసి దెయ్యం’ అన్నాడు. వల్లంతా వక్కసారి చల్లబడి పోయింది. నోటమాట రాలేదు, గాని ఆమె దెయ్యం అంటే నమ్మలేకపోయాను. ఇప్పటికీ నేను అలా భావించలేను. కళింగ సుందరి అనే నేను తలుస్తాను.

తన కథ సమాప్తి చేసేదా యదార్థవాది. మా అందరి హృదయాలలోనూ పెద్ద మెలురాయి బరువుగావచ్చి కూర్చున్నది ఆసుందరితోసహా. మా హృదయాలకూడ బరువైనవి.

రెబ్బప్రగడ రేడియో

[27 వ పేజీ తరువాయి]

టక సంగీత రణగొణధ్వని అతని కర్ణాలకు సోకింది. వెంటనే రేడియో ఆపేశాడు.

అసలు ఏదైనా కళ ప్రయోజనం ఆనందించడం. మనది కదా అనే వుదేశంతో ప్రతీ దాన్ని గొప్ప చేసుకుని, మార్పు సహించక, బాధగానైనా భరించాలనుకోవడంలో తెలివి ఏమిటో అనుకున్నాడు. నాలుగున్నరకు సిలోన్ నుండి తెలుగులో పాటలు వచ్చాయి. వాయిన్ ఆఫ్ ఆమె రికార్డు వాళ్ళుకూడా తెలుగులో పాటలు ప్రసారం చేస్తారని వాళ్ళ కార్యక్రమంలో అనగా విన్నాడు. అయినా అతనికి సంతోషంకలగలేదు. తెలుగు వారికి ఇన్ని బ్రాడ్ కాస్టింగ్ స్టేషన్లు వుండగా పాటల కోసం సిలోన్, ఆమెరికా ల వైపు తిరగాల్సినదన్నీతి రావడం దురదృష్టం అనిపించిందతనికి.

రాత్రి అతను విచారకరంగా కనపడ్డాడు. భార్య, “ఏమిటండీ, అట్లా వున్నావు?” అంది.

“రేడియో కొనడం శుద్ధ దండుగ”

“ఎందువల్?”

“కోజుకి ఓగంలైనా—కనీసం—తెలుగులో పాటలు వినడానికి ఆంధ్రులు నోచుకొలేదు. పట్టుమని పదినిమిషాలకంటే రానే రావు. దానికైనా కనిపెట్టెక్కుర్చోవాలి” అన్నాడు.

“యీ రెప్పదూ ఇంతే లెండి. రేడియో కొనేవరకూ ఓ ఆత్మత; కొన్నాక ఓ ఆందోళన. అదిగాక ఈమధ్యేగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వచ్చింది. ఆంధ్రుల అదృష్టమంతా ముంచే వుంది. విచారించండి, మీకు ఓగంలైనా తెలుగులో లభ్య సంగీతంగాని, సినిమా పాటలుకాని విశేష ఆవకాశం కల్పిస్తాం” అంది ఓ స్టేషన్ డైరెక్టర్ లా.

“అది చూద్దాంగా” అని రెబ్బప్రగడ వ్యంగ్యంగా అన్నాడు.

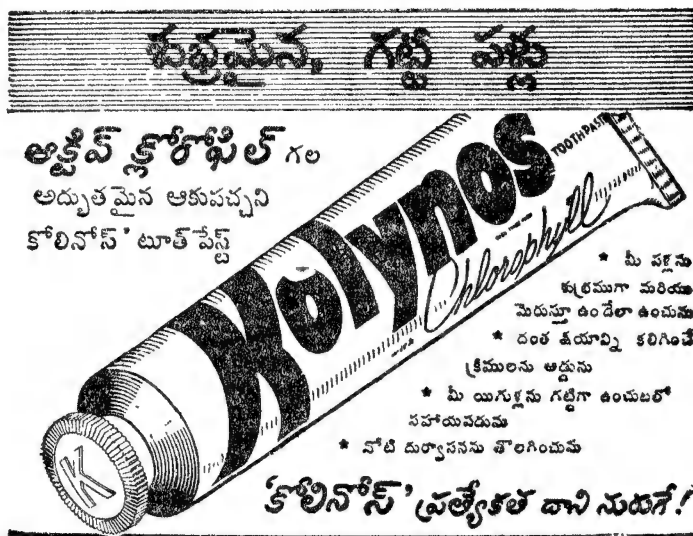
RATNAM'S 'N' OIL

నేపించిన పూర్తి సంతోష సౌఖ్యము లనుభవించగలరు. 1 సీసా రూ. 11-4-0.

ఎడవైపున జాబు వ్రాయండి.

డాక్టర్. రత్నం సన్స్,

మలకపేట బిల్డింగ్స్, హైదరాబాదు - 2.

‘కోలినోస్’ ప్రత్యేక దాని నుదాన!

GR 3029

జియూస్రే మేనర్సు & కంపెనీ ప్రైవేట్, లిమిటెడ్

ఏమోయ్! ప్రాద్దున సేను చ్చిన లెక్కలు బావా అన్నాడు సత్య నారాయణ లో పలకు వస్తూ.

పరిణామం

నీయకండా లెక్కలు అమీచేయించు. అంటూ ఆవిడ ఇంట్లోకి వెళ్ళిపోయింది. సత్యంకు కొద్దిగా బరువుతీసి నటించింది. ఆ విషయం దుట ఎందు వలనో పాఠం

“లేదండీ! మా తమ్ముడేమో... లెక్కల పుస్తకం ఎక్కడో దాచేశాడు. ఇవ్వమంటే ఇవ్వడు. దానికోసమే ఇందాకటినుంచీ, వెతుకుతున్నాను” అన్నాడు మధు కొద్దిగా తడవకుతూ.

“అదేమిటోయ్! పుస్తకం తీసుంటే నువ్వు మానూ పూరుకున్నావా! మరి అజాగ్రత్తగా వుంటే ఎలా? తీయంగానే వెళ్ళి చేతులోనుంచి లాక్కొనక పోయావా?”

“లాక్కొందామనే అనుకున్నానండీ! కానీ అలా చేసేవాడు పూరంతా వినిపించేటట్లు గొంతెత్తి ఏడుస్తాడండీ! అప్పుడు మా అమ్మవచ్చి పూరుకోలేక చెరివొకటి అంటిస్తుంది.”

“నీ తప్పు లేకపోతే నీ స్నేహం దుకు కొడుందోయ్! మరి వింతగా చెబుతావు. సరే కానీ, ఇంట్లోకి వెళ్ళి ఆ పుస్తకం అడిగి తీసుకురా.”

ఇక తప్పేటట్లు లేదు. అయినా మనో అబద్ధం అడిగి తీప్పించుకుందామని “మా తమ్ముడు ఎక్కడ పెట్టాడో నాకు తెలియదండీ. వాడు ఇంట్లో లేడు. ఎక్కడకు వెళ్ళాడో యేమో!” అన్నాడు మధు ఇంట్లోకి తొంగి చూస్తూ.

కొంత మృగా రు బయటకు రానే వచ్చింది. వస్తూనే “ఏమిటిరా! అబద్ధాలు చెబుతున్నావు. కిష్కిగాడు నీ పుస్తకం తీశాడంటావు! అసలువాడు నీ జోలికే రానిదే!”

“ఏమిటోయ్ మధూ! అబద్ధాలు చెప్పటం కూడా నేర్చుకున్నావు” అన్నాడు సత్యం కొద్దిగా పురిమి చూస్తూ.

మధు ఏదో చెప్పబోయాడు. కానీ అల్లి అడు వచ్చి “అది కాగోయ్ సత్యం! ప్రాద్దున నువ్వు అటు వెళ్ళిగానే వాడు ఎక్కడ పుస్తకాలు అక్కడ పడేసి ఆడుకోవటానికి పోయాడు. ఆ పోవటం మళ్ళీ మధ్యాహ్నం దాకా రాలేదు. ఫోజనానికి ఇంటికి వచ్చినప్పుడు నాలుగు చిగాటూ పెట్టాను. లెక్కలు చేసుకుంటూ కూచోమని మొత్తుకున్నాను. వుహు! వింటేగా! అన్న మాటలన్నీ అప్పుడే దులిపేసుకుని, మళ్ళీ ఆ పిల్లలతో బొంగరాలు ఆడుకోవడానికి పోయాడు. ఇక వాడికి చదువేమి వస్తుంది చెప్ప! మరి భయం లేకుండా పోతున్నది. ఇలా కాదుకానీ, నువ్వు వాడికి కొత్త భయం పెట్టు. లెక్కలు చేయక

పోతే, వీపుమీద పెండు పెట్టులు వేయి! రోగం కుదురుతుంది” అంది కోపమంతా వెళ్ళగక్కతూ.

“దెబ్బలు కొట్టి లాభం లేదండీ!” వాళ్ళకు చదువుమీద శ్రద్ధ వుండాలిగానీ.

“అలా అని పూరుకొని లాభంలేదు నాయనా? అంతకంతకు మిలిమిరిపోతున్నాడు. నువ్వు కాస్త భయంపెట్టి చదివించకపోతే లాభంలేదు.”

సత్యంకు నవ్వువచ్చింది తనెంత! తన వయస్సెంత! తన మధుకు భయం పెట్టేవాడా! అతనికి, తనకూ తేడామేమిటి. తన మోసగుల్లు పైసలు పరిత్రకు వెళ్ళాడు! మధు సేమా హైస్కూలులో చేర్పించాలి. ఇద్దరూ విద్యార్థులేగా!...

అలాగేలేండి! అయినా నేను భయం పెడతే ఆనతాడే “అని నవ్వుతూ” ఏమోయ్

బి. విద్యా సాగర్

మధూ! నువ్వు ఇలా చదివితే లాభంలేదు. హైస్కూలులో చేర్చుకోరు. తర్వాత నువ్వు ఏదీ మొత్తుకున్నా లాభంలేదు” మందలింపుగా అన్నాడు సత్యం పెద్దవాళ్ళ ధోరణిలో.

“ఏంటున్నావా! శ్రద్ధగా చదువుకో! పూరికె అల్లిరి చిలరిగా తిరిగితే ఈ యేడు కూడా తప్పతావు. తెలిసిందా!”

“అతని కిమి భయంలేదులేండి! ఈ యేడు తప్పకుండా ప్యాపవుతాడు. ఏమోయ్! అంటేనా” అంటూ చిరునవ్వు వచ్చాడు.

అవునన్నట్లు బిక్క మొహంవేసి తలవూపాడు మధు. కాంతిమృకు ఆపేతువచ్చి మా చిటి నాయన! చక్కగా చదువుకుంటాడు... ఏవో నువ్వు కాస్త తీరికగా వున్నావు కనుక, ఈ మాత్రమన్నా వాడికి చదువుమీద బుద్ధి వుట్టింది. నీబుగం ఎలా తీర్చుకుంటావో కానీ”

“ఇంసులో నాదేముందిలేండి! శిలవుతే కనుక ఈ మాత్రమన్నా తీరుతోంది. ఊరికే కూర్చుని నేను మాత్రం యేమిచేస్తాను.”

“సరే! నాకు ఇంట్లో బోలెడు పనివుంది. వాడిని కొత్తకూచున్న చోటనుంచి లేవ

చెప్పాలంటే షిడీయవడతాడు.

మధుకు వొక లెక్క చెప్పి, యింకో పెండు లెక్కల చేనూవుండుమని చెప్పాడు. ఈలోగా తన మధుకు చెప్పవలసిన ఇంగ్లీషు పాఠం వొకసారి తనలో చదువుకున్నాడు. మధు లెక్కచేసి చూపించాడు. అంతా తప్పింది. తన చెప్పిందంతా వృథా అయింది. సత్యంకు కొద్దిగా చిరాకువేసి

“ఇలాగయితే ఎలాగోయ్! ఇంతకు ముందేగా చెప్పింది. నీకు చెప్పిన కొద్దీ మరి బుర్రపోతున్నది. చెప్పే గ్రహంపు వుండ నక్కరలే!” అన్నాడు కొద్దిగా బాధ పడుతునే.

మళ్ళీ ఆ లెక్క చెప్పి, ఈసారి అర్థమెంతో లేదో వొకటికి పెండుసార్లు కనుక్కొన్నాడు మధుకు ఆపదతి బాగా అర్థమయ్యే దాకా నాలుగు లెక్కలుచేసి చూపించాడు. తర్వాత కాసేపు ఇంగ్లీషు చెప్పాడు.

ఆరోజుకు పారంపూరి అయింది. సత్యంకు కొద్దిగా విసుగు ఎక్కువవుతున్నది. అయినా అది బయటకు చూపించకుండా, మధుకు పాఠం చెబుతున్నాడు. ఎంత చెప్పినా తనకే తృప్తి వుండటంలేదు.

“సరే! రేపు ప్రాద్దున సేను వచ్చేటప్పటికి ఈనాలుగు లెక్కలూ, నీవు చేసి చూపించాలి” అంటూ కుర్చీలోనుంచి లేచి ఇంటిముఖం పట్టాడు.

తెల్ల వెంట్రుక లుండవు

(GOVT REGD)

రంగులనుమాచి మోసపోనద్దు. అది తాత్కాలికమూ మారువానన “మన మోహిని హేర్ ఆయిర్” అనేక వనమూలికలతో ఆయుర్వేద పద్ధతిలో తయారైనది. ౪0 సం॥ వ పయస్సువరకు వెండ్రుకలను నల్లగా వుంచును. ఇదిగాక మెదడుకు దల్లదనము నిమ్మను, ఉన్నాదము, తలనొప్పి వగైరా జబ్బుల రానీయదు. “క్లౌవక క్రి”ని కంటిమాపును వృద్ధిచేయును, కొద్దిగా నెరసివుంటే ఒక సీసా రు. 5.0-0. 3 సీసా రు. 12.0-0. సగము నెరసివుంటే ఒక సీసా రు. 6.0-0. 8 సీసా రు. 15/- వార్షిక నెరసివుంటే ఒక సీసా రు. 7/- ల 3 సీసా రు. 18/- ల చని చేయలేదని బుజువువర్సిన పూర్తి సౌముచాపసు చేయబడును. కోరినవారికి ఫ్రానీ.

GENERAL LABORATORIES,
(P. W) L. O. (Gandharwar H. Bhag.)

పరిచాము.

సత్యం అయితే స్కూలు పైసలు పది
మీకు వెళ్లి వచ్చాడు. వేసంగి కలవులూ
ఇంట్లో భారీగా కూర్చున్నాడు. ఏమీ
తోచకపోతే గుంటూరువెళ్లి వదానూ ఆను
కున్నాడు. కాని తల్లి అడ్డుపెట్టింది. 'కలవు
లూగైనా తీరికగా ఇంట్లో కూర్చోక,
అక్కడికి, ఇక్కడికి ఎందుకు? వద్దు
పోయింది. సరే! ఇక చేసేది లేక వూరికి
కూర్చున్నాడు. మధ్యలో కొంతమర్తగాను
వచ్చి "మా అబ్బాయికి కాస రోజూ వచ్చి
చదువు చెప్పిపో, నాయనా!" అంది. మాట
తీసెయ్యలేక పోయాడు సత్యవారాయణ.
ఒకజేళ్ళ తన మీలలేదన్నా తల్లివూరుకోగు.
దానికి తగ్గులుగానే మచలక్ష్మమ్మగారు
అవిడ ఎదుటే "నాయనా! కాస్త అబ్బాయి
యికి చదువు చెప్పురా! మరి చెడిపోతు
న్నాడు." అంది. సత్యంకు మొదట్లో ఇష్టం
లేక పోయినా, తీరా ఆ అబ్బాయికి పాఠం
చెప్పటం మొదలుపెట్టిన తరువాత సరదా
గానే వుంది. తనువొక్క సారిగా పెద్దవా
డియనట్లు అనుకున్నాడు. తనూబొక మేష్
రియినాను! తననుమోస్తే మధు భయపడ
తాను, ఏమిటో! తనకే సత్య వసోంది. తన
బతుకెంతో! తనెంతో! పదిహేనేళ్ళయినా
నిండుని తనెమిటి! ఒకరి మీద అధికారం
చెలాయించటం మేమిటి!

అయ్యేడు ఎలాగో శ్రమపడి మధుసూ,
హాస్కూలు ప్రవేశ పరీక్షలో పాస్యకు
చేయించాడు. మధు మొదటి ఫారంలో
పోరాడు. సత్యంకు నైతివాద పెద బగువు
తీసిపట్టుంది. తండ్రితన పిల్లవాడు! తన
మూలంగా నయినా బాగుపడినందుకు సంతో
షించాడు.

స్కూలు పైసలు పట్టి పులి తాలు (పక
 తించారు. పట్టం పొయినాను. ఇక
 ఏమి చేయాలన్నది అరికి సమస్య కాదు.
 కోయిగా గుంటూరులో అన్నయ్యగారింట్లో
 టింపి, కాలేజీలో చదువుకోవచ్చు. ఇంకొ

కాలేజీలు ఎప్పుడు తెరుస్తారా అని నీరీ
క్షణాగ్నే పడ్డాడు. ఆ నీరీక్షణలోనే మళ్ళీ
అయిదు వచ్చిన వేసంగి శిలపులు గుర్తుకు
వస్తే మనస్సుకు బాకకలుగుతున్నది. అప్పుడే
తన శిలపులు అయిపోతున్నాయి. తను మరో
పూరుపొతున్నాడు. తల్లిదిగ్దులులవద్దపోయిగా
వుండే రోజులు అంతరించినాయి. అయినా
తన పిచ్చికాని, తనమూత్రం పరాయి ఇంటికి
వెళ్ళటం లేదుగా! సంతతి అన్నయ్య ఇల్లేగా!
కాలేజీలు తెరిచారు. సత్యం గుంటూరు
వెళ్ళి కాలేజీలో చేరాడు. ఇంకా పాఠాలు
మొదలుపెట్టలేదు. సరదాగానే వుంది
రోజూ కాలేజీకి వెళ్ళిరావటం—అయినా
ఎన్నాళ్ళుంటుంది ఈసరదా! క్రొత్తిగా
కాలేజీ విద్యార్థులలో పరిచయ మేర్పరచు
కుంటున్నాడు. పోయిగానే గడుసున్నాయి
రోజులు. ఏకా, చింతలేదు. పెద్దగా ఏమీ
చదువు కోనక్కరలేదు.

ఇరవై రోజులు గడిచినాయి. పాతాలు మొదలు పెట్టాడు. పుస్తకాలు కొనుక్కొని చదవటం మొదలు పెట్టాడు. కొద్దిగా కష్టం గానే వుంది. హాయిగా నాలుగైదు నెలల, పుస్తకం చేతపట్టుకోకుండా తిరిగిన సత్యం ప్రాణానికి ఇది మళ్ళీ జైలులో వేసినట్లుంది. ఇంటిదగర కలవులలో పెందరాజే నిద్రపోయేవాడు. ఇక్కడేమో అలా వీలులేదు. అట్లాగే దీపం ముందు కూర్చుని సత్యం చదవటం మొదలు పెట్టాడు. ఎందువలనో బద్ధకంగా వుంటున్నది. ఒక్కటొక్కడు పిలవాడల్లే పుస్తకం పుచ్చుకు కూర్చోవాలంటే బాధగానే వుంది. అంగులో మాను నెలల పాటు విద్యార్థి దశవదిలి, మేషుడు చూడాలెలగపెట్టిన సత్యానికి ఈ కాలేజీ చదువు మళ్ళీ క్రొత్తగానేవుంది. తనూ అందరిలాగే మళ్ళీ విద్యార్థి అయ్యాడు.

మాకు సెలవపరీక్షలు దగ్గర కొన్న
న్నాయి. సత్యం క్రిందగా చదవటం సాగిం
చాను. కాలేజీలో చేరిన రోజున ఉన్న
ఉత్సాహం ఈనాడు లేదు. బద్ధకం పెరి
గింది. దిపం ముందు కూర్చుంటే నిద్రపస్తు
న్నది. మధ్య మధ్య అన్నయ్య అనే మాటలు
నూరులులాగా సుమృకుంటున్నాయి. తన
అభిమానం దెబ్బతింటున్నది. వుహు! అలా
జరగలానికి పేలులేదు. తనూ పెదవాడవు
తున్నాను.

అనేక రాత్రి సత్యంకు తెక్కలు తెలియక
 బోలే అన్నయ్యను అడిగాడు. కేకరవు
 కూడా చాలా వోషికగా కూర్చుని చెబుతు
 న్నాడు. అయినా సత్యం ఏదో ఆలోచిస్తూ
 పరధ్యాన్నంగా వుండటంవలన, చెప్పేది
 బుర్రకేటంలేదు. 'మౌ' కొడుకున్నావే

కాని, మనస్సు అక్కడలేదు. ఉన్నట్టుండి కేవలరావు ఏదో ప్రశ్న వేశాడు. సత్యం తెలియకపోవడం వేశాడు. కేవలరావుకు కొద్దిగా విసుగుపుట్టినా, పూరుకుని మగ్గో రెండు ప్రశ్నలు వేశాడు. వాటికి తప్ప సమాధానాలు చెప్పాడు. ఇక పూరుకోలేక నాలుగు చివాటూ పెట్టాడు :

“నీకు కష్టం నే తివీదరు వచ్చి నాయిగా! నువ్వు ఈ వూరు చగువుకోటా నికి వచ్చాం!... గోడ్లవెంబడి ఇల్లం వచ్చివల్లు తిరగటానికి కానీ...”

సత్యం అభిమానం దెబ్బతింది. కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి. ఆనాడు మధును తను అన్న మాటలు గుర్తుకున్నాయి!

“ఏమిరా! మట్లాడవేమి! అలా బెల్లం
కొట్టిన రాయిగా పూగుంటావేమి!...
ఈ లెక్క ఎలా చేస్తావో చెప్పు” పురిమి
మాతాడు కేవలం.

సత్యం ఏదో చెప్పాడేకానీ, సమాధానం
తప్పింది. కేశవరావు రెచ్చిపోయాడు.

“మట్టిబుర్ర!... నీకు చదువెంశుకు
వసుందిరా!” అన్నాను.

సత్యం మనస్సులో వినుకున్నాడు. ఎంతమాట అన్నాడు! దాదాపు ఈ మాటలే తను కాంతమృగారి ముందు, మధుతో అన్నాడు. అయితే అలాటి తన మాటలలో అధికారం ధ్వనించి లేదు. జాతిగా బుజ్జగించే ధోరణిలో అన్నాడు. కానీ, ఈనాడు తనే మాటలు పడుతున్నాడు. తనది మట్టిబుర్రలు! హూ! ఎంత చురుకైనగా వుంది.

ఆ రాత్రి అంతటితో పాపం పూర్తి అయింది. కేశవరావు అన్న మాటలూ, సత్యం మనస్సులో ఇంకా బాధిస్తున్నే వున్నాయి. తన దృష్టిలో ఆనాడు మధు తెలివితక్కువ వాడయ్యాడు! కానీ, ఈనాడు తనే అన్నయ్య దృష్టిలో వొక దృఢమైత్యుడయ్యాడు. ఇంతలో ఎంత పరిజ్ఞానం! అనుకుంటూ ఆ రాత్రి కలత నిద్రపోయాడు.

బాల్లి

సావితరి
1929

మేనానాడ, బర్మ, సుష
వ్యాధులకు గారంబుచిక్కు
క్షణగుపలహారం

రెడి కౌ గవాలపురం

మొదటి గోదావరి జిల్లా
(పాతపల్లి, రేలమకుర, ఎంబ్రా)

కలవరపడు స్త్రీలకు

“కుమారి” మాత్రమే
మరుచుకండి. మీ ఆరోగ్యం
రక్షించును. చింతలవనరం
పెం (సాదా) య. 3/-
(స్పెషల్) య. 5/-
(ఎక్స్‌ప్రెస్) 8/-
హాస్పిటల్స్ కింగ్ గుర్రవైకం

Mrs. P. Deves, F.D.S. (AP) Calcutta-40.
స్థానికులు: Indo Medical supplies
No. 3 Pauliappan st. Seven wells
Madras - 1.

ఎనితా వోకేం

విాకు తెలియదని కాదుగాని:

ఉద్యోగాలుచేసి మగవాళ్ళకు సాయం కావటం మంచిదే. కుటీర పరిశ్రమలు, హిండి ట్యూవన్ను, సంగీతం నేర్పట ఇత్యాది పనులద్వారా కొంతమంది స్త్రీలు, ధర్మకు చాలా సహాయం చేస్తున్నారు. కొందరు ఉద్యోగంలో తిరిగే భర్తయొక్క సదుపాయాలు సమకూర్చడము, స్కూలుకు పోయే పిల్లలను సముదాయించుకొనుటకు రోజంతా సరిపడుతుంది. పోగా 12 గంటల నుంచి 2 వరకు ఆమెకు తీరిక ఉంటుంది. మళ్ళీ పని సరిపోతుంది. ఆ తీరుబడి సమయంలో పిల్లలు చిందరవందరచేసిన సామానులు సర్దుకుపోవడమో, లేకుంటే నిలవుంజే సరుకులు అనగా అప్పదాలు, వడియాలు, పచ్చళ్ళు మొదలైనవి తయారుచేసుకోవటమో జరుగుతుంది. లేకుంటే కొందరు శ్రద్ధగల వాళ్ళయితే మధ్యాహ్నం తీరికవేళల పిల్లల ఫ్రాకులకో, దిండువలకో డిజయనులు కుట్టుకోవటం జరుగుతుంది. ఏది ఎలాగున్నా ఉద్యోగాలుచేసి గడించినా, మానినా భర్త తీసుకొచ్చిన వస్తువులు దూబరా చేయకుండా జాగ్రత్తగా వాడి ఇంటిని చాకచక్యంతో గడుపుకుంటే అజే చాలు. కొందరు స్త్రీలు పిల్లలవి, పెద్దలవి బట్టలదగ్గరనుంచి, దినుసుల వరకు అతి దూబరాగా వాడుతారు. ఇట్లాంటి స్త్రీలు భర్త ఏకలేళ్ళకో, ఏ గజ పెడ్డ ఆఫీసర్ అయితే అంత ఫరవాలేదు కాని “ఎంత డెబ్బకు అంత గాలి” అని ఎవళ్ళకు తగ్గఖర్చులు వాళ్ళకుంటాయి. అలా దూబరా చేస్తే యే సంసారీ వేగలేడు. (దూబరా అనగా నా ఉద్యోగం ప్రతి దాంట్లోనూ అని) ప్రతి దమ్మిడి కూర్చుంటేనే రూకలయ్యేది. ఆ ఇండులో వచ్చిందేమిటి అనుకోరాదు.

కొందరు ఆడువారికి వంటనివయం లాగా తెలియదు. వంటకాలు అవసరమొచ్చి

నప్పుకు యెక్కువ చేసుకొన్నా అక్కలేన ప్పుడు కొంచెం తగ్గించి చేసుకోవాలి. కొందరు బియ్యం కొలిచేటప్పుడు, యెడ చారెడు పెడచారెడు బియ్యం పోసేస్తారు. (చారెడు అనగా చేతినిండా అని అర్థం.) వండినది అందరూ తినగా, మిగిలే అన్నం ఇద్దరు తినొచ్చు. అప్పుడు అన్నం మిగిలిందికదా అని రాత్రి తినాలి. లేక పోతే పనిమనిషికి వెయ్యాలి. ఇంక కూరల తిరిగే విషయంకూడా అంతే. చాలదనే భయం కొద్ది యెక్కువ వండడం. అని కాస్త మిగలడం జరుగుతుంటుంది. ఇంక నిత్యమూ ఇల్లు తుడిచిన పెంటతో 4 పచ్చిమిరప

కాయలు అల్లం దొండకాయలు యిలా ఒకటి రెండు చొప్పున పారేస్తూంటారు.

ఆ చేత్తో ఆ పని

ఒకసారి దూరపు బంధువులింటికి వెళ్ళేను. అవిడ నాకంటే పెద్దది. మేమొచ్చా మని చాలా మర్యాదచేసేరు. నల్లుగురు పిల్లలున్నారేమో తగని అల్లరి. కాఫీ కాచి అందరకూ యిచ్చింది. ఆ పిల్లలు కాఫీ ఇంకా కావాలని ఒకటే మారాం. పెద తవ్వ గ్లాసుల్లో కాఫీలు యిచ్చింది. కాఫీ లయాక గ్లాసులు అవీ తోమేందుకు నేను సిద్ధపడ్డాను. ఆమె వద్దంటే వద్దని చేతిలో నుంచి గ్లాసులు లాగేసకొని పసిపిల్ల వానికి పాలిన్నా ఖబుర్లు మొదలెట్టింది. ఆ కాఫీ పాడి పంచదార, ఆ చేత్తోయెత్తి దాచనం దుకు ఎడపిల్లవాడు శుభ్రంగా క్రింద పార బోశాడు. ఆమె లభోలభో మంటూ వాణ్ణి చావకొట్టింది. ఆ చేత్తో ననుక ననుక నే

తలుట సామానులు భద్రం చేసుకోకపోతే పిల్లలకా డెబ్బలు; అటు సరుకు నష్టం అవడం.

ఇంక వంట. అవిడ బూరెమూకుడుతో పోపు వేయించింది. పచ్చడిచేసి కారము చూడమని నా చేతిలో వేసింది. సగం పోపు వేసింది. అప్పుడు నేను రుచి చూశాను. కారం నమోనా అంటింది. ఇంకా సగం మిరపకాయలు మిగిలిపోయాయి. అవన్నీ నష్టమేకదా! నేను వుండబట్టలేక పిన్నీ ఆ మిరపకాయలన్నీ పోవలసిందేనాఅన్నా— దాంతో అవిడకు శోపంవచ్చి “ఏమో నమ్మ యివ్వడంటే ఈకరువొచ్చిందికాని మా పుట్టింట్లో మళ్ళీకు మళ్ళీ మిరపకాయలు పడుండేవి. తిన్నంత తినేవాళ్ళం; ఒకళ్ళ కింతి పెట్టేవాళ్ళం” అని పాతకాలం గొడవలు ఏకరువు పెట్టింది. ప్రతి ఇంట్లో కాక వలు ఏకరువు పెట్టింది. ప్రతి ఇంట్లో కాక పోయినా కొందరిళ్ళో ఇలాంటి రద్దులు జరుగుతుంటాయి. నైయ్యి, నూనె వగైరా సరుకులు పిల్లలకు అందకుండా దాచాలి. లేకుంటే వాళ్ళు నేరిపాలు చేస్తారు. తరువాత వాళ్ళను చితకొట్టినా సరుకు తిరిగి రాదు. వడ్డనలోకూడ చాలామంది యెక్కువగా వడిస్తారు. మరోమాటు తిరిగినా సరే కాని కొంచెం వడ్డించి అది తిన్నాక మళ్ళీ వడ్డించాలి. చాలమంది పిల్లలు పొడద్రు కింద పారపొయ్యటం, హెయిర్ ఆయిల్ సీసాలు బద్దలు గొట్టడం, అద్దాలు బద్దలు గొట్టడం, దువ్వెనలు నేలపెట్టే రాయడం మొదలయిన అలరిపనులు చేస్తుంటారు. అలాంటివి తీసి నప్పుడు నేర్పుగా మరపించి యెడయినా ఆటవస్తువు గాని, తినుబండారం గాని చేతికిచ్చి ఆ వస్తువులు వాళ్ళు చూడకుండ దాచేయాలి. అందులో నేవుంది తిలి నేర్పరితనం. తలులు ఆ చేత్తో ఆ పని చేసుకోటం మంచిది. తలులు యెలాచేస్తే పిల్లలుకూడా అలానే అనుభవిస్తారు. అలా చేయకపోతే తల దువ్వు

అసలుకి ముప్పుతేకుంటే ఆరించినంత ఫలం

కొని నూనె, దువ్వన అక్కడే వదిలేసి, నీళ్లు పోసుకొని నమ్మ తువ్వలు అక్కడే వదిలేసి చదువుకొని పుస్తకాలు అక్కడే వదిలేసి, విడిచిన బట్టలు యిల్ల తా జమ్మేసి చిందర వందర చేస్తారు. చిన్నప్పటినుంచి పిల్లలు ఆ చేత్తో ఆ పని చేసుకోవడం అతి అవసరము. అది నేర్పడం తల్లి విధి.

కొందరు స్త్రీలే పొయ్యిగాని కుంపటి గాని మంటచెట్టి మిగతా పనులు చూసుకొంటారు. దానివలన అనవసరంగా బొగ్గులు కాలిపోవడం జరుగుతుంది. అన్నం ఇంచేసరికి కూరగాని మరేదన్నాగాని సిద్దముగా ఉంచుకుంటే అనవసరంగా బొగ్గులు కాలవు. కొందరు పని పూరితయ్యాక కూడా కుంపటార్పడానికి బద్ధకించి వదిలేస్తారు. దాని వలన చాలానష్టం జరుగుతుంది.

ఆరబెట్టే బదులు

ఊరబెడతారు

కొందరు స్త్రీలు ప్రాద్దుట తడిపిన బట్టలు సాయంత్రం వరకు వదిలేస్తారు. అందువలన బట్టలు చీకిపోవటం జరుగుతుంది. ఆ చేత్తో ఆ పని చేసుకున్నట్లయితే ఇలా జరగాటానికి ఆస్కారం ఉండదు. పెద్ద వాళ్ళ బట్టలు కొని చిన్న పిల్లల బట్టలు కొని ఒక చిన్న చిరుగు చిరిగిన వెంటనే తక్షణంగా కుట్టుకోవాలి. అలా కుట్టుకోవానికి తగని బద్ధకం కొందరికి. 'అడదాని చేతిలో నూది, మగవాని చేతిలో నాగలి ఉన్న దేశంలో కరువు అనేది ఉండదు' అని రష్యన్ సామెత ఊరకే రాలేదు.

ఎవరికి నష్టం?

ఇంక రెండవరకం దుబారా భరించడం మరీ కష్టం. కొందరు స్త్రీలు ఇంట్లో సరుకంతా పుట్టింటికి జేరజేస్తారు. భర్తకు తెలిసినట్లు, కొంత తెలియకుండా కొంతదోచి పెడుతుంటారు. దానివలన ఎవరికి నష్టమో వారికి తెలియదు. పొరుగురు పుట్టిచెట్టే ఏమోగాని, ఊళ్ళో ఊరు అయితే మరీ అన్యాయం. పప్పులో పప్పు ఉప్పులో ఉప్పు అన్నీ అక్కడకి జేరజేస్తారు. ఈ అమానుకురార్లను ఏమనాలి తెలియదు.

ఒక పూల్లో మేమున్నప్పుడు పక్క వాటాలో ఒకశుంజే వారు. భర్త ఆఫీసుకు వెళ్లిగానే చేగోస్తూ, దుబాయిలు మొదలగునవి సగం పుట్టింటికి పంపేసింది. సగం అటకమీద కేక్కించేది. ఆరించి తెచ్చిన అతనికి కడుపారా పెట్టేది, కాదు. ఇంతకన్నా ఉందా అన్యాయం. మా దూరపు బద్ధువు ఒకామె బిదారు వేల రూపాయల ఆస్తి

పుట్టింటానికి పెట్టేసింది. అడపిల డబ్బులినే అధములుంటారా? అని మీరనవచ్చు 'అంతకు తగ్గ బొంతలుండ బట్టే యిలా రాయాల్సివచ్చింది.'

ఇంతకన్నా మోరం

కొందరు స్త్రీలు పల్లెటూరులో (ధాన్యాటం బాగాకలవారు) భర్తకు తెలియకుండా విక్రయం మొదలెడతారు. ఆ పని తాము చేస్తే ఎవరికి తెలియదనుకుంటారు. పిల్లి కళ్ళుమూసుకొని పాలు త్రాగుతూ ఎవరికి తెలియ దనుకుంటుంది. కొని వీళ్ళ దగ్గర కొన్న జనమే వాళ్ళి గౌరవాన్ని మంట కలుపుతారని ఆ అమానుకులకు తెలియదు, భర్త ఆమెకు సరిపడ్డ స్వాతంత్ర్యం ఇచ్చి కావలసిన వస్తువుల కొని

పెడితే ఆ స్త్రీలు అలాంటి నీచానికి పాలు వడరని నా నమ్మకము.

మరొకరకం స్త్రీలు, తమబిడ్డలకు (అనగా ఆడబిడ్డలకు) అతిగా పెడతారు. డబ్బు తెచ్చే అతని కష్ట సుఖాలు కొంచెకూడా చూడరు. ఒక్క మనిషి వస్తే ఖర్చు యెంతి చూపే ఈ రోజుల్లో నెలలతరబడి అవసరమున్న లేకున్నా నెలల తరబడి కుటుంబాన్ని భరించడం యెలాగా అని దూరాలోచనచేసే కత్తి వారికి ఉండదు. ఏది యేమైనా గృహానికి తన భర్త కష్టసుఖాల చూచుకొని వచ్చిన దాన్ని జాగ్రత్తగా సర్దుకొని ఒకనాడు 2 కూరలు తిని, ఒక రోజుకూరలు లేకుండా తినక, నెల మొదట్లో పరమాన్నంతిని నెలాఖరుకు బియ్యం అప్పు చేయక, జాగ్రత్తగా యిల్లు చక్కదిద్దుకొన్న మహిళయే యిలాంటి పించుకొంటుంది. అసలు మోసం చేయకుండా ఉంటే ఆరించి వంత ఫలం. ★

బ్రిటిష్ లో ఆనందానికి అందం గీటురాయి. ప్రకృతి అంతా అందమే. ప్రకృతిలోని అందాన్ని మంచి మానవుడు ఆనందిస్తాడు. 'ఎ థింగ్ ఆఫ్ బ్యూటీ ఈస్ ఎ జాయ్ ఫర్ ఎవర్...' అన్నాడు ఆంగ్ల కవి కీట్స్. అందం అనేది రెండు రకాలు. ఒకటి భగవంతుడు ప్రసాదించినది. రెండోది కృత్రిమ మయినది. కృత్రిమ అందం సహజ సౌందర్యాన్ని ద్విగుణీకృతం చేస్తుంది. (కొంత వరకు మాత్రమే) మనిషి తీరు తెన్ను ఉన్న అందాన్ని నూరురెల్లు రాణింపజేస్తాయి.

***
పి. ఉమా శశి
 (తిరుపతి)

అందం ముఖ్యంగా స్త్రీల సామె. భగవంతుడిచ్చిన అందాన్ని స్త్రీలు సమమైన మార్గంలో ఉపయోగించుకోవాలి. కొందరు స్త్రీలు ఉన్న అందాన్ని వీలయినంతవరకు చక్కగా కాపాడుకొంటారు. కొందరు ఉన్న అందాన్ని వక్రంగా తయారుచేసుకొని పాడుచేసుకొంటారు. ఈ పాడుచేసుకోవడం అనేకరకాలు. సహజంగా ముక్కు వంకర, మాతి వంకర లేకపోయినా మాట్లాడేప్పుడు చేతులు తిప్పుడం, మాతలు తిప్పుడం కొందరికి అలవాటు. ఈ విధంగా చేయడం చూసే వారికి అపహ్యాంగా వుంటుంది. ఇది ఒక

విధంగా అందాన్ని పాడుచేసుకోవడమే అవుతుంది.

ఇంక ముఖ్యమైనది ఏమిటంటే గూని పెట్టడం. ఇది స్త్రీలలో అమితంగా కనిపిస్తుంది. పురుషులలో కూడ లేకపోలేదు. కొని తక్కువ అనే చెప్పాలి. గూని సాధారణంగా ఈ కాలపు విద్యార్థినులలో ఎక్కువగా వుంటోంది. చిన్నతనంలో అడపిల్లలో గాని మొగపిల్లలో గాని ఈ గూని అలా మూత్రమేనా కన్వించదు. అయితే అడపిల్లకి యుక్తవయస్సు వచ్చేటప్పటికి ఈ గూని అనే వివభిజము మొలకెత్తుతుంది. ఇది ఆప్పటికి ఎక్కువగా కాక కొద్దిగానే యుంటుంది. అప్పుడే దీనిని సరిచేసుకోవానికి ప్రయత్నించాలి.

గూని రెండు రకాలు. మొదటిది భుజాల దగ్గర కనిపిస్తుంది. అంటే భుజాలు రెండు ముందుకి వొంగివుంటాయి. ఇంక రెండోరకం గూని నడుముదగ్గర వుంటుంది. నడుము నిటారుగా వుండకుండా ముందుకి వొంగి వుంటుంది. మొదటిరకం గూని కొందరు స్త్రీలలో కనిపిస్తుంది. రెండోరకం మరి కొందరిలో అగుపిస్తుంది. ఈ రెండూ కలిసి కొందరిలో వుంటాయి. గూని పెట్టడం కూడ, సిగూలో, వయ్యారంలో ఒక భాగం అని కొందరి స్త్రీల అభిప్రాయం. కొని ఇది శుభవస్తువు. గూనిపెట్టే ఎంత ఘోరంగా వుంటుందో చెప్పలేం. గూని మనిషులు ఎదుటివారికి చాలా అసహ్యంగా కన్పిస్తారు.

పసుపు: కొన్ని ఉపయోగాలు

స్వబ్బులు, పొడల్లు, వచ్చిన తరువాత మనలో చాలామంది నవనాగరికతకు చెప్పి మన పూర్వ సంప్రదాయాన్ని విడిచిపెట్టేస్తున్నాం. ప్రకృతి మనకు ఇస్తున్న వస్తువుల అందాన్ని ఉపయోగాల్ని విస్మరించి కృత్రిమమైన వస్తువులకై మోజు పడుతున్నాము. మనచుట్టూ ఉన్న అమూల్యవస్తువులను ఉపయోగించుట మామకొంటున్నాం. అట్టి అమూల్యవస్తువుల్లో పసుపు ఒకటి. హిందూస్త్రీలు యుగాలతరబడి కుభకారాల్లోను, పూజలకు, కొన్ని ఆహారపదార్థాల్లోను ముఖ్యంగా పసుపును వాడుతున్నారు.

అయినా ఈనాడు నాగరికత విషయమై విర్బుడ దురభిప్రాయాల మూలంగా మనలో చాలామంది స్త్రీలు పసుపును విధిగా విడిచిపెట్టవలసిన అగత్యం యేర్పడింది. తెగించి ధైర్యంచేసి వాడితే కాలేజీ విద్యార్థుల విమర్శలు, వేళాకోళాలు, పేర్లుపెట్టడం—కాళిక, భద్రకాళి, అమ్మోడు—ఇత్యాది పదజాలవాడి భరించలేకుండా వున్నారు. మంచి చెడ్డలు తెలుసుకోకలిగినవాళ్ళ సంస్కారం ఉన్నవాళ్ళు ఛాపన తత్వం ఆరంభమవుతున్నామనుకున్నవాళ్ళూ కూడా పసుపు వుపయోగించినవాళ్ళని చూచి నిర

నా స్నేహితురాలు ఒకమ్మాయి వుండేది. ఆ అమ్మాయి తెల్లగా, అందంగా, తీర్చిదిద్దిన కళ్ళతో, కలకలలాడే ముఖంతో ఎంతో చూడ ముచ్చటగా వుంటుంది. కానీ ఏంలాభం? ఆ అమ్మాయికి విపరీతమైన గూని. తెచ్చిపెట్టుకున్నది. ఆ అమ్మాయిని చూసి నవ్వుడల్లా జాలివేస్తుంది. దీనికి దారితీరా అని అనిపిస్తుంది. మొహం బాగా లేకపోయినా గూని కనక లేకపోతే ఏమనిషి నయినా చూడముచ్చటవుతుంది. అదే అందం. అందులోనే ఆనందం.

గూని, యుక్తవయస్సు వచ్చేటప్పటికి ఆడ పిల్లలలో కొద్దికొద్దిగా కనిపిస్తూ వుంటుందని చెప్పాము. నిజమే. ఈ గూని పోవడానికి ముఖ్యంగా తల్లిలు శ్రద్ధతీసుకోవాలి. నా చిన్నప్పడు మా అమ్మగారు నేను గూనిపెట్టి నవ్వుడల్లా వీవుమీద ఒక్క దెబ్బ వేసేవారు. దాంతో చటుక్కున నిటారుగా కూర్చునే దాన్ని కన్నడతే ప్రతివని సులువవుతుంది. అలాగే తల్లిలు కొంచెం శ్రద్ధవహిస్తే ఈ గూనిని రూపుమాపవచ్చు. ★

నీస్తున్నారు. 'మాటువాళ్ళు' వలె టూరి వాళ్ళంటారు. కాని మంచిగా మాట్లాడేవారు లేకపోలేదు, "ఈ ఇల్లా లక్ష్మీదేవిలావుం దిస్తే. తెల్లరిమాస్తే మన-పోపాలే పోతవి" అనేవాళ్ళు.

క్రియకు ఈ పసుపు మనం శరీరాలం కరణకు వాడటంలేదు సరిగదా గృహ కృత్యాల్లోకూడా ఎంతవరకూ తగించేశామంటే గడపలకు (గుమ్మాయి) రాయటం కూడా బద్ధించి, మానేసి రంగులు పూసేస్తున్నాం.

సుగాని ప్రభావం (తాత్పర్యం)

మానవశరీరానికి పసుపు వివిధ వుపయోగాలు : రోజూ వాడే వాళ్ళకు పసుపు ప్రత్యేక కాంతి, సౌందర్యం, ఇచ్చుటేగాక చర్మమునకు మృదుత్వం ఇస్తుంది.

పసుపు ముఖ్యంగా క్రిమిసంహార - ఎట్టి చర్మవ్యాధినీ దరి చేరనీయదు. అందుకే చాలా వ్యాధుల్లో పసుపు ముఖ్యంగా వాడతాము. గడ్డి, చిడుము, దురదలు, మచ్చలు, కోళి, గడ్డిలు, వణములు, కండ్లకలకలు, శిరోభారము పొగొట్టడంలో, రాకుండా చేయడంలో దీని ప్రభావం అత్యద్భుతం.

నిత్యం పసుపు ఉపయోగిస్తే చర్మవ్యాధులు - అనగా గడ్డి, చిడుము వర్గరాలు రావు. అవి వున్నచో త్వరగాపోతాయి.

శిరోభారం, పడిశములకు

పసుపుజలిన వేడినీళ్ళతో (అందులో కొంచెం వాముకూడా జల్లాలి) ఆవిరిపట్టినచో ఎటువంటి శిరోభారమైనా, పడిశమునా, దగ్గు పడిశం రెండూ వున్నాయేమందూ లేకయే పొగొడుతుంది. ఇది ఉదయాన్నే పరగడుపునే చేయాలి.

విధానం : వెడల్పు మూతిగల పాత్రలో సగంవరకూ నీళ్ళపోసి మూతపెట్టి మరగకాచి అందులో రెండుచెంచాల పసుపుగుండ, ఒక చెంచా వాముపోసి, దించివేసి ఆ ఎత్తుకు సరిపోయే పీటమీద రోగిని కూర్చోబెట్టి దళ సరి దుప్పటిలేక రగని, గాలి చొరకుండా పూర్తిగా రోగిమీద కప్పివేసి పాత్రపైన మూత తీసివేసి ఆ నీటిలో ఎర్రగా కాలిన ఇటుకలు, ఒకదాని తర్వాత మరొకటిగా, మూడు ఇటుకలు వరకూ వేయాలి. రోగికి

చెమట పూర్తిగా పట్టుంది. (ఆవిరివల్ల వూసిరి సలపకపోతే ముక్కు దగ్గర గాలికై కొంచెం సందు వుంచాలి) తర్వాత దుప్పటి తీసేసి తల, శరీరం పొడిగుడ్డతో పూర్తిగా తుడిచేయాలి. ఎంతటి బాధకరమైన శిరోభారం, దగ్గుపడిశం, (స్వల్ప జ్వరంకూడా వుండవచ్చును పర్వాలేదు) అయినా తగ్గిపోతుంది. ఒకసారికి పూర్తిగా తగ్గనిచో మరునాడు మళ్ళా ఇదే విధంగా చేయాలి. 10 సం॥ మైబడిన వారికి ఇలా చేస్తారు.

2 సం॥ల లోపు చంటి పిల్లల పడిశం, శిరోభారాలకు—

పాల ఇంగువ నీటిలో నానబెట్టి దానిని శిరస్సుమీద (మాడులేక తాగువమీద) పట్టువేసి దానిమీద పసుపుగుండ జల్లితే ఒకపూట కల్లా పడిశం, జ్వరం, దగ్గు, తగ్గిపోతాయి.

ఆ పడిశం, రొంపగాని కొంచెం తీవ్రంగాను, భారం ఎక్కువగాను వుంటే పాల ఇంగువకు బదులు ములగచెక్క నిజరసం పట్టువేసి దానిమీద కొంచెం పసుపుగుండ అద్దాలి. ఒకపూటకల్లా మరేమందు అవసరం లేకయే మంచి గుణం ఇస్తుంది.

పండ్ల సలుపులు

పసుపుకొమ్ము దొరగా, నిప్పులమీద కాల్చి, నమలితే పళ్ళ సలుపులు, ఇగుళ్ళు వెంబడిరక్తం కాయట తగ్గిపోవును.

శుభ్రమైన గుడ్డ (తెల్లనిది, మంచిది) పసుపునీళ్ళలో తడిసి, కలిగిన కండ్లను ఆ గుడ్డతో తుడిచిన ఉపకాంతి కలుగును. బాధ తగ్గును. పసుపునీళ్ళలో కాచి, తీయగా వచ్చిన లేట కషాయంతో కండ్లను కడుగుచుండిన కలక త్వరగా తగ్గిపోవును.

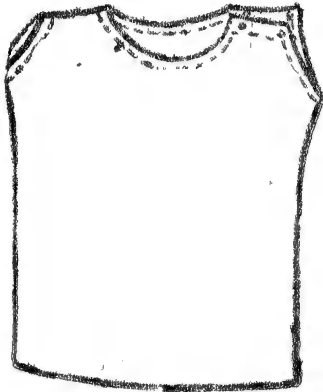
పసుపుముద్ద తడిది, దెబ్బతగిన కంటికి కట్టిన, వాపు, నీరు కారుట, కంటిగుడ్డు ఎర్రబడుట తగ్గును.

పసుపుగుండ, సున్నం కలుపగా వచ్చిన పొరాణి, గోరుచుట్టి, మడమ క్షౌలలకు, మాడలకు వేసి కట్టిన నొప్పి, బాధ తగ్గించును. 4 లేక 5 దినములు విడవకుండా కట్టిస్తూ తగ్గిపోతుంది. కట్టు మాత్రం తడిగానే వుంచాలి. ఎండకూడదు.

తేలు కాటుకు

తేలుకుట్టినవారికి పసుపునీళ్ళు వెల్లం కలిపి ఒక గ్లాసుడుయిస్తే బాధ వెంటనే తగ్గి (42-వపేజీ చూడండి)

జ్ఞానవి వచ్చింది కనుక పిల్లలకి ఆహారం పట్ట
చూపినంత (తద వాక్ సీతు, దుమల వివ
యంలా హాదా చూపాలి. ఏదాదిలోపు
పిల్లలకి ఉదయం పెనరపిండి, నూనె నలు
గుతో నీళ్లుపోసినా, సాయంకాలం మటుకు
వార్లని నీళ్లలో ఆటేనేపు వాననీయకుండా

త్వరగా గొరవెచ్చటి నీటితో స్నానం
చేయించి, బబ్బుతో ఒళ్లుదద్దటం మంచిది.
నీళ్లుపోసిన వెంటనే శుభ్రంగా తుడిచి పాపకి
తేనీ పొడరువేసి పల్లెటి జాబ్బాలవంటివి
తొడిగి కాస్త చల్లగాలి వచ్చేవోల, వడ
తిగలని జాగాలో పడుకోవెడితే హాయిగా
అడుకుంటారు.

పిల్లలకి వేయవల
సిన జాబ్బాలు, బస్సు
మనం యింట్లో పట్టు
కుంటే వయం, బజా
రులో కొనాలయకుం
టే సాధారణంగా

వారకపు. కష్టమొద దొరికినా ఒక్కొక్కటి దగ్గర దగ్గరగా రూపాయి ఖరీదు
చేస్తాయి. అంతకంటే ఒకటి రెండు గజాల
తెల్లని పల్లనిబట్ట, గాస్క్ లాంటిది
తెప్పించుకుని, తీరిక వేళ్లలో కుటుకుంటే,
స్వతంగా కుట్టి తొడిగామన్న తృప్తిగాక,
కొంత ఆదాహాదా—

పిల్లలకి కావలసిన పొడుగు, వదులూ
కొలతలు తీసుకుని బట్టని రెండు పారలుగా
మడిచి దాన్ని కొలతల ప్రకారం మందర
ముక్కలు కత్తిరించుకోవాలి. తర్వాత మెడ
చంకలు కత్తిరించుకోవాలి. కొలతలు కావల
సినదానికన్న రెండం గుళా లు ఎక్కువ
తీసుకుంటే, ఆనక తడిసినపుడు బట్ట కురచ
బోయినా జాబ్బా వదులుగావుండి, పిల్లలకి
బావుంటుంది. చిన్న పిల్లలకి బట్టలు ఎంత
వదులుగా ఉంటే అంతమంచిది!

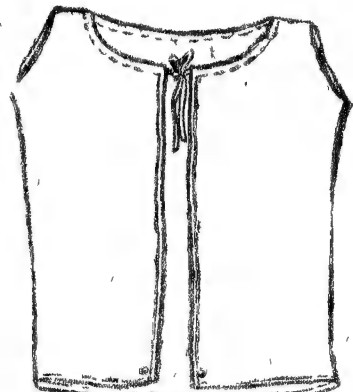
జాబ్బా మెడ మనం మూడురకాలుగా
కత్తిరించవచ్చు.

మొదటిది; అరకు మోస్తరుగా మెడపెట్టి,

దానిక ఎడమభుజంపై ఓపేరింగ్ పెట్టాలి.
మెడ కాస్త యిరుకయినా భుజంకూడా
ఓపేరింగ్ ఉంటుంది. కాబట్టి తల తేలికగా
దూర్చవచ్చును. ఈ భుజం పై న రెండు
(వెన్ బటన్స్ (టిక్కు బతాములు) ఒకటి
మెడవైపు, రెండోది మేజాన్ని కలిపే
వోటా— కుడితేచాలు. దీనికి, మెడకు,
చుట్టూ చంకలకి కూడా వేరే అరంగుళం
వెడల్పుగల ముక్క, మంచివేపున, గట్టి
కుట్టుతో అరకుపెట్టాలి. తర్వాత వానిని
అంతే అరకువేసిన ముక్కని తిప్పి, రెండో
అంచు మడిచి సుళ్లా మంచివైపు (రైట్
సైడ్) మొదటిరైసు కుట్టాలి, మొదటిరైసుకు
కాస్తదూరంలో రెండోరైసు కుట్టాలి.
కుట్టుకూడా, దగ్గరగా, చంకరలు లేకుండా
ఉండేలా, క్రెద్దగా కుట్టాలి. ఇట్లా డబుల్
రైస్ వేసి చేరేముక్కలు అతికి కుడితే—
కాస్త (క్రమయినా— రెడీమేడ్ కి తీసి
పోవు. మిగతా అంతా పల్చగా ఉండి యీ
కుట్టిన జాగామటుకు మందింగా ఉంటుంది.
కనుక, చూడటానికి జాబ్బా బాగుంటుంది.
కుట్టుకూడా చక్కగా వస్తుంది. అలాకాదు,
ఉరికి మడిచి కుటుకుంటామంటే మరి
మీ యిద్దం. (బొమ్మ 1)

రెండోరకం మెడ గుండ్రని మోస్తరుది.
భుజాలతిర్వాత వైద్య మెడ కత్తిరించి, ఒక

వెడల్పు వట్టి అరకువేయటం—ఇదికూడా
మొదట మంచివైపు అతికి తిరిగి లోపలికి
మడిచి కుట్టాలి. దీనిలో బొంబుగాని, లేపు
గాని ఎక్కించాలి. తొడిగినతరువాత మెడకు
కావలసిన వదులుంచి దూముడి వేయాలి.
ఇది తొడిగితే మెడచుట్టూ కుచ్చెళ్లులా

(వెనుకవైపు నుంచి)

ఉండి చూడటానికి బాగుంటుంది కూడా;
దీనికి భుజముపైనే మడిఉండాలి. ఈ రకం
వాటికి వంటి వదులు ఎక్కువ తీసుకుంటే
మెడ దగ్గర చాలా
కుచ్చెళ్లువచ్చి బాగుం
టుంది. (బొమ్మ 2)
మూడోది. వైదాని
లాగే పెద్దమెడ కత్తి
రించి, బొంబుపెట్టి,
నిపుతూ రిగాట వెన్.

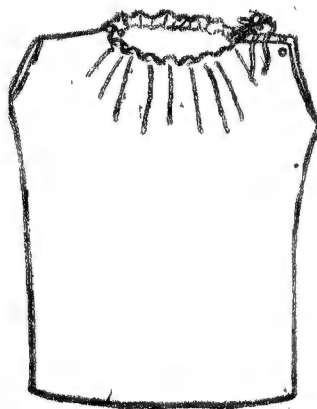
గా కత్తిరించాలి. దీనికి మడి వెనకకి వస్తుంది.
నిపుతూ మిగతాభాగంలో రెండు (వెన్
బటన్లు పెడితే సరిపోతుంది. ఈ రకం
ఇంకా మెడనిలవని పిల్లలకి యొక్కవ ఉప
యోగం. మొదటి రెండు రకాలు తొడిగితే
మెడ జాగ్రత్తగా పట్టుకు తొడగాలి. అలా
కాకుండా, నిద్రపోతున్నా తొడటానికి
నీలుగా యిది ఉంటుంది. (3 వ బొమ్మ)

ఏదాది, ఏజరం పిల్లలకి ఖచ్చితంగా
బబ్బుతో స్నానం చేయించాల్సిందే! రెండు
పూటలా! (ఎంత కనిపెట్టుకు చూస్తున్నా
వడక వచ్చిన పిల్లలు మట్టిలోకి వెళ్ళక మాన
రుగ) నీళ్లుపోసిన తర్వాత వాళ్ళకి లాల్చీల
వంటివి, పల్లెటి చొక్కాలు తొడిగితే
చూడఘుచ్చటగా ఉంటారు.

ఏమయినా, యీ ఉక్కలకి కానికి
పిల్లల చర్మం పేలుతూ ఉంటుంది. పిల్లలు
యిసుకలో, మట్టిలో ఆడుతూ ఉంటారు.
కనుక తల్లులు వార్లని—కొంచెం కాల

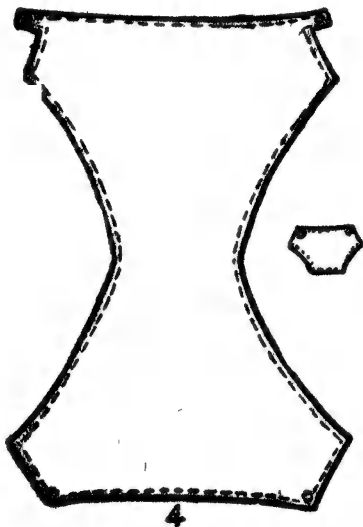
వేసవిలో పిల్లల దుస్తులు

వి. మధులత
(గుంటూరు)

తాగు

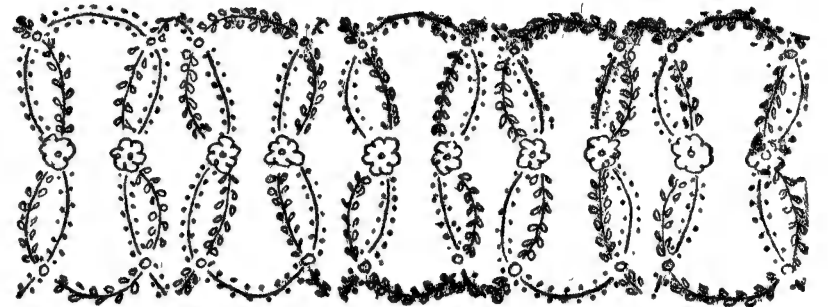
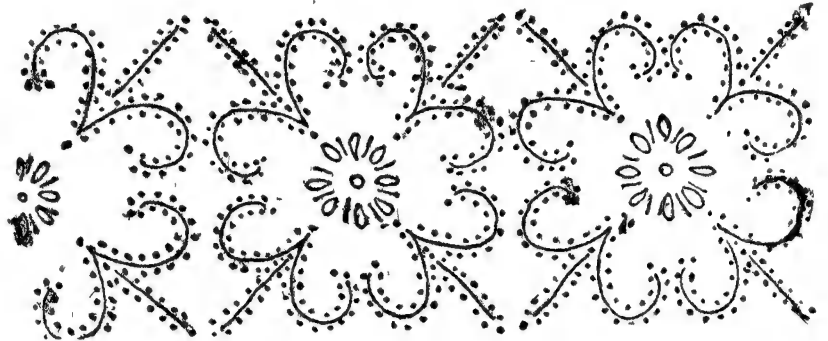
వ్యక్తి కలల పిల్లలకు లాగులు తొడగటం, నిమిషనిమిషానికి అవిమర్శలం ఇబ్బందిగా ఉంటుంది. పిల్ల నలగకుండా, మొలతాడు లోంచి గోచీలా పెట్టనవసరం లేకుండా ఈ పక్కబొమ్మలో చూపిన పద్ధతిలో (ఫ్రెన్ బట్టన్ లాగులు తయారుచేయవచ్చు. అభ్యంతరంలేనివాళ్ళు పాతచీరలూ పంచెలూ కూడా చింపి వీటిని తయారుచేయవచ్చు. బొడుదగ్గర పాటకవారం కొంత తీసుకుని, దాన్ని రెండుతోళాగించండి. ఆ ప్రకారం, బట్టని ఈ బొమ్మలో చూపిన ఆకారంలో కత్తిరించాలి. నాలుగువేపులా అంచులు లోపలికి మడిచి రెండు వరసల మట్లు చేయాలి. ఇవ్వమున్నవారు పెసింగ్ చేపు కొని, సన్నటి అంచులువేస్తే కంటికినదరు

గానూ ఉంటుంటుంది. కత్తిరించడంలో ఒక వేపుకాత్రం, టిక్కుబొత్తములు అమర్చడానికి నీలుగా అరంగుళం ఇటూ అరంగుళం అటూ తోకలుపెట్టిలేమంచిది. రెండు జుట్ల (ఫ్రెన్ బట్టన్లు, (టిక్కుబొత్తములు) తెచ్చి, బటన్లుఉండే భాగాన్ని ఈ తోకలకి వేసి కుటుంబించాలి. వాటికి ఎడటివేపున రెండు పెడబొత్తములు అమర్చాలి.

ఇవ్వకు పాతకి ఇది తొడగడం విత్తుడం చాలా సులభం.

పి. దుర్గ, (మద్రాసు)

తాళ్ళు వెంకట మహాలక్ష్మి. (కాకినాడ)

పులిహారవిండి

పులిహారవిండి మధ్యాహ్నంపూట తిక్కునకు బాగా ఉపయోగపడుతుంది.

కావలసిన సామానులు :

వియ్యపు రవ్వ $\frac{1}{2}$ కేరు, నూనె $\frac{1}{2}$ కప్పు, చింత పండు రీ వలలు, వచ్చి మిరప కాయలు రీ, ఎండు మిరపకాయలు రీ, తడి పప్పు $\frac{1}{2}$ కు, కనగపప్పు, మినపప్పు, ఆవాలు, కర్కపాకు, అల్లము ముక్కలు, వేసుపు వెండ లైస్ పోపు సరంజామా.

గిన్నెలో కొద్దిగా నూనె వేసి పొయ్యి మీద పెట్టాలి. నూనె కాగినతరువాత అర్ధ కేరు నీళ్ళు గిన్నెలో పోసుకోవాలి. నీళ్ళు కలిగితే కాగిన తరువాత కొలిచివుంచుకున్న రవ్వ అందులో పోసి కలపాలి. గిన్నెలో నూనె వెయ్యకుండా పెడితే, గిన్నెకు పిండి అంటుకుంటుంది. ఉప్పుకు పిండికి మైత్రగా కాకుండా విరుగుగా చేసుకోవాలి. పిండి వుడికిన తరువాత ఒక పెడల్పాటి కళాయి పళ్ళెంలోకి తోడుకోవాలి. చల్లారిన తరువాత ఒక నూనె పసుపులో రెండు నూనెల నూనె వేసి కలికి, వడ్డెంలో ని

పిండికి పట్టించాలి. ముందర చింతపండును నాన పెట్టుకోవాలి. ఈ నానిన చింతపండును చిక్కగా పిసికి గుజ్జ తీసి, ఉడక పెట్టాలి. ఉడక పెట్టేటప్పుడు వచ్చి మిరపకాయలు నిలుపుగా సన్నగా తరిగినవి దానిలో పెయ్యాలి. తగినంత ఉప్పు కూడ వేయాలి. ఉడికిన పులుసును పిండితో కలపాలి. కొంచెము పెడల్పాటి గిన్నెలో $\frac{1}{2}$ కప్పు నూనె వేసి పొయ్యిమీద పెట్టాలి. నూనె కాగినమీదట ఎండు మిరపకాయలు ముక్కలుచేసి నూనెలో వేసుకోవాలి. వేగిన తరువాత కనగపప్పు, మినపప్పు పెయ్యాలి. అల్లము ముక్కలు, తడిపప్పు, ఆవాలు, కరివేపాకు, ఇంగువ పొడి కూడ పెయ్యాలి. ఈ పోపు వేగినతరువాత పిండిలో పోసి కలపాలి. కలిపిన తరువాత కళాయి గిన్నెలో పెట్టి మూతపెట్టాలి. తేకపోతే వాసన పోతుంది. ఈ పులిహార పిండి మరు వాటికి కూడ పెడిపోదు.

ఎస్. బ్యాలాదేవి, [మద్రాసు.]

మూ ధ న మ్మ కా లు

ఈ నవన కాలములో గూడా మనవాళ్ళ మూ ధ న మ్మ కా లు చూస్తే నాకు చాలా ఆశ్చర్యంగా వుంటుంది. భర్తలకి ప్రమోషన్లు రాకపోయినా, ఉద్యోగాలు దొరక్కపోయినా, పరిశులు ప్యానుకాక పోయినా, చివరికి ఇంట్లో విలువైన వస్తువులు పోయినా కూడా భార్య దురదృష్టానికి అంటగట్టి ఆమెని సాధించే మనుష్యులను ఏమనాలి చెప్పండి?

మాకు తెలిసినవాళ్ళింట్లో కోడలు కావరానికి వచ్చిన నెలరోజులకి మామగారు పోవటం, తిర్యగ్త ఆడబడుచు తలచెడి ఇంటికి రావటం ఇలాగే రెండు మూడు సంఘటనలు జరిగాయి. అంత దుఃఖములోనూ ఆ అత్తగారు ఇవన్నీ తన కోడలు కాలు మంచిది కాకపోవటంవల్లనే జరిగాయని ఆ అమ్మాయిని నిరసనగా చూడటమే కాకుండా, భర్తకి గూడా నూరిపోసింది. ఆ అమ్మాయిని బానిసగా కనాకష్టంగా చూసేవారు. ఆమె ఏ కుభి కార్యానికి వచ్చినా "నీ చెయ్యి మంచిదికాదు. నువ్వేమీ ముట్టుకోకు" అని అనేసేవారు. ఆ అమ్మాయి తన ఉనికి మంచిదికాదన్న దిగులుతోనే మంచంబట్టింది కూడా.

బాగా చదువుకున్నవాళ్ళు కూడా ఇలా మూ ధ న మ్మ కా లుతో తమ బాధపడుతు ఇతరుల్ని అవస్థపెడుతూ ఉన్నారు. బాగా చదువుకుని మంచి వుద్యోగము చేస్తున్న ఒకాయన, సరిగా పనిచేయకపోవటంవలన ప్రమోషను రాకపోతే దానికి భార్య దురదృష్టమే కారణమని, ఆమెను నానా హింసలు పెట్టి, ఆమెను సుఖపెట్టక తన సుఖ పతక ఎప్పుడూ ఆమెను చీవరించుకొనే వాడుట, ఈవిధంగా భార్య దురదృష్టాన్ని నిందిస్తూ కూర్చోనేకన్నా బ్రద్దగా పట్టు

దలతో, కష్టపడి పనిచేసి అభికౌరుల మెప్పు సొందితే ప్రమోషను ఎందుకురాదు? తన జీవితంలో భార్య తనకు సహధర్మచారిణి అనీ, ఆమెను గౌరవించాలనీ ప్రతివారూ తెలుసుకోవటం అవసరం. తన వృద్ధిలోకి వస్తే, భార్యకి మాత్రం సంతోషం కాదా, వృద్ధిలోకి రావాలని కోరుకోదా అనే విషయం మొగవాళ్ళకి తెలియాలి.

చంద్ర (కర్నూలు)

కట్నంబేరంనుంచి ఆస్తిబేరానికి

27-3-1957 వారపత్రికలో ప. నూ|| శెట్టిగారు తెలియపరచిన అభిప్రాయాన్ని చదివి చాల ఆశ్చర్యపోయాను. కట్నాన్ని మించిన ఆస్తి స్త్రీ మూలంగా లభిస్తున్నప్పుడు కట్నాల గొడవ తగ్గవచ్చునని అభిప్రాయపడ్డారు. అంతే, స్త్రీ మూలంగా ఏదో ఒకవిధంగా ధనాన్ని ఆజిస్తున్నారన్నమాటేగా. స్త్రీకి ఒక గౌరవమైన స్థానాన్ని కల్పించడానికి ఆవట్టం ఉద్దేశించబడిందేకాని స్త్రీకి వరాస్వేష్యులలో సహకరించడానికి కాదుగా. వారి దృష్టిలో నుంచి మానే ఇకమీద కట్నం బేరం నుంచి ఆస్తి బేరంలోనికి మానవులు దిగజారుతారేమోనని అనుమానం బయలుదేరుతుంది. ఎక్కువ కట్నం తెచ్చే పిల్లనే చేసుకుందుకు పురుషులు ఎలా అంగీకరిస్తున్నారో అది విధంగా ఎక్కువ ఆస్తి పొందకలిగే పిల్లనే చేసుకునేందుకు ఇకమీద కృషి చేస్తారనే విషయంలో సందేహానికి తావులేదు. ఆస్తి లేదు కనక, కట్నం లేదు పెరగవచ్చును. ఎక్కువ ఆస్తి పొందకలిగే కన్యనే వివాహము ఆడేందుకు నేటి ఆధునిక యువకులు తయారవుతుంటే ఆస్తి పొంది లేని నిర్భాగ్య పోదరీమణుల సంగతి ఏమిటి?

విద్య, నణ, రూపములు వచ్చినప్పటికి కూడ, కట్నం కొరతగా కుదిరేసంబంధాన్ని వదులుకునే పెద్దమనుష్యులు వున్నంత కాలం కట్నాల సమస్య పరిష్కారమయ్యే ఆశలేదు. నేటి ఎక్కి కట్నం పితాచం మూలముగా చితికిపోతున్న కుటుంబాలనుగూర్చి, కన్న కుమార్తె వివాహము ఏ విధముగా చెయ్యవూ అని మనోవ్యధతో బాధపడే తల్లి తండ్రులగూర్చి, కట్న పితాచానికి

ఆహుతి అయ్యే నిర్భాగ్య యువకుల గూర్చి ఉపన్యాస మిచ్చినంత మాత్రాన కట్నాల సమస్య పరిష్కారమవుదు. "కష్టపడకుండా లభించే ధనలక్ష్య"మీద ఘోష తగిలాలి. ఎన్ని శాసనాలు వచ్చినా మానవత్వములో మార్పు రానంతకాలము కట్నాల సమస్య అపరిష్కృతంగానే ఉంటుంది.

డబ్ల్యు. వి. రంగనాయకమ్మ, (ఆముదాలవలస)

జనతాబుండిలో రెండవ తరగతి

కొందరు వ్యక్తులు సారకాయకోతలు తెగకోనేస్తుంటారు. గొప్పలు చెప్పాలనుకునేవారు అవి అవతలవారికి కాస్తయినా సమ్యకకలిగించేట్లు చెప్పాలేగాని మరి హద్దుదాటి కోనేస్తూంటే అసలు బండారము బయటపడుతుంది

మొన్న నీమధ్య నేను మాస్టే హితరాలు వస్తున్నదని రయిల్వేస్టేషనుకు వెళ్ళాను. రైలు లేటని తెలియటవలన వెయిటింగ్ రూములో కూర్చున్నా. నాప్రక్కనే ఒకామె, ఇద్దరు పిల్లలు (ఆమెతమ్మళ్ళు) వచ్చి కూర్చున్నారు. ఇక మొదలెట్టింది వాళ్ళ తమ్మళ్ళతో, వారు నెలవులకు తన వూరువనే వారిని గోజుకెన్ని సినిమాలో, షిక్కార్లో తీసుకెళ్ళేది, వారికిష్టంలేక పోయినా వారిచే గోజుకి ఎన్ని లడ్డూ, మిరాయిలూ, వగైరా వగైరా తినిపించేది, ఇంకా ఇంకా ఏమేమో చెప్పుకుపోతోంది. సరే, అప్పటికి ఆమె మాటల్లో నిజముండొచ్చు అని అనుకున్నా. కాని ఆమె ఏలూరు వెళ్ళగోరి తన తమ్మళ్ళతో సామానంత, రైలు వచ్చాక నేకండు త్రాసు కంపార్టుమెంటులో పెట్టించమని చెప్పతూ, తద్వక్తానులో ప్రయాణము చేయుట ఎంతకష్టమో వారికిచెప్పి, హుకుం బారీచేసే సరికి నాకు ఆమె అంతవరకూ ఆడివమాటలు ఎంతవరకూ నిజమో తెలుటకు అట్టికాలం పట్టాలి. ఎందుకంటే, ఆమె ఎక్కడోయిన రైలు జనతా ఎక్స్ప్రెస్. అందులో నెకండ్ క్లాస్ ప్యాజెలోనే ఎక్కుతుండటం. అది వరస.

ఎమ్. వి. ఆర్. రోజా

విజయనగరం

నారసింహ తేహము

బంగాదుత్ చేరినది మేహము, నితాక, నిస్సత్తవగైరా హరించి. బలము రక్తివృద్ధి కల్గించును. 20రు, డబ్బీరు 3-4-10. పోస్టేజీరు. 1-0-0.

పి. న. పి. అండ్ కో, (ఆయుర్వేద సమాజం) పెరిడేపి (హోట్లు) - నెల్లూరుజిల్లా.

‘చుట్టలు వస్తున్నాడు బాగ్’ అన్న వ్యాసం చదివాను. ఆ వ్యాసం నాకు చాలా నచ్చింది. రచయితకి నా హృదయపూర్వక అభినందనలు.

ఆ వ్యాసం చదువుతుంటే ఆకస్మాత్తుగా రెండు పెరిలక్రిందట జరిగిన అనుభవం గుర్తొచ్చింది. అందుకే ఆ మెగారు ఇలా వ్రాసారు, అని అనుకోవచ్చును. ఈమధ్య మా మరదిగారి పెండ్లి అయింది. పెండ్లి కుమార్తెను హైదరాబాద్ తీసుకెళ్ళినాము. ఆమెతో మేనల్త బక్క ఆమె వచ్చారు. ఆ మేనల్త చాలా పెద్దవారు. అన్నీ తెలిసిన వారు. ఒకరోజున మా పెండ్లి వుంటే ఆ వూర్లో చూడడాన్ని చెప్పా పెండ్లి కుమార్తె ఆమె మేనల్త మా ఆడబడులు నేను యిద్దరు స్నేహితులు మొత్తం ఆరుగురం బయలుదేరి వెళ్ళాం. తీరా వెళ్తే మా పెండ్లి పుట్టినింటికి వెళ్ళినట్లు ఆ ప్రక్కయింటివాళ్ళు తెప్పి వారు. తిరిగివచ్చేద్దామనుకుంటుంటే ఆ ప్రక్కయింటి వారు “కుర్చీపైకి మీ స్నేహితురాలు లేకపోతే నేమీ కానేవు కుర్చీపైకి” అంటూ చాపవేసి చాలా మర్యాదచేశారు. మాటలనందున మా మామ గారు తెలుసుకుని మా అల్లగారు తెలుసుకుని వెనకటి పంకతులు అన్నీ చెప్తూ ఫలానా వారి కోడలిని విగదా అని అంటూ చాలా ప్రేమగా మాట్లాడినారు. మేము ఇంక వెళ్తాం అని బయలుదేరుతుంటే ఉండండి కాఫీతీసుకుని వెళ్ళవచ్చును అని అంటూ వద్దన్న కొద్దీ బలవంతముచేసి కాఫీ పెట్టడాన్ని రేచివేశారు.

ఆమెకు 4 నురు చిన్నపిల్లలు. వాళ్ళ నందరినీ ఆడుకోసుటకు పంపి ఆమె పోయ్యి అంటించి కాఫీపెట్టారు. నేను యిల్లు అని చూస్తూ వంటిట్లోకి వెళ్ళాను. వాతో వచ్చిన వాళ్ళంతా, హాలోనే కూర్చున్నారు. వంటిట్లో ఆమెతో మాట్లాడుతూ అక్కడే కూర్చింది పోయినాను. కాఫీకాచి గ్లాసు లలోపోసి అక్కడే కూర్చుని ఉన్న నాకు ఒక గ్లాసుయిచ్చి హాలోకి వాళ్ళకి పట్టుకెల్ల యిచ్చినారు. నేను తొగి గ్లాసు అక్కడనే పెట్టి నేనుండగానే ఆమె తిరిగివచ్చి ఏమండీ కాఫీ బాగుండలేదా అని అన్నారు. ఎందుకు

రమ్యలో అడపిల్లలకు ఆటలంటే చాలా ఇష్టం. పాకకాలల నిర్వాహకులూ అందుకు తగ్గ ప్రోత్సాహం ఇస్తారు. మాస్కోలో ‘టివీ’ మండలంలో ఒక పాకకాల ‘వాలీ బాల్ టీమ్’, ఆటకీ సన్నాహాలు చేసుకుంటోంది.

బాగోలేదు. నేను త్రాగేసినానే అని అంటే వాళ్ళంతా త్రాగలేదండి ఏదోవాసన వస్తున్నదంటూ అక్కడే పెట్టేశారు, అని ఆమె చాలా చిన్నబుచ్చుకుంది. నేను వెళ్ళి చూడునగా గ్లాసులన్నీ అలాగేవున్నవి. ఏమిటి? ఆవిడ అంత ప్రేమతో యిస్తే త్రాగకుండా ఉన్నారే, అని అడిగితే ఏమిటో వాసనవస్తోంది అని అంటూ ఏంపాడివేశారు? బిల్లువేశారా? అని పెండ్లికూతురు మేనల్త అంటూ వుంటే తతిమావాళ్ళు ఏవ్వరూ ముట్టుకోలేదట. ఇంత మర్యాదచేసిన ఆమెగారి మొఖము చూసేసరికి నాకు చాలా సిగ్గయినది. యిటు చూస్తే కొర్రచుట్టాయి. అటుమాస్తే కొర్ర స్నేహము. ఏమిచేయటకు ఏమి అనడానికి నోరురాలేదు. ఇంకనాకు అక్కడ ఉండి బుద్ధికాలేదు. అందరం వెళ్తుని చెప్పి రేచినాము. ఈలోగా ఆమెగారు తాంటూ లము పట్టువరైతే తీసుకోవచ్చును. మీకు చాలా శ్రమకలిగించానుండి, అని అంటే

ఆమెగారు నవ్వుతూ కాఫీమాడ త్రాగలేదు. తాంటూమైన తీసుకోండి అంటూ అందరికి యిచ్చారు. ఆమె నవ్వుతూవున్నా ఆమెకు చాలాకష్టము కలిగినదని ఆమె మొఖమే చెప్తూవున్నది. ఆమె ఎంతో తెలిసినవాళ్ళ మనుకొని చాలా మర్యాదచేస్తే ఆమెమనసు కాస్తలో బాధపెట్టామే. ఇది అంత వావల్ల నేగదా అని నామనసు చాలా బాధ పడింది. అలావుంటారు కొంతమంది చుట్టాలు.

★
యస్. వి. లక్ష్మీదేవి. (విజయవాడ)

పైటోడెంట్

దంపతీములను
సంహరించే పండ్లపాడి
శ్రీనివాస క్రైమికల్నికల్స్
అమిటేడ్. మద్రాసు-30

★ పసుపు: కొన్ని ఉపయోగాలు ★

(37-వ పేజీ తరువాయి)

పోవును. ఇందు తేలు విడిచి పసుపు విరిచే గుండు. పసుపువల విడిచి దువ్వలితాలు తేకుండా పెరిగి వాడతారు.

పెక్టిన్-ఎర్రగా కాలిన నిప్పుల మీద వసుపుగుండవేయగా వచ్చిన పొగ కుట్టిన చోట వట్టిచిన తేలువిడువ వారింతును.

వసుపుకొమ్మ నిప్పుల మీద కొట్టి నోట పెట్టి కొని ఆ పూట మింగిన, గులగావచ్చు దిగులు, గొంతుకలోని శ్రమల తగ్గించును.

పచ్చి పసుపు, గాంధారి దుంప (డిక్టే కొన్ని చోట అడవిపులి అంటారు) కలిపి నూరి కంతులపై వేసి కట్టిన దువ్వమాంసం కరిగి పోవును. లేదా పగిలి పైకి పెట్టివేయవచ్చును.

శోచిమచ్చలు

కోళి సాధారణంగా మందులవల పోదు. శరీరాన్ని ప్రత్యేకంగా ఏదానికై పోయినా కోళి వున్న వ్యక్తులను చూస్తే అనవ్యయంగా కనబడతారు.

పొంగించిన వెలిగారం, పచ్చి పసుపు నూరి ఆ ప్రదేశంలో పూస్తే పోతుంది. కొందరికి త్వరగా పోవును. కొందరికి కొంతకాలం రాయాలి.

మేహమచ్చలు సకాలంలో నివారణ చేసుకోకపోయిన శరీరతత్వం పూర్తిగా మారి పోయి దీర్ఘకాలాల్లోకి నిస్సంచేహంగా మారుస్తుంది. మొగ్గగా వున్నప్పుడే త్రుంచివేయాలి.

పచ్చిపసుపు కొమ్మను కుంభంగా కడిగి బ్రహ్మ చెముడుపెట్టు (ముదిరినది) మానులో ఒక వారం రోజులు వుంచితే ప రోజున ఆ కొమ్మ పెత్తీసి 2, 3 రోజులు నీడను ఆరనిచ్చి నీళ్లతో ఆరగదీసి ఆరారుగా మచ్చల మీద పూసిన మచ్చలు క్రమేణా చర్మంలో కలిసిపోతాయి. 15 సం|| ల లోపు వాళ్ళకు చాలా త్వరితంగా పోతాయి. పెద్దవాళ్ళకి విడవకుండా కొంతకాలం వాడాలి.

స్త్రీలు నిత్యం పసుపు శరీరాన్ని పూసుకుంటే అపస్మారం (Hysteria) రాదంటారు. ఎంతవరకూ నిజమో వుపయోగించవలసి వుంది.

మృత్యువాతబడెనున్న అతిసారరోగులు, కలరా రోగులు (ఏరోగంలోనైనా పర) కాళ్ళచేతులు చల్లబడి పోవుచూ శరీర వుష్ణ గ్రత తగ్గిపోవుచున్నప్పుడు అరిచేతులకు అరికాళ్ళకు పసుపుగుండ పెట్టి కలిపి దుద్దిన శరీరం ఉష్ణగ్రతను పెంచి అపాయనంండి కొనాడును.

కొన్ని కొన్ని గ్రామాలలో అంటు వ్యాధులు ప్రబలంగా వున్నప్పుడు ఆయా గ్రామ ప్రజలను నిలుపుతారు. (నూకొలకుడు

పరవేశమృ వగైరా దేవతలు) ఆశమయ్యలో గ్రామంలో వాళ్ళందరికీ పసుపుబొట్టు పెట్టారు. గ్రామం పేరులో (అమ్మవారి పేరు చెప్పి) పసుపునీళ్లు జలుతారు. పసుపు ముద్దలే అమ్మవారి ప్రసాదంలో ఒక భాగంగా పంచి పెట్టారు. ఇలాచేస్తే వ్యాధులు తిరోముఖం పట్టుటకూడ కలదు.

ఇది అమ్మవారి మహాతు విలాపున్నా ఆ వ్యాధుల క్రిములను చంపేసేది ఈపసుకే. ఇట్లు చేయుట వల్ల గ్రామ పారిశుధ్యం యేర్పడి అంటువ్యాధుల క్రిములు పసపు ధాటికి ఆగలేక చూరించిపోతాయి.

కొత్త ఒరిస్తే

వరాకాలంలో తరచు మనం నీళ్లలో వాస్తూ వుండుటచే కాళ్ళ ఒరిసి వుండేర్పడును. ఆ ఒరిసిన కాళ్ళకు పసుపురాస్తే తగ్గి పోతుంది. ఒరియకుండా చేయుటకు నిత్యం పసుపు కాళ్ళకు పూసుకొనుట మంచిది (ఒరిసిన పాదాలకు కొన్నిచోట పసుపు, మంచిమానె కలిపి రాస్తారు.)

బాహ్యోపయోగానికిగాక పసుపు లోపలికి కూడ వాడవచ్చును. అయితే కొద్దిగ వెగటుగా ఉంటుంది.

మనం కొన్ని వంటకాల్లో రంగు వస్తుందనే అభిప్రాయంతో పసుపు కలుపుకొంటాం. పులిహోర, కొబ్బరి పచ్చడి వగైరాలే. యే అభిప్రాయంతో వుపయోగిస్తామో దాన్ని వందపెట్టు గుణం మన శరీరాన్ని ఇస్తుంది. జీరినీ పీ కలుగజేయును. రక్తాన్ని కుభ్రపరచును. హృదయానికి (Heart) బలం చేకూర్చును. ఉబ్బు

రోగాన్ని దరిచేరనీయదు.

కొన్ని ఔషధాలకు యుక్తాను క్త అనుపానంగా పసుపు తప్పనిసరిగా వాడతారు. మధుమేహరోగులకు పచ్చి పసుపు రసం వాడతారు. వాత శ్రేష్ఠ లక్షణాలతో వున్న అజీర్ణములలో (పులపతేకుండా చేస్తారు) తాలింపు అన్నం పెట్టే తగ్గిపోతుంది.

తలపోట్లు, శిరోవాతాలు

స్త్రీలయినను, మలేరియా జ్వరాల్లో కూడా భరించలేనట్టి తలపోట్లు వస్తాయి. అట్టితరి వేడి అన్నం పసుపు కలిపి గుడ్డలో మూటగట్టి శిరస్సును కాయించో ఉపశాంతి కలుగును. కొందరికి పూర్తిగా తగ్గిపోవును.

మన్యం ప్రదేశాలకి వెళ్ళేవలసినప్పుడు పసుపు, మిరియాలు వేసి కాయిన నీళ్ళు త్రాగితే మన్యపు జ్వరాలు రావు.

ఇట్టి బహుళ వుపయోగములు పసుపుకొద్దే పసుపు నిజంగా స్త్రీలకు స్నేహితురాలు, వైద్యురాలు. ఇంటికి లక్ష్యకాదు; అన్నకషాలోపడి ముగ్గిపోతున్న యిల్లాలి తల్లి బొట్టు కూడ అమ్మవలసిన పరిస్థితి యేర్పడప్పుడు ఆ మంగళీ నూత్ర పవిత్ర స్థానాన్ని పసుపుకొమ్మ అలంకరించి ఆ యిల్లాలి కషాలో భాగస్తురాలై ఇంటికి కాంతినిచ్చి, ఓదార్పుచున్న పసుపును నిర్లక్ష్యం చేయుట భరించరానిది.

సబ్బులు, పొడిగు, స్నాన విరి విగా వుపయోగించుచూ, సవనాగరి కులమని భావించేవారు రోగాలని అధికడబ్బు ఖర్చుపెట్టి కొనుక్కుంటారని తెలుసుకొనుట చాలా మంచిది.

మన పూర్వాచారాలని మరిచిపోవద్దు. వాటియందలి గొప్పదనమును గుర్తించుట యేంకైనా అవసరం. ★

శ్రేణ సంపదకు

రీటా తుదికృతులను వివిధ రీతి నిరుపాద వెండుకంను వెండు ఉత్తమమైన హెయిర్ టానిక్. ఈ వెండుకం రాతం, వెరయుట, దుండు, బలకం, పేనుకొడుకు, ఇంకను తంవెండుకలకు సంబంధించిన వసు న వ్యాధులకు రీటా అపూర్వముగ వనిచేయును. వేసకునేది వాడి గుణమును పొందియున్నాడు. మీరుకూడా వేసండియే రీటా వాడుకు.

రీటా

హెయిర్ టానిక్

మేలుకొలుపు

మేలుకోరా! బాబు! మేలుకో! రండీ!
మేలుకో! నాయనా! మేలుకొనవయ్యా!
తెలవార జొచ్చినది చలి నడల జొచ్చినది!
కలరవమ్మల పక్షికుల మెగురజొచ్చినది!...

మంద మందమ్ముగా మలయానిలమువీచె,
ఒయ్యారి కలయరా చల్లి మ్రుగ్గులురీర్చె...
ఉదయూది శిఖరాన ఉదితమైన ఉషస్సు
చదువువలె న్వచ్చ ప్రకాశరేఖలు దిద్దె..

ఈ ప్రకాంతపువేళ నది నీవు చదివినను
నీ ప్రాయమంతమాదనుక స్మృతిలోనిలుచు...
ఈ ప్రభాతావసర హిమవాయు వీధిలో—
విప్రమంత్రోచ్చారణములు బహుభావలుకు...

నిదుర చాలునుగాని నీలింక నడక దిగి,
వదిలముగ పాఠములు తలచుకొని బడికిపో!...
నిదుర ముఖదాయకము కదర! కాదంటినా?
చదువునంధ్యలు విడిచిపెట్టడవా నిదురకై?...

ఏడుగుజ్జముల రథమెక్కి ఉదయాద్రివై
వేడితెలుగుల ప్రసాదించుచున్నా డీనుడు...
ఇనుని సారథి అనూరుని-కళాపాతులతో
కినిసి ఘటగ త్రసాగను అశ్వనైకము!...

మునుగుడుప్పటి విడిచి ముద్దుగా మేలుకో!
పసిడిబూమ్మపు నీవు భావిభారతనేర!
మేలుకో రా! బాబు! మేలుకోవయ్యా!
మేలుకో! నాయనా! మేలుకొనవయ్యా!

'సె జు పొ బ్బ'

నైమిశ కారణం
లో చాలాకా
లం క్రితం ఒక
నక్క జీవిస్తూ వుం
డేది. ఆ నక్కకు

నాకలలనకం

జాలా నీకేం-చీకూ
లింకా లేనివాడివి
వస్తా! అనేసి నల్ల
పోయిందికాకి.

ఈ స్వర్గం ఏమి
తో చూడాలను

ఆ అడవిలో చక్కని నివాసం
వర్పడ్డది. చిన్న జాతియూ,
ప్రక్కనే మంచి నీటి
కొలనూ, చక్కని గాలి-అన్నీ
చెట్లూనూ. ఎక్కడికో పోయి
వదన్నా మాంసం తెచ్చుకుని ఆ
పూటకు ఇంత తిని, రాత్రికి కాస్త
దాచుకుంటూ ఆ కొలనులో నీళ్లు
త్రాగి త్రేణుస్తూ ఆ ఒక్క నక్క
ఆ ప్రాంతంలో సుఖంగా వుండేది.

ఒక నాడు మిట్టమధ్యాహ్నం
ఎండలో తిరిగి ఇంటికి వచ్చింది
నక్క. ఏదో కాస్త ఆహారం తిని,
ఇన్ని నీళ్లు త్రాగి చెట్టు క్రింద
కూర్చునేటప్పటికి దాని ప్రాణానికి
ఎంతో హాయి అనిపించింది. "ఎంత
చల్లగా వుంది-ఏమి గాలి!" అను
కున్నది-నక్క. నక్క కూర్చున్న
చెట్టుమీదే ఒక కాకి కూచుని,
"ఏమిటి నక్క-బావా-ఏమిటో అంటు
న్నావే?" అన్నది.

"ఏమిటో అనటమేమిటమ్మా -
ఈ సుఖం చూడు. నీకు చస్తే ఇటు
వంటి చోటు ఎక్కడా దొరకదు.
ఎంత హాయి - మనస్సుకు యెంత
సంతృప్తి!" అన్నది నక్క. ఈ
రూటకు కాకి పకపకా నవ్వింది.

"భలేవాడివి నక్క-బావా-ఇదేనా
సుఖం? ఇంతకంటే సుఖంగా,
హాయిగా వుండే చోటు నువ్వు
చూడలేదా?" అంది కాకి.

"ఊరుకుందూ నువ్వు నీ మాట
లూనూ. ఇంతకంటే చక్కనిచోటు

ఇంకా వుండటం ఒకటా" అన్నది
నక్క.

"అజేం శోద్యం బాబా! నీకు
తేలికేమో, 'స్వర్గం' అని ఒక
చోటు వుంది. అక్కడటా - ఎంత
సుఖం అనుకున్నావు. అక్కడ
రాత్రి వుండదట-ఎప్పుడూ కడుపు
నిండా చక్కని తిండటం. అప్పరసలట-
స్వర్గాలట - ఉద్యాన వనాలట-"
నక్క నోరుతెరుస్తూ "ఏమిటి - ఏం
పేరన్నావు?" అన్నది మధ్యలో.

'సుకుమార్'

"స్వర్గం అనీ, నే నెప్పుడూ
చూడలేదులే. అంతా చెప్పకోగా
వినటమే. నా మొహానికి స్వర్గం
ఒకటా బావా!" అంది విచారంగా
కాకి.

నక్కకు బాగా ఆశ కలిగింది.
ఆ స్వర్గం ఏమిటో చూడాలని
దానికి అనిపించి - "ఏమాత్రం
దూరమో!" అన్నది.

"ఆ-ఎంతలే. నువ్వు తల్చుకుంటే
ఎంతసేపు-ఇదిగో ఇట్లా తూర్పుగా
పోయావంటే-"

"నువ్వు తారాదూ నాలో సర.
దాగా" అన్నది నక్క నవ్వు
మొహంతో.

"అమ్మో-నేను నీతో స్వర్గాలూ
నరకాలూ తిరుగుతూ కూచుంటే
నాకు తిరుతుందా బావా! పిల్లలను
చూస్తుకోవాలి. సంసారం గొడ

కున్నది నక్క. చూడటం కాదు -
నెలో నెండు నెలలో హాయిగా
అక్కడ గడిపి రావాలని కూడా
పూహించింది. సరే, యిల్లంతా
కాస్త జాగ్రత్తగా నద్దుకుని, ఎవరూ
తన కొంప పాడుచెయ్యకుండా తగు
కట్టుదిట్టాలు చేసుకుని స్వర్గానికి
బయల్దేరింది నక్క!

పోగా పోగా, పోగా పోగా -
కొంతదూరంలో నక్కకు ఒక
కుండేలు కనిపించింది. ఆ కుండేలు
అక్కడ హాయిగా ఆడుతూ పాడుతూ
ఏదో తింటూ, గంతులు వేస్తున్నది.

"ఏంరా అల్లుడా!" అన్నది
నక్క.

"ఓహో-మామా-ఎక్కడికేమిటి
ప్రయాణం" అన్నది కుండేలు.

"స్వర్గానికి పోతున్నారా - వస్తా
నేమిటి ఎంచక్కా" అన్నది నక్క.

"అమ్మో-నాన్న చావ బాద
తాడు. ఐనా నీతో నేను రానుపో.
నువ్వు జిత్తులమారివి!" అని పాతి
పోయింది కుండేలు.

కొంత దూరం పోయే సరికి
నక్కకు చిన్న చెట్లూ, ఆ చెట్లు
మధ్య ఓ యిల్లూ కనిపించింది.
'ఇదేనా ఏమిటి స్వర్గం' అనుకు
న్నది. అక్కడ దానికి హాయిగా
వుందనిపించింది. దానికి అక్కడ
తియ్యని నీళ్లు చెడుపులో దొరికినై.
"ఆహాహా!" అనుకున్నది. ఇంతలో
ఒక ఉడతపిల్లి కనిపించింది నక్కకు.

“ఏం-తాతా ఇలా వచ్చావు?” అన్నది ఉడతపిల్ల.

“ఓరి నీయిల్లు బంగారం గానూ- నువ్వట్రా? బౌరా చూడూ-స్వర్గం అంటారు-అంటే ఇదేనా?” అన్నది నక్క.

“ఎబ్బే-ఇది స్వర్గం కాదు. ఇంకా పో” అన్నది ఉడత.

‘ఇదేదో ఈ వో టే ఇంత హాయిగా వుంటే, ఆ స్వర్గం ఇంకా ఎంత హాయిగా వుంటుందో’ అనుకుని బయల్దేరింది నక్క.

వెళ్లగావెళ్లగా ఒక పూరు ఎదురైంది. అంతకు పూర్వం నక్కకు ‘పూరు’ అంటే తెలీదు. దానికి ఆపూరు అంతా చాలా వింతగా అబ్బురంగా కనిపించింది. ఏదో యిల్లా, మనుషులూ, బట్టా-వీధులూ అవన్నీ చూసి ‘ఇదేనన్నమాట స్వర్గం’ అనుకున్నది. ఇంతలో దానికంట ఓచిరుకప్పవడ్డది. “బుల్లోడా! స్వర్గం అంటే ఇదేనా ఏమిటి?” అన్నది.

“ఛీఛీ-ఇదేం స్వర్గం నామొహం. ఇంకా పో.” అన్నది చిరుకప్ప. నక్కకు ఆశ్చర్యం వేసింది. ‘ఇదే మిటి-ఈవోటు ఇంత హాయిగా చక్కగా అందంగావుంటే-ఇదీ స్వర్గం కాదూ! ఐతే, ఆస్వర్గం ఇంకా ఎంత గొప్పదో అనుకుంటూ ముందుకు పోసాగింది నక్క.

ఆపూల్లోకి పోనుపోను ఒకచోట దానికి పెద్ద భవనం ఎదురైంది. ఆ భవనం చాలా ఎత్తునవుండి-అందంగా కలకలలాడుతున్నది. అంతటా పూలమొక్కలు చెట్లూ-ఏమిటో రంగురంగులుగా కనిపిస్తున్నై. “ఇదా స్వర్గం - ఎంత బావుంది” అనుకుని చుట్టూ కళ్లు

తెరచుకుని ఆశ్చర్యంగా చూడసాగింది నక్క.

ఇంతలో దానికి ఒక చిలక కూయటం వినిపించింది, అటూ యిటూ ఆత్రంగా చూడసాగింది. ఆచిలక “అటూయిటూ చూస్తావేం-నీతల వైకెత్తి చూడు!” అన్నది. నక్క మోరపైకెత్తి చూడగా దానికి చిలక కనిపించింది. ఐతే అది ఎందులోనోవుంది - దానిచుట్టూ ఏదో చువ్వలు బిగించబడి వున్నై.

“ఓహూ-ఏం అదృష్టం తల్లీనీదీ! ఎన్నోళ్లాయి వుంటున్నావు ఇక్కడ?” అని బంధువు ప్రశ్నించి నట్టు అడిగింది నక్క.

“పుట్టుకనుంచీ ఇక్కడే!” అన్నది చిలక.

“వెధవ బ్రతుకులు మావి. ఎంత అదృష్టం చేసుకుని పుట్టావో-అవును గాని-అదీమిటి అందులోవున్నావు!” అన్నది నక్క.

“పంజరం” అంది చిలక.

“పంజరం అంటే?”

“చూస్తున్నావుగా - బందిఖానా. నాకు నీలాగా స్వేచ్ఛా ఏమన్నానా- ఇందులోపడి ఏడుస్తున్నాను. ఆ అడవుల్లో, చెట్లనీడల్లో ఎంత హాయిగా వుంటున్నావో కద!” అది కన్నీరు కారుస్తూ ఆచిలక.

“ఆమాటకు నక్క గొల్లున నవ్వి-” చిలకలాంటి దానివి-నీకేం వచ్చే? నిజేపంగా వున్నావు. స్వర్గంలోవుంటూ ఏడుపేమిటి?... స్వర్గమో స్వర్గమో అని కలవరిస్తూ చస్తున్నా నేను!” అన్నది.

“చూశావుగా స్వర్గం-ఇదీస్వర్గం. ఈ బందిఖానానే నాకు స్వర్గం. నా బ్రతుకేం ఎట్లా గూకాలిపోయింది గాని-నీమాట చూసుకో. ఎవడన్నా

చూశాడంటే, అమాంతం కాల్చి పారేస్తాడు!”

“కాల్చి పారేస్తాడూ! ఏం-స్వర్గంలోకూడా కాలుస్తారాయేం?” అన్నది నక్క ఆత్రుతగా.

“అమాయకుడవయ్యా నువ్వు. ఇది స్వర్గం అనుకుంటున్నావా - కాదు-నరకం! త్వరగా ఇక్కడ నుంచి పారిపో. ఈపూరు దాటి, అక్కడ అడుగు చెబుతారు. నా మాట విను! పో” అన్నది చిలక ఆత్రంగా. నక్కకు పంచప్రాణాలూ ఎగిరిపోయినట్టు విపోయినై. ఇదీ స్వర్గంకాదా-పైగా ఇక్కడనుంచి పారిపోవాలా!- మారు మాటాడకుండా నక్క బయటకు పరుగెత్తి పారిపోయింది.

నక్కకు విసుగుపుట్టింది. ఇదే మిటి-ఏదిఛూచినా స్వర్గం కాదుట- అది యింకా ఎంతదూరమో ఏం ఖర్మమో! కానీ చూతాం. ఆ స్వర్గంలోనే జీవితాంతమూ వీలయితే పడివుంటా’ అనుకుని నక్క పూరు దాటి, మరో అరణ్యంచేరుకున్నది. ఆరాత్రి తెల్లవారేదాకా, ఓచెట్టు క్రింద నిద్రపోయి మళ్లీ బయల్దేరింది.

కొంతదూరం పోయేసరికి దానికి ఒకమునీశ్వరుడు తపస్సుచేసుకుంటూ కనిపించాడు! ‘స్వర్గానికి పోవాలంటే ఇతన్ని అడిగితే ఇంకా ఎంతదూరం వుందో చెబుతాడు’ అనుకుని ప్రక్కనేవున్న నదిలో స్నానంచేసి శుచిగావచ్చి-

“నమస్కారం, మునీశ్వరా!” అన్నది నక్క.

ఆయన కళ్లు తెరిచి “ఎవరది? ఏంకావాలి?” అని అడిగాడు.

“నేను నైమిశారణ్యంనుంచి వస్తున్నాను ప్రభూ. స్వర్గానికి

అపరాధము

[దక్షిణాదిలో ఒకానొక నగరం లోని హోటలు, కుటుంబాలకోసం ప్రత్యేకించబడిన ఒకగదిలో యాత్రీకులు నలుగురూ కుర్చీల్లో కూర్చున్నారు]

రా: పైపై మెరుగుల్ని బట్టి కూర్చున్న దొంగ దివ్యమైన హోటల్లాకనిపిస్తోంది. చప్పనికూరలు తిని చనిచెడిపోయిన నాలుకకు కొంచెం కారంతగిలితే బాగుండును. ఏమంటావు గోపాలం!

గో: నా కంఠటి దురాళ లేదు రామారావు! కదుపులో కొక్కులు తవ్వేస్తున్నాయి. తినదగినదే దిబ్బరికినా చాటు.

రా: దొంగినట్టేవుంది! హోటల్లో అయ్యదుకీ తెలుగుమాటలు అర్థమైతే అప్పటిమాట! ఏనా మగ

పాత్రలు:

రామారావు

జానకి—అతడిభార్య

గోపాలం

యశ్వీణి—అతడిభార్య

వైదర్

దంతవైద్యుడు

వాళ్లు మీరైనా నాలుగు ఆరవ మాటలు నేర్చిపెట్టుకుని ప్రాంతం యిప్పుడింత చిక్కుండేది కాదండీ!

రా: చిక్కులకేమిలే జానకి! లోకంలో ఎన్ని చిక్కులున్నాయో

పంచురాంత్రకం

రాజారాం

అన్ని ఉపాయాలూ వుండితిరుకాయి గో: రక్షించావు రామారావు! నీ బుర్రకేదో ఉపాయం తట్టిందన్నమాట!

రా: బుర్రంటూ వుంటే ఉపాయాలకేం తక్కువ గోపాలం! తెలుగుభాష తమిళులకీ, తమిళం తెలుగువాళ్లకీ అర్థంకాకపోవచ్చు. కానీ ఉత్తరభ్యవంలో ఎస్పీమోల దగ్గరనుంచీ, మధ్య ఆఫ్రికాలో బిగ్గిల నరకూ అర్థమయ్యే భాష ఒకటుంది.

రు: ఏమిటన్నయ్యా అది?

రా: అదే సైగల భాష!

గో: ఊరుకోవయ్యా, రామారావు! అంతకంటే మంచి పద్ధతి లేకపోలేదు.

రా: ఏమిటది?

గో: ఏముంది! నువ్వేం కావాల్సివుంటుంటే, దాన్ని బామ్మ గా కాగితంపైన గీచేయడమన్నమాట!

రా: ఓహోహో, చిత్రలేఖనమా! కానీ ఇందులోనూ చిక్కులేకపోలేదు గోపాలం! నువ్వేలైతే కావాలనుకుంటావో, నరిగ్గా దానిలాగే బామ్మ గీయాలికదా!

గో: అవునుమరి! తెలుగులో 'అవు' అంటారు. అరవంలో 'మాడు' అంటారు. అవు అంటే అరవవాళ్లకీ, 'మాడు' అంటే ఆంగ్లంకీ అర్థంకాకపోవచ్చు. కానీ మాటలు కట్టిపెట్టి బామ్మ గీచేస్తే? నాకు తెలిసినంతవరకూ విషయ

నా కథాంశం

బోతున్నాను. ఆస్వర్గం ఇంకా ఎంత దూరంవుందో ఎల్లా పోవాలోకాస్త చెప్పి పుణ్యంకట్టకొండి మహాశయా!" అన్నది నక్క.

ఈమాటకు ముగిసి క్వరుడికి ఎక్కడలేని నవ్వుచ్చింది.

"ఒకటి ఆశాభావం! స్వర్గానికి పోదామనుకుంటున్నావా - స్వర్గం అంటే ఈప్రక్కనే వుందనుకున్నావా ఎన్ని పుణ్యాలు చెయ్యాలి-ఎంత గోప్యవాడుకావాలి స్వర్గం అంటే అంత సులభం అని

నీవుదేకమా! ఏనా - సాధారణమైన నక్కవు నువ్వెక్కడ నాకలోకమెక్కడ - పోవో లేనిపోని ఆశలు పెట్టుకుని ఆకాశానికి ఆరులు చాచకు. నువ్వు ఎక్కడ వుంటావా దాన్నే స్వర్గంగా చేసుకుంటుంటున్నావు." అని ముగిశ్వరుడు ఆ నక్కను మందలించి ఇంటికి పంపించేశాడు. చేసేదిలేక, నక్క తన బారియకుపోయి "వున్నదాల్లోనే స్వర్గం" అనుకుని జీవించ సాగింది!

రాడలో గోపూ. తంజావూరులో
3వ ఒకమాదిరిగానే వున్నాయి.

రా: ఆవులనంగతి నరే గోపాలం!
కానీ నీ చిత్రలేఖనాన్ని గురించే
నాకు భయం!

గో: ఇన్నల్! అమ్మాయ్, జానకీ!
నాకు ద్రయింగు చేతగాదని రామా
రావు నమ్మకం! అంతేందుకు
రామారావ్! నీ కిప్పడేం కావాలో
చెప్ప.

రా: నాకు దున్నపోతు కావాలి.

జా: మీరున్నూ, మీ వేళా
కోళాలున్నూ! ఐనా చేసికీ వేళా
పాళా ఉండాలండీ!

గో: అదికాదులే అమ్మాయ్!
నేను దున్నపోతుబామ్మ గీయలేనని
మీవారి ఉద్దేశం. ఎంతసేపు? ఒక
నిమిషం. (బామ్మగీచి సగర్వంగా
ప్రదర్శిస్తూ) యిప్పుడేమంటారు.

రా: ఉండుండు గోపాలం! ఏం
రుక్మిణమ్మా, ఇది బాత్రిగా గాడి
దలా కనిపించడంలేదుగదా!

గో: అ చే మిటి రామారావ్!
ముమ్మూర్తులా ఇది దున్నపోతులా
కనిపిస్తుంటేనూ! ఇవిగో కొమ్ములు.

రా: ఐతే నువ్విప్పటికికూడా
విజయవాడ దున్నపోతు, తంజా
వూరు మహిషమూ ఒకేవిధంగా
ఉంటాయని అనుకుంటున్నావా
గోపాలం! ఇది తంజావూరు మహిష
రాజమైతే కావచ్చు! కానీ తెలుగు
దేశంలోమట్టుకు ఇలాటి దున్న
పోతును చూచినట్టు నాకు జ్ఞాపకం
లేదు.

జా: పోనీలెండి! ఇప్పుడు మనకు
ఆహార పదార్థంలాంటి చేదైనా
కావాలి.

రా: ఐతే దున్నపోతుల గొడవ

కట్టిపెట్టమంటావు! చూడు, గోపాలం! దండీ!

మొదట స్వీట్స్ తెప్పించు.

గో: స్వీట్స్! ఏంస్వీట్ కావాలి?

లడ్డు, జలేబీ, హల్వా...

జా: మైసూరుపాకు బాగుంటుంది

గో: అలా చెప్పాలి...ఐపోయింది

రామారావ్! నాలుగు మైసూరు

పాకులు వరుసగా చిత్రించేశాను.

కాలింగ్ బెల్ నొక్కుమరి!

గృహలంకరణ కర్తలకు

సవనాణ్యత సభ్యతయే
ప్రాణతుల్యము

దేశక వస్త్రాల గృహలంకరణలకు అమోఘమైన
సవి—వరదాగుర్తయి, సేదీర్శకమైన, రోజున, ఉపాసార
సమయాలకు తగినట్టివి, పరుపుడువృట్లు, రత్నకంఠ
కాయ, కట్రియ—అన్ని అత్యుచితక వాంఛిత సవనాగరిక
నాణ్యాలకు శ్రగివట్టితే మీకు తరచూవరి సంకృత్యవి
దేశాగృహరిగవని లాభకరమైన దేశక కార్యంగంలో సేరెన్నిక
గాందిక తంతువాయులు తయారుచేసిన

చేనేత వస్త్రాలు

లంకారోపయోగ్యతకు అమోఘమైనవి.

ఆల్ ఇండియా హౌండ్ లూం బోర్డు
హిహిబాగ్ హౌస్, బిల్టెట్ రోడ్డు, బెల్లార్డ్ ఎస్టేటు, బొంబాయి.

యాత్రానందం

రా: (కాలింగ్ బెల్ నొక్కుతాడు)

(వెయిటర్ ప్రవేశించగానే గోపాలం కాగితాన్ని అతని కండ్లపై కుర్చీలోనిటారుగా కూర్చుంటాడు. వెయిటరు మొదట తెల్ల బోయి తర్వాత అంతా ఆకళించుకున్నట్లు తల పంకిస్తూ బయటికి వెళ్తాడు.)

గో: ఏమంటారు?

రు: వెయిటర్లు ఒక్కొక్కప్పుడు చాలా తెలివైనవాళ్ళుగా వుంటారు.

రా: అందులోనూ మీరు అఖండుడు. అల్లాటప్పాగాళ్ళు గోపాలం చిత్రకళని అర్థంచేసుకోలేరు.

జా: పోనీ ఆ వెయిటరువచ్చేలోగా మళ్ళీ ఏదైనా గీయగూడదా గోపాలం అన్నయ్యా!

రా: స్వీట్స్ తర్వాత నేవరి ఎలాగూ వుండాలిమరి! పొటాటో చిప్స్ గీయగలవా గోపాలం!

గో: దున్నపోతులే సునాయానంగా గీచేస్తున్నాంటే పొటాటో చిప్స్ నాకేం తెక్కా, జమారామారావ్!

(వెయిటర్ ప్రవేశించి ఒక పళ్లెరాన్ని టేబుల్ పైన ఉంచి వెళ్లిపోతాడు.)

రు: ఇదేమిటి!

జా: టికెట్లు రుక్మిణీ! మ్యాటిన్ షోకి నాలుగు టికెట్లు తెచ్చేశాడు. మైసూరుపాకు చిత్రాలు వాడికి టికెట్లలా కనిపించాయి గావును! ఓరి వీడికెళ్లు పాడుగానూ!

రా: హాతోస్టి! ఇంకేం చేయాలి?

గో: నువ్వున్నావుగా అదేదో సైగలభాష ఉందని!

రా: లేకేం, ఉంది! ఐతే గోపాలం, ఆ భాషను నమ్ముకుంటే మనం బోల్తాపడం.

రు: నాలుక పిడచగట్టుకపోతోందన్నయ్యా! మొదట కూల్ డ్రింక్స్ దొరికితేగాని ప్రాణం కుదుటపడదు!

రా: కూల్ డ్రింక్స్ గదా! (కాలింగ్ బెల్ నొక్కుతాడు.)

(వెయిటరు ప్రవేశించగానే రామారావు కుడిచేతి బాటనవేలిని పెదవులకి తాకిస్తూ మిగిలిన వేళ్లని ముడిచి ఏదో సంజ్ఞ చేస్తాడు. వెయిటరు కొంతసేపు ఆలోచించి చరాలున నిష్క్రమిస్తాడు.)

రు: ఈసారి ఏం తెస్తాడో మరి! నీకు భయంగాలేదూ జానకీ!

రా: టికెట్లమాత్రం తీసుకురాడులే రుక్మిణమ్మా!

గో: కానీ కూల్ డ్రింక్స్ తెస్తాడని నమ్మకం ఏముంది?

రా: చూడు గోపాలం! నీది పెడత్రోవ అయినంతమాత్రాన నాదీ అంతేకావాలని ఎక్కడా లేదు. బుర్రవున్నవాడి కెవడికైనా సరే, నా పైగను చూస్తే మనం త్రాగడాని కేదో తెమ్మంటున్నామని అర్థంగాక మానదు. కూల్ డ్రింక్స్ గాకపోయినా అతడిసారి కాఫీ అయినా తేవాలి.

(దంత వైద్యుడితో సహా ప్రవేశించిన వెయిటరు అతడికి రామారావుని చూపిస్తాడు. వైద్యుడు రామారావుదగ్గరికివెళ్లి అతడి నోరు తెరవమని సైగచేస్తాడు. నిర్భాంత పోయిన రామారావు అప్రయత్నంగా నోరుతెరుస్తాడు. దంత వైద్యుడు నోటిని పరీక్షగా చూచి

ఉన్నట్టుండి ఒక చిన్న సాధనం ఉపయోగించి రెండు పళ్ళను పైకి లాగేస్తాడు)

రా: అయ్యో, అయ్యో! ఏమిటయ్యా అభూయత్యం! నా పళ్ళ నెందుకు లాగేశావయ్యా బాబూ!

వెయి: అదేమిటండీ! పళ్ళని చూపించి నొప్పి పెడుతున్నట్లు పైగ చేశారే! నా కంఠమాత్రం అర్థం కాదటండీ?

గో: ఓరి నీ అసాధ్యంకూలా! తెలుగు భారాళంగా మాట్లాడేస్తున్నావే!

వెయి: నేనసలు తెలుగువాణ్ణే నండీ! పదేళ్ళకుముందు యిలా వచ్చేసి, యిక్కడే స్థిరపడిపోయాను.

రా: ఏడ్చినట్టుంది! ఇప్పుడు నా పళ్ళు ఖరాబు చేసినందు కేమంటావ్?

వెయి: నన్నేం చేయమంటారండీ?

గో: నీ చేతనయిందేదో నువ్వు శక్తివంచన లేకుండా చేశావు. ఇప్పుడు నువ్వు చేయగలిగిందేమైనా వుంటే లోపలికివెళ్ళి తక్షణం మూకు తినుబండారంలాంటి దేదైనా తెచ్చిపెట్టాలి! అంతే!

వెయి: క్షణంలో వస్తాను బాబూ! (నిష్క్రమిస్తాడు)

రా: ఐనా ముందరి పళ్ళు రెండూ లేకుండా ఎలా తినగలను గోపాలం?

గో: నాలుగైదు గాకుండా రెండంటే రెండు పళ్ళు మాత్రం పోయినందుకు సంతోషించాలి రామారావ్! ఇవన్నీ యాత్రానుభవాలు. చింతించి లాభంలేదు. ఊరుకో, ఊరుకో!

(తెర)

(తామస్ కెయిన్ ఆధారంగా)

ఉత్తమ చిత్రాలకు ప్రభుత్వ బహుమతులు

1956

ఈ సంవత్సరపు చలనచిత్రాలలో "కొబూరి వాలా" అనే బెంగాలీ చిత్రానికి రాష్ట్రపతి సువర్ణ పతకం లభించింది. ఉత్తమ డాక్యుమెంటరీగా,

ప్రభుత్వం పనువున విమర్శనాత్మక ప్రాజెక్టు నిర్మించిన "గౌతమబుద్ధ"కు కూడా రాష్ట్రపతి సువర్ణపతకం ఇచ్చి గౌరవిస్తారు.

తెలుగుచిత్రాలలో విక్రం ప్రాజెక్టుస్ వారి 'తెనాలిరామకృష్ణ' ఉత్తమ తెలుగు

బహుమతు లందిన తెలుగు చిత్రాలు

విక్రం ప్రాజెక్టుస్ వారి "తెనాలి రామకృష్ణ". నిర్మాత, దర్శకుడు బి.ఎన్ రంగా. రచయిత సముద్రాల రాఘవాచార్య సంగీతం విశ్వ నాథం, రామమూర్తి.

వాగ్గేయరావు ఎన్.టి.రామారావు, నాగయ్య, ముక్కామల కృష్ణమూర్తి వంగర వెంకటసుబ్బయ్య, మిక్కిలీ శేని రాధాకృష్ణమూర్తి, భీనుమతి, జమున సంధ్య, సురభి బాలసరస్వతినివించారు.

ప్రతిభావారి "ఏది నిజం?". నిర్మాత ఘంటసాల కృష్ణమూర్తి. దర్శకుడు ఎన్. బాలచందర్. రచన అశ్రేయ, సంగీతం వేణు.

గుమ్మడి, సి.నాగభూషణం, వంగర, రమణారెడ్డి, చానకి, సి. షామలత, కి|| కే|| శోగారావు నటించారు.

చిత్రంగా రజతపతకంతోపాటు, అఖిలభారత స్థాయిలో ప్రశంసాపత్రాన్ని అందుకోవడం ఈ ఏడాది తెలుగుచిత్రసీమకు అనందకరమైన వార్త. ఈ స్థాయిలో ప్రశంసాపత్రం అందుకోన్న మరో చిత్రం "బంధన్" (హిందీ.)

సాహసించి, బాక్సైట్స్ ఫార్ వాల్యూ లేని నటులతో, కొత్తరహా కథను తీసుకొని ప్రతిభావారు నిర్మించిన "ఏది నిజం?" ప్రాంతీయస్థాయిలో ప్రశంసాపత్రం అందుకొంది.

ప్రాంతీయస్థాయిలో రజతపతకాలు సంపాదించుకొన్నవి, బెంగాలీ (సువర్ణపతకం సంపాదించిన "కొబూరివాలా"కే) తెలుగు చిత్రాలు మాత్రమే. హిందీ, తమిళ, కన్నడ, మలయాళీ చిత్రాలు ఏవీ, ఈ పతకం ఇవ్వతగు స్థాయిలో లేవని కేంద్ర నిర్ణాయక సంఘం అభిప్రాయపడింది.

"బసంత్ బహార్" (హిందీ), 'కులదైవం' (తమిళం) 'సుహాగవి గిరివనంధ్ర' 'ఏకాదిన రాత్రే' (బాగ్ శే రహా బెంగాలీ ప్రతి), "ధ కవిజయ" (కన్నడ) చిత్రాలకు ప్రశంసా పత్రాలు ఇవ్వ నిశ్చయించారు.

డాక్యుమెంటరీలలో "ఖజురాహో"కూ, "తిరువాన్కూరులో ఒక గ్రామం" కూ ప్రశంసా పత్రాలు లభించాయి.

పిల్లల చిత్రాలు

ప్రధాన మంత్రిపేరిట ఇచ్చే సువర్ణపతకం అందుకోవడానికి తగ్గ బాలల చిత్రం ఈ ఏడాదికూడా ఏదీలేదు. బాలబలచిత్ర

నరసూవారి "భలేలమ్మాయిలు" చిత్రంలో గిరిజ.

మాడర్స్ థియేటర్స్ వారి "వీరకంకణం" లో జగ్గయ్య, జమున.

ఉత్తమచిత్రాలకు ప్రభుత్వబహుమతులు

సంస్థ నిర్మించిన "జి.ఇ.సి"కు (హిందీ) మాత్రం ప్రశంసాపత్రం ఇస్తున్నారు.

కేంద్రనిర్ణాయక సంఘానికి శ్రీ సి. డి. జేకేమల్ అధ్యక్షులు, శ్రీయుతులు ఎం. డి. భట్, డబ్ల్యు. ఎస్. క్రిష్ణస్వామిశాయకు, ప్రొ|| ఎన్. కె. సిద్ధాంతి, ఆర్. డి. సిన్హా

డినకర్, ప్రొ|| సయద్ సరుల్లా, కృష్ణ కృపాలనీ, డి. రామానుజం, అర్జేందుముఖర్జీ ఎస్. ముఖర్జీ, శ్రీమతులు అమృతస్వామి శాన్, సుచేతాకృపలనీ.

మొత్తం 54 చిత్రాలనుండి ఎన్నిక చేసిన ఎనిమిదింటినీ వీరుమాచి నిర్ణయాలు చేశారు. మద్రాసు ప్రాంతీయ సంఘం లో శ్రీయుతులు డబ్ల్యు. ఎస్. కె. నాయుడు (అధ్యక్షుడు), డా|| ఎం. వరదరాజన్, రాయ ప్రోలు గుర్పారావు, ఎ. రామయ్య, డా|| ఎ. అయ్యప్పన్, ఎస్. ఎం. శ్రీరాములు నాయుడు, శ్రీమతి మంజు భాగ్యదేవి ఉన్నారు.

తెలుగు నటీనటుల ప్రయాణం

బహుమతిప్రదానం 28వ తేదీన విగ్నాటు అయింది. ఉత్తమ చిత్రాలను ఎన్నికచేసి, సత్కరించేటప్పుడు ఆయా చిత్రాల నిర్మా

తలతోపాటు, వాటి విజయానికి కారకులైన కళాకారులను కూడా సభకు ఆహ్వానించడం ఆవసరమన్న విషయాన్ని ప్రభుత్వం గుర్తించింది. అందుకని ఈసారి (ఇదే మనకి తొలిసారి) తెలుగు నటీనటులు ప్రభుత్వ ఆహ్వానాలను పురస్కరించుకుని ఢిల్లీ వెళ్లారు. "తెనాలి రామకృష్ణ" చిత్రం పేరిట దర్శక నిర్మాత వి. ఎస్. రంగారావుపాటు అందులో పాల్గొన్న నాగేశ్వరరావు, భానుమతి, జమున వెళ్లారు. అలాగే "ఏది నిజం?" పేరిట, నిర్మాత ఘంటసాలకృష్ణమూర్తితో, దర్శకుడు ఎస్. రాలచందర్, నటుడు గుమ్మడి వెంకటేశ్వరరావు, నటి జానకి వెళ్లారు.

ఢిల్లీలో ఈ రెండు చిత్రాల ప్రదర్శన, అక్కడివారికి మన నటీనటులను పరిచయం చేయడం ఈ రూపేణా జరగడం ముదావహం.

"జి.ఇ.సి" మోటారు
మోనోబ్లూకు పంపు సెట్లు
రడీయోనుండి
ఇవ్వగలము
తాత - ప్రభాత
(తండ్రి ... తల్లి ప్రభు)
విజయవాడ ... 2

సారథి వారి పెద్దరికాలు

సవాలకు సంజీవాలు అందిచ్చే వీర్యాలు పెట్టుకోకుండా ఒకేఒక్క మంచి ముక్కును చక్కగా, మనసుకు హత్తుకునేలా చెప్పడం మంచిపద్ధతి; చెప్పగలగడం ప్రతిభ. “పెద్దరికాలు” (సారథి ఫిలింస్) చిత్రం దర్శకుడు తపీచాణ్డ్య, నిర్మాత రామకృష్ణ ప్రసాద్, అటువంటి ప్రయత్న మేచేసి మంచి ఫలితం సాధించారు. అందుకు వారభినందనీయలు.

పెద్దరికం పేరు తెచ్చుకున్న ఆహం

పెద్దరికం పెద్దరికం

కారంకొద్దీ, తోటిమనుషులను, వాళ్ళ మనసులను హింసపెట్టిన ఒక భద్రద్రయ్యునిద ఆయన భార్యబిడ్డలే, తిరుగుబాటు చేయడం ఇందులో ఇతివృత్తం. దీంట్లో కలిసి దీన్ని చిక్కులుపెట్టే ‘ఉపవృత్తాలు’ ఏమీలేవు. ఎటొచ్చి ఈ చిన్నకథను పదిహారువేల అడుగుల పొడుగు సాగడియ్యడానికి రాక్సాఫీన్ పగ్గాలుకట్టి లాగవలసి వచ్చింది. తత్ఫలితంగా కథ తేలివచ్చింది, అతుకులూ, అవి తేలివచ్చి గతుకులూ ఏర్పడ్డాయి. “ఇప్పుడెందుకొచ్చింది?” అనిపించే తరహాలో పాటలు విసబడ్డాయి; నృత్యాలు కనబడ్డాయి. స్పృహయాలను కదిలించే సన్నివేశాలు కొన్ని మితి దాటిపోయి ప్రేక్షకుడిలో సానుభూతి బదులు ఉదాసీన భావాన్ని కలిగించేస్తోంది వచ్చాయి. కళ్ళని డబ్బులోకి తగ్గనూ చేసినపుడు, గుర్తించుకోతగు సరి వార్డు రేఖలు, ఈ సన్నివేశాలలో లీలగా గోచరిస్తాయి.

మొత్తంమీద, చెప్పతగ్గ ఒక మంచికథను

చెప్పకోలేకనంత గొప్పగా దర్శకుడు నటనటులూ ఇందులో చిత్రించారు.

ఈ చిత్రం ఏప్రిల్ 25 న ఆంధ్రలో విడుదల అయింది. పత్రికల వారికి 21 వ తేదీన భరణీస్తుడియో ప్రివ్యూ థియేటరులో చూపించారు.

డబ్బుంటే చాలా ఇష్టం, తోలేదు వట్టుదలా ఉన్న భద్రద్రయ్య ఒక పెద్ద భూస్వామి. అతని కొడుకు సత్యం కథాంతం వరకూ వతిమందుకు. నిజానికి కష్టతీవులు, న్యేచ్ఛా స్వార్థంత్రయాల మొదలైన విషయాల మీద అతనికి మంచి ఊహలు చాలా ఉన్నాయి. వాటి గురించి పొలంలో ఎలుగెతి పొడుతూ ఉంటాడు. కాని తండ్రి ఎదట మటుకు గళం పలకడు. తలుపు చాటున నిలబడి వాళ్ళ నాన్న మీద కోప్పడుతు ఉంటాడు. సత్యానికి ఒకొడుకు. రెండేళ్ళ బిడ్డడు. అతని అగ్రప్రాయ లేమిటో తెలియవు గాని, తోచినపుడల్లా ఏడుస్తూ ఉంటాడు. సత్యం మావగారు తేవయ్యకి దారిద్ర్యం, దాన్ని మించిన అప్పులూ ఉన్నాయి. అప్పుచేసి పప్పుకూడు తినే తరహా మనిషి. పండుక్కి కూతుర్ని, మనవటి తీసుకొని మురిసిపోతున్న ముహూర్తాన “అప్పలాడు” అని “నానా మాటలూ” అంటాడు. (నీ కూతురు పెళ్ళికోసం కాలం నాకు చేసు నాలుగు వేలిచ్చాను. ఇప్పుడు నాకూతురు పెళ్ళికి డబ్బువసరంగా కావాలి.) ‘రథన’ చేస్తాడు. (“ఇలా చాలావాయిదాలయ్యాయి.

ఫలితం బాహ్యంబలి

కబుర్లు పెప్పిలాభం లేదు. నా అవసరం గడ పకపోతే కోర్టు వెళ్ళుతాను”) చివరికి తగాదా క్రిందిమించడంతో, కూతురు అది భరించలేకపోతుంది.” అప్పుడు—

“తోరణం తెగినద్యారంలా ఆమె ముఖం కోర్టును కోల్పోతుంది. ‘మాకుట్టా’ పిండి వంటలూ’ హృదియం వేగిపోతుంది. ‘కత్తి పీటమీది కూరగాయలూ’ కడుపు తిరుక్కు పోతుంది. ఓపావలి బాణసంచాలూ’ జరిగిన అనందం అంతల్లోనే అరిపోతుంది.

అంతకుముందే (కూర విధిరూపంలో

దైత్యానికి పేదరికం

గుమ్మడి వెంకటేశ్వర రావు వచ్చి ఆమె వంక చూచినందుకు పర్యవసానాలన్ని ఇలా కనబడతాయి. అక్కడితో ఆమెవంటి నున్న నగలన్నీ (అక్రమాల పెట్టినవి) వరిచి తండ్రికిస్తుంది. గత్యంతరం లేక తేవయ్య వాటిని తాకట్టు పెట్టి అప్పటికి గట్టెక్కు తాడు. అయితే మర్నాడే భద్రద్రయ్య ఇంటి నుండి కలు రొస్తుంది. ఆయన కూతురుకు పెళ్ళి నిశ్చయించాడు కాబట్టి తక్షణమే కోడల్ని పంపాలిందని. కోడలు నగలు లేకుండా వెళ్ళిన ఫలితంగా కొడుకు లేకుండా పుట్టింటికి తిరిగి వస్తుంది. భద్రద్రయ్య అంతటి దుర్మార్గుడు. నగలు తెస్తే తప్ప గడప తొక్కడని కొనించి, మనవటి తన దగ్గరే ఉంచుకుని కోడల్ని వెళ్ళిగొడ తాడు. ఈ ఘట్టంలో, మండుడైన మహా దుడు ఉంటే ఏం చేసేవాడో మనం సుమారుగా ఊహించుకోవచ్చు. కేవలం డబ్బు కోసం అని, భార్యబిడ్డల్ని విడదీసి భార్యని కాలివో తిన్నిన దుర్మార్గుడు తండ్రి అయినా ఏ మహాదురు సహించడు. ఎదిరించి పట్టాడలేక పోయినా, తన పెళ్ళాం

విద్యల్ని తీసుకుని ఇల్లు విడిచిపోతాడు. అక్కడికి కథన్నా అయిపోవారి, లేదా విరుద్ధంగా సమన్వయం కోరి వృత్తిమన్నా ప్రారంభం కావాలి. చెబుతున్న కథకి ఇది పాపగదని, కథకులు, దర్శకులు ఆ కుమారుడికి ఈ ఘటంలో గైరు హాజరు వేయించారు. బహుశా ఆ సమయంలో ఆరేగాడు పాలానికెళ్లి పేర్లన్నా పాత్ర తంత్రిలగురించి బృందగానం చెస్తూ ఉండవచ్చు. ఒక వేళ అలాగే అయినా, విరుగుటపాలో పుట్టింట్లోకన్నా కోడలు, బోతూబోతూ పొలంవేపు వెళ్లి భర్తకి జరిగిన కథ చెప్పి మరీ వెళ్ళవచ్చు.

అలాంటి ఏర్పాట్లమీదే ఆ ఆమె పుట్టింట్లో, కథనుండుకో భారంగా పోగిపోవడం సంభవించింది.

ఆ తరువాత, భద్రయ్య కుమార్తె, కావరానికెళ్లి మొగుడితో కట్టాడి ఇంటికి రావడం, ఆ మొగ్గుతావం చెందిన వేళకు, భద్రయ్య కుమారుడికి జన్మించింది. తగిలించి, తండ్రి పెరించి, భార్యను తిమ్మకొవడానికి బయలుదేరి వెళ్ళడం, ఈ లోపల సరహరి అనే మరొక దుర్మార్గుడు కథానాయికిని మోసగించి, బలత్కరించ వోవడం జరుగుతాయి. సత్యం తన భార్య కిలాన్ని కెంకిస్తాడు. (వ్యవస్థగా ఆలోచించి మాట్లాడిడానికి అరిని కదలే తోలిపారి). చివరికి కొండలై వచ్చిన కథలు మంచలై కరిగి పోతాయి. ఈ లోగా ప్రేమకు లభ్యమయ్యా కరిగిపోతాయి. ఈచలన చిత్రకారులు చెప్ప దలచిన విషయం మనసుకి బాగా మాక్కుంటుంది.

కథలో లోపాలుఉన్నా, చిత్రం సుదీ

ర్ంగాఉన్నా ఈ ఫలితం లభించడానికి నటనలు కృషి చాలవరకు తోడ్పడింది. భద్రయ్యగా డా॥ గోవిందరాజు సుబ్బారావు, ఆయన భార్యగా హేమలత, నాయకి నాయకులుగా అంజలి, జగ్గయ్య, దుర్గాదేవి, దుగా సరహరి, బంగారుతిండిగా రేలంగి, వేరుమాళ్లు రిడిపించగల వేదయ్యగా పెరుమాళ్ళు, సమర్థంగా నటించారు. డా॥ సుబ్బారావు నటన ఈ చిత్రానికి అక్షరాలా జీవం.

మొత్తంమీద అంతరూ అతి సమర్థంగా నటించినా, కొన్ని సందర్భాలలో నటన అనే మాటకుబదులు అభినయం అన్న పదం స్ఫురిస్తుంది. పెరుమాళ్లు దేవస్వామీ కోకాన్నీ గొప్పగా ఒప్పించబోవడంలో మితి సంగతి విస్మరించాడు. అలా మితి దాటకుండా దాదాపు ఆద్యంతం అతి సహజంగా నటించినవారు అంజలి, గుమ్మడి వెంకటేశ్వరరావు. ఈ కథలో నాయకుడి

వ్యక్తిత్వంలో, ఆపాత్ర రూపకల్పనకూడా నిర్మలంగా ఉంది. ఉన్న అవధిలో జగ్గయ్య తన లోపం లేకుండా నటించి ఆపాత్రను నడిపాడు. అప్పలవాడుగా ఆర్. వి. కృష్ణమూర్తి పాత్ర చిన్నదే అయినా చక్కగా ఒప్పించాడు. భద్రయ్య భార్యగా హేమలత, కుమార్తెగా గిరిజ యధోచితంగా నటించారు.

ఈ చిత్రానికి కథను వార్త చిరంజీవి, మాటలు తాపీ భర్తారావు, పాటలు కొనరాజు వ్రాశారు. సంగీతదర్శకుడు వేణు. సృష్టాలు వి. జె. శర్మ. ఛాయాగ్రాహకుడు కమల్ ఘోష్.

ఇందులో పాటలూ సృష్టాలూ కథకు అతక లేదు. బరువైన ఘట్టాల మధ్య విరామం కోసం ఏర్పాటు చేసిన విశోదకార్యక్రమాలు అనిపించాయి. రాగిణిచేసిన వృత్తం, దానికి ఆలంబనంగా, చరణానికో చెడ్డమని పిని కొప్పడే ఆపాటా కూడా 'రోజులు మారలేదనిపించే' ఘక్కిలోనే ఉన్నాయి.

పాటలలో ఆర్. బాలసరస్వతి నుందర లాలిగా, తరవాత జాలిగా పాడిన జోలపాట చాల బావుంది. ఈ చిత్రానికి ఆపాట భూషణప్రాయం అవవచ్చు.

'పారాణికాలం' వచ్చినా, వానవదజాలం చుట్టుముట్టినా సాంఘిక చిత్రాలే నిర్మించే సారథీవారు ఇలాటి ప్రయోజనకరమైన చిత్రాలను నిర్మించడంలో ఇంతకన్న కట్టు దిట్టమైన వధ్ధకులు అనుసరించి, ప్రయోజనాలు సాధించ ప్రాసుకోవడం వాంఛనీయం.

భరణీవారి “వరుడుకావలెను” చిత్రంలో అమర్ నాథ్, రామన్న పంతులు, భానుమతి.

అ దీ - ఇ దీ

చలనచిత్ర నిర్మాణ కార్యక్రమంలోనూ డిస్ట్రిబ్యూషన్, ప్రదర్శనవిభాగాలలోనూ కట్టుదిట్టమైన పద్ధతులు ఆలోచించుకుని, వాటికి కట్టుబడివ్యాపారం, వ్యవహారంనడిపాలని బొంబాయిలోని ర్యాతలు సంకల్పించారు. ఈ ప్రకారం, పరిశ్రమలోని ఈ మూడు శాఖలవారూ కలసికట్టుగా పనిచేస్తారు. తద్వారా, కథలకోసం పోటీలూ షేచ్ఛలూ రాకుండా నివారించడం డిస్ట్రిబ్యూషన్, ప్రదర్శన వ్యవహారాలలో అందిరికి ఆమోద యోగ్యం కాగల విధానాలు రూపొందించు కోవడం వంటి మంచిపనులు చేయాలని సంకల్పించారు. ఈ రకం విర్వాట్లు ప్రాంతీయ స్థాయిలోనూడా కట్టుదిట్టంగా జరుగడం చాలా ఆవసరం. సంఘాలూ సమాఖ్యలూ ఇక్కడా అక్కడా కూడా ఉన్నాయిగాని

అవాంఛనీయమైన పోటీలు వాటిదారి నవి సాగుతూనే ఉన్నాయి. పోతే బొంబాయి చిత్రాలలాగ, ప్రాంతీయ చిత్రాలకు జోత్యోప్తమైన విపణిలేదు కాబట్టి, కొన్నాళ్ళ వరకైతే చిత్రాల విడుదలవంటి విషయాలలో కూడా సర్దుబాట్లకు ప్రయత్నాలుచేసి, విమర్శనగా ఒకరికోకరు పోటీపడే పరిస్థితులు తప్పించే అనుసంధానకర్తలూ సంస్థలూ కావాలి.

తమ అభిమతం

“తమ దేశంలో తమ చిత్ర శ్రేష్ఠదర్శించడం ఆ మెరికన్ ల ఆభిమతిం. జోడేకాలా తమచిత్ర శ్రేష్ఠదర్శించాలన్నదికూడా వారిఆభిమతమే” అని ప్రముఖ ప్రెంచిదర్శకుడు జీన్ గెమిలాన్ అన్నారు.

ప్రెంచి చిత్రాలకుగల అంతర్జాతీయ విపణి గురించి చెబుతూ ఆమెరికాకు సంబంధించినవరకూ పరిస్థితి ఇలా ఉన్నదని ఆయన అన్నారు. యూరప్ లోనూత్రం తమచిత్రాలకు మంచి మార్కెట్ ఉన్నదని ఇతర దేశాలకో కలిసికూడా కొన్ని చిత్రాలు నిర్మించడం తమ పరిశ్రమ ఆభివృద్ధికి దోహదం చేసేదని గెమిలాన్ చెప్పారు. దూరప్రాచ్యదేశాలలో ప్రెంచి సంస్కృతిపై ఉపన్యసించ పర్యటిస్తూ ఆయన ఇటీవల బొంబాయి, కలకత్తా, ఢిల్లీ నగరాలకు వచ్చి వెళ్లారు. ఈ సందర్భంలో భారత ప్రభుత్వ ఫిలింస్ డివిజన్ వారు నిర్మించిన “ఖజురాహో”, “తంజావూరు” “భరణీవారి” మొదలైన డాక్యుమెంటరీ చిత్రాలు చూచి ప్రశంసించారు.

ప్రెంచి కథాచిత్రాల గురించి ప్రస్తావించినా, తమ భేదాలు వాస్తవిక చిత్రీకరణ ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నారని ఆయనే, ఇటాలియన్ కళాకారుల “నియోరియలిజం” ప్రభావం ఓటిలో విమోచనమనదని ఆయన చెప్పారు.

ని ని మా వార్తలు

సంగీత విక్రస్సవారి తొలి కానుక
“ఇంటి గుట్టు” వేదాంతం రాఘవయ్య దర్శకత్వన తయారవుతోంది.

సావిత్రి, ఎన్. టి. రామారావు ముఖ్య భూమికలు నిర్వహిస్తున్నారు. రేలంగి, గుమ్మడి, ఆర్. నాగేశ్వరరావు, పువ్వువల్లి, నూర్యకాంతం ప్రభువులు పాల్గొంటున్నారు.

ఈ చిత్రానికి కథ, మాటలు సదాశివ బ్రహ్మం, పాటలు మల్లాది రామకృష్ణ కాశ్రీ వ్రాస్తున్నారు. సంగీత దర్శకుడు ఎం. ఎన్. ప్రకాష్. ఇప్పటికీ మూడు పాటలు రికార్డుచేశారు. వాటిలో రెండిటి చిత్రణకూడా పూర్తి అయింది. మే రెండో

వారంలో రెండోసెట్ పై పని ప్రారంభిస్తారు.

భట్టి విక్రమార్కు

పి. వి. వి. ఎన్. ఎం. ప్రాడకన్స్ వారి “భట్టి విక్రమార్కు” చిత్రం భారీసెట్ పై వి. ఎన్. రెడ్డి దర్శకత్వన తయారవుతోంది. ఆయన ఛాయాగ్రహణం కూడా నిర్వహిస్తున్నారు. మొత్తం 19 వ రేడిన బాహినీలో ‘సిద్ధుడి’ గుహ సెట్ పై పని పూర్తిచేశారు. అందులో సిద్ధుడుగా ఎన్. వి. రంగారావు, శిష్యుడుగా వేళంగి నటించారు.

ఈ చిత్రంలో విక్రమార్కుడు ఎన్. టి. రామారావు; భట్టి గుమ్మడి వెంకటేశ్వరరావు. నాయకి భూమిక అంజలి నిర్వహిస్తున్నది. మరొక ముఖ్యనటి సంద్య.

రచన పరశురాం. సంగీత దర్శకుడు పెండ్యాల కళి : వారి.

ఇప్పటికీ నాలుగు పాటలు రికార్డింగు, రెండు నృత్యాల చిత్రణ పూర్తి అయినదని నిర్మాత పి. వి. వి. సత్యనారాయణమూరి చెప్పారు. నృత్యాలలో ఒకటి పద్మిని (పియ) దర్శిని, మరొకటి లలితారావు చేశారు.

‘దొంగలున్నారు జాగ్రత్త’

ప్రతిభవారు తమకొత్త చిత్రం “దొంగ

లున్నారు జాగ్రత్త”ను మే నెలలో విడుదల చేయడానికి సన్నాహాలు చేస్తున్నారు. జి. కరలక్ష్మి, గిరిజ, సేతులత, జగ్గయ్య, గుమ్మడి, పి. ఎన్. ఆర్. శివరావు నటిస్తున్న ఈ చిత్రం దర్శకుడు వి. ఎన్. ఆర్. రచయిత ఆలేయ.

‘సువర్ణ సుందరి’

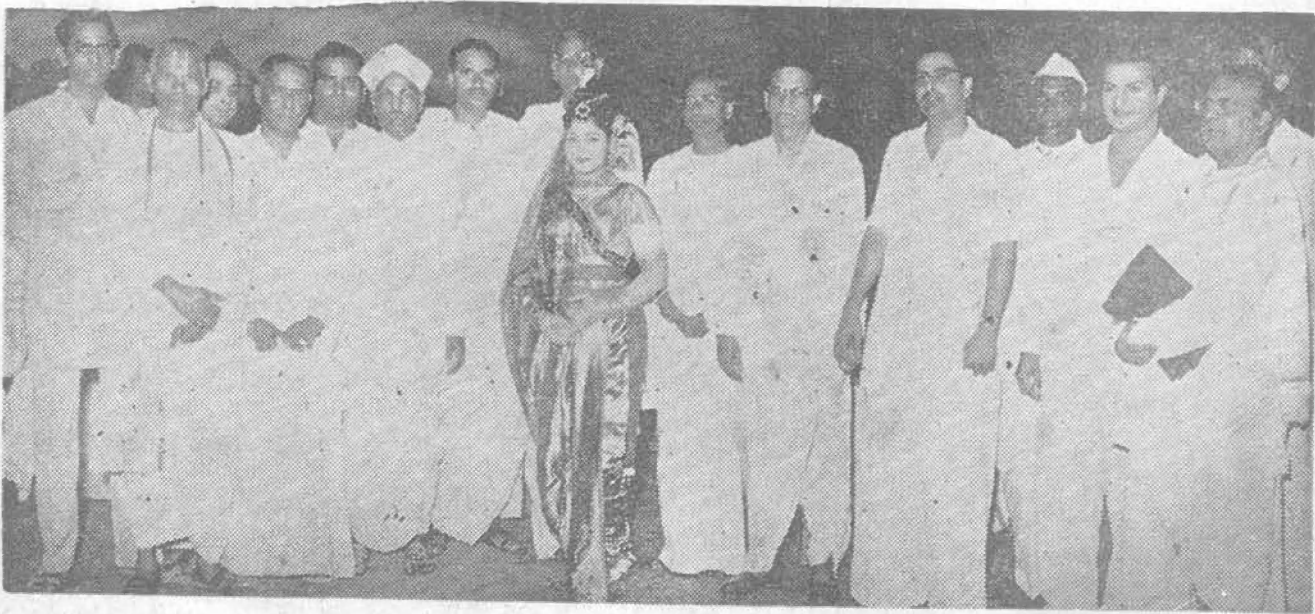
ఈ నెలలోనే పద్మవేదిన విడుదల అవుతున్న చిత్రం అంజలి విక్రస్సవారి “సువర్ణ సుందరి.”

వేదాంతం రాఘవయ్య దర్శకత్వన విరురోజుకు రెండు కాంట్ షట్ల చొప్పున అతిమరుగుగా నిర్మాణం సాగిస్తున్నారు. మల్లాది రామకృష్ణ కాశ్రీ గారు కట్టుదిట్టంగా అలిన జానపద గానను ఇందులో చిత్రిస్తున్నారు. అంజలి, నాగేశ్వరరావు, రేలంగి, పి. ఎన్. ఆర్, రంగారావు, నర్తకి రాజమలస, ఇ. వి. సరోజ మొదలగు నటీనటులు పాల్గొంటున్నారు. పుష్కలంగా నృత్యాలూ, పాటలూ సమకూర్చి, భారీ సెట్టింగులూ, మొదలైనవాటితో ముహూర్తగా ఈ చిత్రాన్ని రూపొందిస్తున్నారు. నృత్య దర్శకుడు వెంపటి సత్యం; సంగీత దర్శకుడు, నిర్మాత అదివారాణ.

* * *

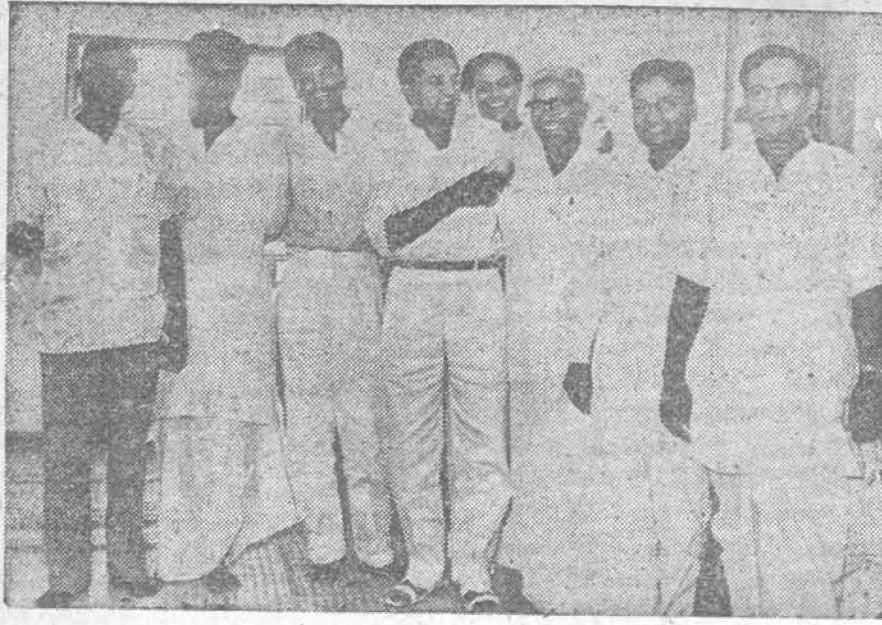
కృష్ణ గారడీ

వందీ విక్రస్సవారి “కృష్ణ గారడీ” రేవలీలో వై. వి. రావు దర్శకత్వన తయారవుతోంది. జగ్గయ్య, అమర్ నాథ్, రేవలి,

భారతీ ప్రాడకన్స్ వారి “భట్టి విక్రమార్కు” చిత్రానికి మొన్న ప్రారంభోత్సవం జరిగింది. (ఎడమనుండి కుడివరకు) — పి. సి. రి. రాజా, సముద్రాల, పూర్తి రామ్మూర్తి, కోటిరత్నం, రామస్వామిశెట్టి, జగన్మోహనరావు, చక్రపాణి, రాజమలస, నాగిరెడ్డి, రమణమూర్తి, త్రివిక్రమరావు, హనుమంతయ్య, ఎన్. టి. రామారావు, ఆరణి సత్యనారాయణ.

విశ్వభారతీ పిక్చర్స్ ఆఫ్ కొత్త సంస్థకు ఇటీవల ప్రారంభోత్సవం జరిగింది. (ఎడమనుండి) శ్రీమద్రాజుల జూనియర్, కళాదర్శకుడు మారన్న, ఆనంద్, "ముద్దుబిడ్డ" దర్శకుడు తిలక్, లక్ష్మీలక్ష్మి, నిర్మాత శేషగిరిరావు, దర్శకుడు కోటవాడిరావు, నటుడు చదలవాడ కుటుంబరావు.

మార్కెట్, శివరావు నటించారు. రచన తాపీ ధర్మారావు. సంగీత దర్శకుడు పెండ్యాల. ఈ చిత్రం కన్నడంలో కూడా తయారవుతున్నది.

* చెంచులక్ష్మి *

బి. ఎ. ఎస్. ప్రొడక్షన్స్ వారి పౌరాణిక చిత్రం "చెంచులక్ష్మి"లో మహాలక్ష్మి ధూమికను సర్తకి పద్మినికి బిచ్చగించారు. ఈ ధూమికను ఇతఃపూర్వం భానుమతి నిర్వహించింది.

ఈ చిత్రంలో శ్రీమహావిష్ణుగా నాగేశ్వరరావు నటించుకున్నారు.

* 'తోడికోడళ్లు' శతదినోత్సవాలు *

19 వ తేదీ సాయంకాలం మద్రాసు పెంట్రర్ స్టేషన్ సినిమాలు తీసేవారిలో కళకళలాడింది; చూసే వారితో కిక్కిరిసిపోయింది. అన్నపూర్ణా పిక్చర్స్ వారిద్వితీయ సాంఘిక చిత్రం "తోడి కోడళ్లు" శతదినోత్సవాలలో పాల్గొనడానికే ఆ చిత్రంలో పాల్గొన్న కళాకారులంతా ఆరోజు సాయంత్రం కలకత్తా మెయిలులో బయలుదేరి వెళ్ళారు. నిర్మాత డి. మధుసూదనరావు, దర్శకుడు ఆర్. పి. సుబ్బారావు, నటీనటులు నాగేశ్వరరావు, రంగారావు, కే. లింగి, జగ్గయ్య, సావిత్రి, మార్కెట్ కెంథం సర్తకి రాజసులోచన ప్రభృతులంతా ఆబ్బందంలో ఉన్నారు.

వారి తొలి మజిలీ తెనాలి. (శ్రీ శత్రు వారాయణ ట్యాంక్), తరువాత గుంటూరు (లక్ష్మి పిక్చర్ హౌస్), విజయవాడ

మారుతీ సినిమా), విశాఖపట్నం (ప్రభాత్) విజయనగరం (మినర్వా.)

అన్నపూర్ణా పిక్చర్స్ వారి ఈ రెండవ చిత్రం లాగే తొలికానుక "దొంగ రాముడు" కూడా మారుతోజుల వంతుగా చేసుకోవడం విదితమే)

"తోడికోడళ్లు" తమిళ ప్రతి "ఎంగల్ వీట్లు మహాలక్ష్మి" కూడా వారం పదిరోజులలో శతదినోత్సవాలు జరుపుకో జోగ్గింది.

* భారత పిలింపెడరేషన్ కొత్త కార్యవర్గం *

భారత ఫిలిం ఫెడరేషన్ వార్షిక సర్వసభ్య సమావేశం బొంబాయిలో

జరిగింది. చలనచిత్ర పరిశ్రమ ప్రముఖుడు శ్రీ ఎం. బి. బిర్ల మొరియాను కొత్త సంవత్సరానికి అధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకున్నారు. ఫిలిం నిర్మాతల గిర్దీకు చెందిన శ్రీ ఎస్. ముఖర్జీ, దక్షిణభారత ఫిలిం వాణిజ్యమండలి కేరట శ్రీ టి. ఆర్. సుందరం ఉపాధ్యక్షులుగాను థియేటర్ల సంఘం అధ్యక్షుడు శ్రీ బి. డి. బరూచా కోశాధికారిగాను ఎన్నికయ్యారు.

ఈ కొత్త కార్యవర్గ సభ్యులు 87 గురిలోనూ దక్షిణప్రాంత ప్రతినిధులు పది మంది ఉన్నారు. వారు: శ్రీయుతులు సుందర్ లాల్ సహా, ఎ. బి. మెయ్యప్పన్, ఎ. రామయ్య, ఎస్. ఎం. శ్రీరాములు నాయుడు, కె. ఎస్. నారాయణ అయ్యంగార్, ఆర్. బి. గోవిందరాజులు, డి. రామానుజం, డి. పూర్ణచంద్రరావు, బై. వి. ఎస్. మూర్తి, టి. ఆర్. సుందరం. ★

చిత్ర నళినీయం

(9-వ పేజీ తరువాయి)

స్వభావం అలాటిదిగాడే పరధ్యాపకా యింట్లోకి వచ్చేసింది నళిని.

నాలుగు రోజులు పోయిన తర్వాత మధ్యాహ్నం పూట యేమి తో చక్కనిద్ర పోయి లేచి మంచినీళ్ళకుని యింట్లోకి వస్తున్న నళినికి తండ్రి గదిలోంచి మాటలు వినిపించాయి. అందులో తన తేరు వివరం మూలన నళిని అగిపోయింది. లోపల నాన్న, బామ్మ మాట్లాడుకుంటున్నారు. బామ్మ కొద్దిగరగానే యేడుస్తూ "దానికి పెళ్లి చెయ్యరా చెయ్యరా అంటేవిన్నా పూ? ఇప్పుడు చూడు. ఇంక దానికి పెళ్లివుతుందా?" అంటోంది. ఏం అమ్మా. అవకయే? ఇదుగో పిల్లాడికోసం చూస్తూనే వున్నాంగా! నచ్చిన పిల్లాడు దొరికేతే యీ సంవత్సరం చేసేస్తానని చెబున్నాగా."

"అయ్యో ఏం చెయ్యటంరా నాయనా! అప్పుడే పూరంతా తెలిసిపోతే" బామ్మ ముక్కు చీద్రునచీది మల్ల రాగాలావన మొదలుపెట్టింది.

1957 లో మీ యొక్క ఆద్యుష్టము

ఒక పోస్టు కార్డుపైన నీ కిష్టమగు ఒక పుష్పము పేరున్నా, నీ చిరునామాయున్నా వ్రాసిపంపినచో రాబోవు 12 మాసములలో నీ జీవితవిశేషాలను అనగా వ్యాపారంలో లాభనష్టములు, ఉద్యోగం విషయంలో మంచి చెడ్డలు, మార్పులు, సంతానము, వివాహసౌఖ్యములు, ఆరోగ్య విషయము మొదలగు వాటిని గురించి స్పష్టముగా వ్రాసి రు. 1-4-0 లకు మాత్రము వి. పి. గా సంపాదము (పోస్టల్ ఛార్జీలు ప్రత్యేకం.) దుష్ప్రమామలు లేవైన యున్న నివారణచేసికొనుటకు తగు విధానంకూడా తెలుపబడును. ఒక సారి పరీక్షించి చూడుడు.

PARSIDH JYOTISH KARYALA (A. W.)
Kamla Market, New Delhi.

(12-వ పేజీ తరువాయి)

చేతిలోంచి ఒకనయాపైసాకలిపి, శ్రీమతి చేతికి రెండునయాపైసలిచ్చేశాడు.

“ఎందుకరా బాబూ నీడబ్బులోంచి తీసిచ్చావు?” బెంగముహంపెట్టింది శ్రీమతి.

“మట్టిబ్ర!” అనేసి యిక చేతికర్రతో ప్రవేటుచేతుందిగాబోలు అలా అన్నందుకు అని చప్పన నాప్రక్కకు గంతుకున్నాడువాడు. “నావద్ద రెండుకాణీలు వుండినయి. వాటిరెంటికి నరసయ్యతాత నాలుగునయాపైసలిచ్చాడు. నీకు ఒకటి యిచ్చానుఅనుకో. ఇక మాడునయాపైసలున్నాయిగదా నాఅర్థజాకూను. పట్టికలో చూడు అర్థజాకెన్నినయాపైసలో.” పట్టిక మీదికి వేలుచూపుతూ శ్రీమతివేపు కళ్ళు మిటకరించాడు వాడు.

“అర్థజాకు మాడునయాపైసలే!” అంటూ ఆశ్చర్యపోయేసింది శ్రీమతి.

వాడితెలివికి నాకులోరి నరసయ్య, నేను దిగ్గజమగా నుంచుండి పోయాము— ఎలాంటికేసును ఎంతమాత్తుగా తీర్పు చేశాడు అనుకుంటూ. నళిని ఏమిటా అని అయోమయంగా చూస్తూ నుంచుంది అందరి ముహూర్తాకి.

“ఆబుడతడు మేలండి మీకన్నా, చదివినవాడిపైన చాకలాడు మెరుగట.” నరసయ్య వెళ్ళిపోయాక తనసుపుత్రుని తెలివి

తేటల్లు ఆశరాగా చేసుకుని నామీద ఘోషులువిసరడం ప్రారంభించింది శ్రీమతి. “మీకామాత్రం యుక్తిలేదు.”

“ఏడికావు.” బాబు తెలివికి నాలో నేను కూడా సంబరపడినా (వాడు నాకూ నుపుత్రుడే కనుక!) అదాల్లే ముందు అలుసయి పోవడం సహించలేక ప్రారంభించాను. “నావద్దకూడా రెండు కాణీలు వుంటే, నేనూ ఆ పనే చేసివుండేవాడిని.” అలా మాటవరసకు అన్నానేకాని అసలు సంగతి నాకూ తెలుసు. నేనేకనుక రెండుకానులు తీసుకెళ్ళి “నరసయా! నాలుగునయాపైసలు యివ్వవయా!” అనివుంటే “మన దేవురయా? అర్థజాకు మాడేనయా!” అని ముహంమీదే అనివుండేవాడు నరసయ్య. చిన్నవాళ్ళు గనుక వాళ్ళకు సరిపోయింది.

“ఆ!—ఆ మాత్రపు తెలివి మాకూ వుంది.” నాకు ఏమాత్రమూ తగిపోని నా శ్రీమతి మళ్ళీ ప్రారంభించింది. “మీ వద్ద రెండు కాణీలే వుండివుంటే ఓ కాణీ తీసి అణాబొట్టు వాని ముహూస పడేసి ఈ రాధాంతమే లేకుండా చూసివుండేవాణ్ణి. వెధవది చిల్లర లేక యింతవరకూ సాగింది.” సవాలుగా తన తెలివిని ప్రకటించింది వంటగదిలోకి వెళుతూ.

“అమ్మా! కాణీకి నయాపైసలివ్వవే” శ్రీమతి పమిట పట్టుకుంది నళిని.

చిత్రనళినియం

“ఏమిటమ్మా అది! సరిగా చెప్ప” తండ్రి కంఠంలో ఆరుద్దా వినిపిస్తోంది.

“ఏం చెప్పనరా బాబూ! యేనాడయినా వుందా? ఆ రాజగోపాలుని దయ మనమీద తప్పిందిరా నాయనా. నుళ్ళో ప్రతివాళ్ళూ అడగటమే.”

“యేమిటమ్మా అది. నువ్వు చెప్పకుండా పూరికే యేడుపై నాకేం తెలుస్తుంది?” తండ్రి గర్జనకి నళిని హృదయం గజగజలాడింది. బామ్మ యేం చెబుతుందోనని. బామ్మ యేడుపును కొస్తానని ఉత్తరాలటరా బాబూ! రోజూ మన నళినికి యొక్కడి నుంచో వస్తున్నాయట. అవేం వుత్తరాలో మరి భగవంతుడికి తెలియాలి. మనకి తెలియందే ఆదిక్కుమాలిన వాళ్ళకి యెలా తెలిసిందో?” మళ్ళీ శ్రుతి సరిచేసుకుని రాగా లాపసకి ఉపక్రమించబోతుండగా “ఉత్తరాలు! యొక్కడి నుంచమ్మా” తండ్రి కంఠం

కొంచెంగా కంపించింది.

“విశాఖపట్నం నుంచిటరా. అన్నీ వాళ్ళకెలా తెలిశాయో మరి?”

“విశాఖపట్నం నుంచే కదా అమ్మయ్య. నన్ను ఖంగారుపెట్టేశావే. అమ్మ విశాఖ పట్నం నుంచయితే ఫర్వాలేదు. ఆ రాజగోపాలుని దయ మనమీద సరిగానేవుంది. నువ్వేం భయపడ నవసరంలేదు. నిశ్చింతగా వుండు. దానిపెళ్ళి ఫలక్షణంగానే అవుతుంది.” నాన్నగారి కంఠంలో తేలిక కన్నీరింది. నళినికి ఒక్కసారి విరగబడినవ్యాటనిపించింది. కొనినవ్వ లేకపోయింది. అక్కడ నిలబడలేక భారంగా అడుగులు వేసుకుంటూ తన గదిలోకి వెళ్ళిపోయింది. తనమీద యిలా ప్రచారం అవుతోందన్నమాట. కమలా వాళ్ళెందుకు మానేశారో నళినికి సులభంగా అర్థమయింది. వెంటనే ఆవేశంతో చిత్రకు పుత్తరం వ్రాయటం మొదలుపెట్టింది.

[మిగతా కథ వచ్చేవారం]

“నాన్నా! కాణీకి నయాపైసలివ్వవయా?” అంగీ పుచ్చుకున్నాడు బాబు.

“ఎక్కడివిరా నీకు అన్ని కాణీలు?” బాబు జేబులో గలగల లాడుతున్న కాణీల వేపు ఆశ్చర్యంగా చూశాను నేను.

“నురేమోనూ—నురేమోనూనాన్నారా?” మొదలెట్టాడు వాడు. “పోయిన మంగళవారం అమ్మ ఓ ఖేప యిచ్చింది మాకు. కొట్టుకు వెళ్ళి దానికి నళిని, నేనూ కాణీలు తెచ్చుకున్నాము. రోజూ పాలరంగయ్య బాబాయి దగ్గరా, నరసయ్య తాతయ్యదగ్గర కాణీకి రెంజేసి నయాపైసలు తీసుకుంటూ వుంటాము గదా. అలా నాలుగు కాణీలకు ఎనిమిది వస్తాయి. వాటినేమోను మళ్ళీ పేపరు తాతయ్యకి యిచ్చేసి ఎనిమిదింటికి అణా కాణీ తీసుకుంటాము. దాంతో మాకు అణాకు కాణీ లాభం వస్తుందిగదా. వాటిని అలానే దాచుకుని ఆ కాణీకి చాకలెట్లో, పెస్టర్ మెంట్లో కొని తినేస్తాము.” సంతోషంతో గంతులేస్తూ ప్రసంగం ముగించాడు బాబు.

“హరివధవా! ప్రతీరోజూ పాలవాడి దగ్గర నయాపైసాలు మార్చుకోడం ఇదా ఘోషని!” బోలెడు ఆశ్చర్యపోయేసింది మా శ్రీమతి.

“25 శాతము లాభము. ఎక్కువెంటు.” అంటూ యింకా ఆశ్చర్యపోయేశాను నేను.

“నయాపైసా నాజెమయా లాభసాటి బేరమయా బాలులంతా రండి భయ్యా! కాణీలన్ని చేర్చుడయా అణాకొక్క చాకలేటు అమాంతముగ మిగులునయా.”

చప్పట్లు చదునూ నళిని, బాబు డాన్సు ప్రారంభించారు. “అహా! శ్రీమతీ!!” అంటూ వాళ్ళ తెలివి తేటలకు ఆశ్చర్యాన్ని ఆపుకోలేక బిక్కిముహంవేశాను నేను.

“కలికాలంగడ స్వామి!” అంటూ తృప్తి పడిపోయింది ముక్కుమీద వేలుంచుకున్న ఆ మంగళాంగి.

OMI SEWING MACHINES
 డీలర్లు కావలెను. అసక్తికలవారు వివరములకు వ్రాయగోరడ మైనది.
Omi Engineering Works, Ludhiana

మహాశక్తి లేహ్యం
 దువికరమైనది, బలకరమైనది విలంబకు, పెద్దంకు, ఉపయోగపడు శాస్త్రీయ బొదడము, అందం, బలం, పౌఞ్యం విచ్ఛన్న. నిరపాయమైనది.
 10 కు||. రూ 4/50; 20 కు||. రూ 7
 -పోస్టేజి: రూ 1/25.
MAHASAKTI AYURVEDASRAM (A),
 9/3 Chadi tola Le., Calcutta-40.

చూడండి! సన్ లైట్

సగంబళ్ల మాత్రమే ఈ బట్టలన్నిటని

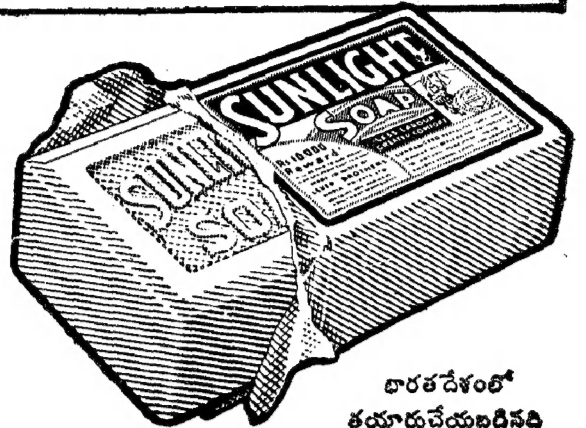
ఉతికింది!

అట్లు చేసినట్టిది దాని అధికమైన నురగ

ఎంతో బాగుగా పనిచేయునట్టిది సన్ లైట్ యొక్క అధికమైన నురగ, మీరు అశ్చర్యపడెదరు. సగం బళ్లతోనే మీరు ఎన్ని బట్టలను ఉతికారో!

ప్రతి మురికి అణువును తొలగించివేయునట్టిదిన్ని — మీ బట్టలను అద్భుతమైన తెలుపుగాను, కాంతివంతముగాను చేయునట్టిదిన్ని, సన్ లైట్ యొక్క అధికమైన నురగ! మీరు బట్టలను బాదకుండానే శుభ్రపర్చునట్టిది సన్ లైట్ యొక్క అధికమైన నురగ. అనగా మీ బట్టలు చాలా కాలము మన్నగలవు.

దారతదేశంలో
తయారుచేయబడినది

సన్ లైట్ సబ్బు బట్టలను తెల్లగాను కాంతివంతముగాను, ఉతుకును